

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת פינחס תשע"ט

לוח שעורי למוזים לאנשי שלומנו "חסידי ברסלב" תלמידי "היכל הקדש"

שבוע פרשת _____

שב"ק	ו	ה	ד	ג	ב	א	
							חמש ורש"י עם התרגום
							תנ"ך
							משניות
							בבלי
							ירושלמי
							תוספתא
							מדרש רבה
							מדרש תנחומא
							רמב"ם
							טור
							שלחן ערוך
							זהר
							תקוני זהר
							לקוטי מוהר"ן
							לקוטי הלכות

רבנו ז"ל אמר: מעט גם כן טוב, על כן ראה ללמד מכל שעור מעט או הרבה כפי הפנאי.

1 **הכל** ממירין אחד אנשים ואחד נשים - ב"הכל שוחטין לא תני אחד אנשים ואחד
 2 נשים". ובגמרא מפרש: משום דכל הפרשה כולה בלשון זכר נאמרה, איצטרך
 3 קרא לרביי נשים. וסופה את הארבעים - ואם נאמרו: אמאי לא תני "שמונים"?
 4 דהא כתיב (ויקרא כז): "לא יחלפונו ויש ימיר אותן!" ויש לומר: דלמך נתח למנן
 5 מלקיות, אלא כלומר דלמך עליה. ועוד יש
 6 לומר: דלעולם לא ליקי אלא ארבעים. ותר
 7 לאוי צייבי, דח - בקרבן שחו דח - בשל
 8 תורה, ובגן קאמר: "כל הדרגה להמה, יבא
 9 וימיר".

10 **הא** גופא קשיא אמרת הכל ממירין
 11 לתכלה לא שארש רשאי לחמיר
 12 דיעבד - ואם תאמר: נטא ליה למקשה
 13 דהכל ממירין לתכלה הוא? ולטא דיעבד
 14 הוא. דכי האי גונא פריך בריש חולץ (בא),
 15 ותר קרי: לומר: דעל כרחי "הכל ממירין" -
 16 לתכלה. דאי דיעבד - תרתי דיעבד למה
 17 ל? וכן (פרש רש"י) ויאתא התם, דרצה
 18 לומר דהיכל שוחטין - לתכלה. דאי
 19 דיעבד - תרתי דיעבד למה לי. פירש רבינו
 20 שלמה זכרונו לברכה התם: ולכך לא קשה
 21 הבא תרתי דיעבד למה לי, משום דאשמעינן
 22 דספק שחטפ ארבעים - דסלקא דעתך
 23 אמינא: לאו שאק בו מעשה הוא, ואין לוקן
 24 עליו. ולפירושו קשה: מאי פריך האבא? און
 25 לומר: דהיינו דאי דקמשנין את הארבעין
 26 משמע כן. ועוד: מאי קמשני ממה שהקשה
 27 ופירש רבינו הם: דתנן "הכל ממירין" דלישנא
 28 אלינא. לאשמעינן דאפילו במיוד התמורה
 29 נתפסת. וסלקא דעתך אמינא: ארבעים
 30 בתפסה וכשר, והיינו דהא קאמשי. ואם
 31 תאמר: והיכי מצי למומר דתנא לישנא
 32 אלינא משום חידוש ומשד, דהא אמר לקמן
 33 "יהיה" - לרבות שוגג כמיוד. אלמא משמע
 34 דמודי פשיטא ספ משוגג ותיורי רבינו ברוך.
 35 דהא דאמר ר' יהודה לרבות שוגג כמיוד -
 36 לענן מלקות קאמר. ורבינו שמשון משנן
 37 חלק עליו: דהא אמרין אן מלקות שוגג.
 38 ויש ספריים הולוקן ברבר לקמן (זא). דקאמר:
 39 גבי תמורה - לקי, גבי קדשים - לא לקי.
 40 ואזי דרסינא גבי תמורה - קדשה. גבי קדשים
 41 - לא קדשה. ויש אומרים: דהא דאמר ר' יהודה
 42 לרבות שוגג כמיוד - היינו לענן מתפס
 43 קדשה, דאמר בעלמא: הקדש בטעות לא
 44 הוי הקדשה, ומשום הכי פשיט טפי כמיוד
 45 כמבוגג. דהא דאמר הכי, דתנא "הכל ממירין" משום רבותא דמיוד - היינו לענן
 46 הקריבה, דאמר לקמן התמורה נמי קריבה. לאשמעינן הכי. דאן במיוד קריבה.
 47 דסלקא דעתך ארבעים בתפסה נכשר. וכל זה לא נהירא לרבינו יצחק, דקמשני
 48 רב יהודה "דכי קנה: הכל מתפסין בתמורה. אחד אנשים ואחד נשים", ומה לי
 49 רב יהודה? ורבי קנה: הכל מתפסין בתמורה. אחד אנשים ואחד נשים. "אמר ר' יהודה" ורבי
 50 לרביי נשים. דסלקא דעתך: אחי מיעטא ואחי ריבאי, אחי ריבאי - לאשמעינן דתמורת נשים קדש, ואחי מיעטא - ולא מקרבן. לכך תנא "הכל ממירין" לישנא
 51 אלימא. דקריבה כמו תמורת אנשים.

52 **תחילת** הקדש - בנז תמורה. מסוף הקדש - דהיינו סמיכה. דהוא סוף לשחיטה. ולהכי קרי לתמורה "סוף הקדש", (כמו במסכת נזיר (א.א.) - משום ולא אמרין
 53 דתם בסמיכה ככלל, וזהו ליה תמורה סוף הקדש לגבי קרבן שהמיר בו, דאותו קרבן הוי ראשון לחילופי שני. אבל הבא דקמשעינן בסמיכה - היה ליה תמורה
 54 תחלת הקדש, לגבי סמיכה שהיא לבסוף תיפק לשחיטה. לשון רש"י.

55 **קרבתו** ולא קרבן בו - ואם תאמר: למה איצטרך "קרבתו" להכי? הא נפקא שפיר מבני ישראל סומכין ואן הגיס סומכין ויש לומר: איצטרך. דמדור תרמא: אן הגי
 56 עצמו סומך על קרבנו, ומיוד הכותים נמאין בעליהן. ומשום הכי איצטרך "קרבתו" לומר: שאן בקרבן גוי סמיכה כלל. ורבי מאיר דאמר יורש מימר נטא טעמא - ואם
 57 תאמר: אמאי איצטרך טעמא לרבי מאיר. כיון דלית ליה "קרבתו" ולא קרבן אביו - אלמא לית ליה יורש סומך, ואם כן אית ליה למומר דהא לפינן זה מזה ויש לומר:
 58 דאי לאו קרא "דדמיר ימיר" מרובה יורש. היה ליה לאקומיה "קרבתו" סוף למעוטי יורש מלרבות כל בעלי חבורין. אבל השתא תרבינן "אם הגיס יורש" - לרבות יורש
 59 דסומך, ומקי "קרבתו" - לרבות כל בעלי חבורין. ואם תאמר: מאי שנו רשאי "קרבתו" למעוטי, והא לרביי ויש לומר: דלמעוטי אית מצית אמור, דהא כן לישתוק קרא
 60 מניה. ומילא אמר דאן השותפין סומכין, דיאמר לקמן (ג.א.) דאן השותפין ממירין.

1 **משנה** הכל ממירין - "במדת חולין זו תחת זו ושל הקדש". לא שארש רשאי
 2 לחמיר - דהא כתיב "לא ימיר". מומר - דמתפס עלה קדשה, ושחיתו קדושתו.
 3 וסופה את הארבעים - משום לאו ד"לא ימיר". **גמרא** לא שארש רשאי דיעבד -
 4 בתמיה, ולתכלה אינו רשאי לחמיר, אבל דיעבד שפיר דמי. ולא ימיר - ומתניתין
 5 קנהי דרביה ממתלה. אפילו בתכלה. הני
 6 גרסינן: אלא הכי קתני הכל מתפסין
 7 בתמורה אחד בו' - כלומר, שחופסת
 8 קדושת תמורה בהמה, בין על פי אנשים בין
 9 על פי נשים. ומשע (אפילו) דיעבד, כמו
 10 דאם המירה אפילו אשה - תופסת על פיה
 11 קדושת תמורה, ולא שארש רשאי לחמיר בו'.
 12 יורש - דתמירי קרבן שחטפו אביו בחייו.
 13 ומשמרתו תמורה. יורש סומך - על קרבן
 14 אביו, שהפישו אביו בחייו ולא הותיק
 15 להקריבו עז שמת. מאי טעמא דרבי יוחנן
 16 - דאמר: יורש אינו ממיר. הכי גרסינן: יליף
 17 תחילת הקדש מסוף הקדש - במה התחלת
 18 הקדש, כגון תמורה. מסוף הקדש - דהיינו
 19 סמיכה, דהויא סומך לשחיטה. ואי קשיא:
 20 והא קרי לה לתמורה "סוף הקדש" במסכת
 21 נזיר (א.א.): משום דלא איירי התם בסמיכה
 22 כלל. והויא ליה תמורה סוף הקדש לגבי קרבן
 23 שהמירו בו, דאותו קרבן הוי ראשון לחילופי
 24 הוי שני. אבל הבא, דקא משעינן בסמיכה
 25 דהויא ליה תמורה תחילת הקדש לגבי
 26 סמיכה שהיא לבסוף, תיפק לשחיטה. מגלן -
 27 וירוש אינו סומך. תליתא קרבנו כתיב -
 28 בשלמם בפרשת הקרא, מרזאם וכו' בשלמם
 29 קרבנו עז יאקם עז קרבנו, ושלשלתם כתיב
 30 סמיכה. התיב "קרבתו" - דמשמע: על
 31 קרבן עצמו הוא סומך, ולא על קרבן אביו.
 32 בעלי חבורין לסמיכה - שאם שחטפו שנים
 33 או שלשה על קרבן אחד - קרינא אכל חד
 34 וחד קרבנו, וכולן סומכין בו - לית ליה -
 35 דהויא אינו טען סמיכה. כיון כולא מייחד
 36 קרבן דיהוה. כלומר, כיון דלא הוי חלוט אפל
 37 אחד ואחד. וכן כתיב קרא - לקרבנו ולא
 38 לקרבן אביו. מחד קרא נפקא - דמשמע:
 39 לקרבנו ולא שלשה, בין של ישראל בין של גוי.
 40 דלמעוטי גוי עצמו שלא יסומך - לא צריך.
 41 דאמרין במנחות (ג.א.) ומתורת כתיבים: "בני
 42 ישראל וסמך" - בני ישראל סומכין, ואם
 43 הגיס סומכין. ויאתיר ליה בו' - ואבתי הוי
 44 "קרבתו" שליש - דאם אביו לא כלתור דמי, אלא כשלו.
 45 ודלמא דעתך: דאם אביו לא כלתור דמי, אלא כשלו.
 46 מצי למעוטי "אם ימיר בתמה בתמורה", "המר ימיר" לנאי הלכתא - לרבות את
 47 דהורש. דתמורתו תמורה.

1 **ממירין**, אחד אנשים ואחד נשים. לא שארש רשאי
 2 לחמיר, אלא שארש המיר - מומר, וסופה את הארבעים.
 3 **גמרא** הא גופא קשיא, אמרת: "הכל ממירין" -
 4 לתכלה, והדר תני: "לא שארש רשאי לחמיר אלא
 5 שארש המיר מומר" - דיעבד! - ותיסקרא "הכל ממירין"
 6 לתכלה? אדקשיא לך ממתניתין, תיקשי לך קרא,
 7 דכתיב: "לא יחלפונו ולא ימיר אותן!" אלא אמר רב
 8 יהודה: הכי קתני, הכל מתפסין בתמורה, אחד אנשים
 9 ואחד נשים. לא שארש רשאי לחמיר, שארש המיר -
 10 מומר, וסופה את הארבעים. "הכל" לאיתוי מאי? -
 11 לאיתוי יורש, ודלא פריי יהודה. דתנן: יורש סומך,
 12 יורש ממיר דבין רבי מאיר. רבי יהודה אומר: יורש אינו
 13 סומך, יורש אינו ממיר. מאי טעמא דרבי יהודה? - יליף
 14 תחילת הקדש מסוף הקדש, מה סוף הקדש - יורש אינו
 15 סומך, אף תחילת הקדש - יורש אינו ממיר. וסמיכה
 16 גופה מגלן? - תלת "קרבתו" כתיבי: חד, "קרבתו" -
 17 ולא קרבן גוי; וחד, "קרבתו" - ולא קרבן תבירו; וחד,
 18 "קרבתו" - ולא קרבן אביו. ולרבי מאיר דאמר יורש
 19 סומך, והכתיב "קרבתו"! - ההוא מיבעי ליה: לרבות
 20 כל בעלי חבורין לסמיכה. ורבי יהודה - בעלי חבורין
 21 לסמיכה לית ליה, מאי טעמא - דהא לית מיהו קרבן
 22 דיהוה. ואיבעית אימא: לעולם אית ליה, וקרבן גוי
 23 וקרבן תבירו - מחד קרא נפקא, דאייתר ליה חד לבעלי
 24 חבורין לסמיכה. ורבי מאיר דאמר יורש ממיר, מאי
 25 טעמא? - אמר לך: "אם המיר ימיר" - לרבות הוירש,
 26 וליף

27 **הכי**
 28 רב יהודה? ורבי קנה: הכל מתפסין בתמורה. אחד אנשים ואחד נשים. "אמר ר' יהודה" ורבי
 29 לרביי נשים. דסלקא דעתך: אחי מיעטא ואחי ריבאי, אחי ריבאי - לאשמעינן דתמורת נשים קדש, ואחי מיעטא - ולא מקרבן. לכך תנא "הכל ממירין" לישנא
 30 אלימא. דקריבה כמו תמורת אנשים.

31 **תחילת** הקדש - בנז תמורה. מסוף הקדש - דהיינו סמיכה. דהוא סוף לשחיטה. ולהכי קרי לתמורה "סוף הקדש", (כמו במסכת נזיר (א.א.) - משום ולא אמרין
 32 דתם בסמיכה ככלל, וזהו ליה תמורה סוף הקדש לגבי קרבן שהמירו בו, דאותו קרבן הוי ראשון לחילופי שני. אבל הבא דקמשעינן בסמיכה - היה ליה תמורה
 33 תחלת הקדש, לגבי סמיכה שהיא לבסוף תיפק לשחיטה. לשון רש"י.

34 **קרבתו** ולא קרבן בו - ואם תאמר: למה איצטרך "קרבתו" להכי? הא נפקא שפיר מבני ישראל סומכין ואן הגיס סומכין ויש לומר: איצטרך. דמדור תרמא: אן הגי
 35 עצמו סומך על קרבנו, ומיוד הכותים נמאין בעליהן. ומשום הכי איצטרך "קרבתו" לומר: שאן בקרבן גוי סמיכה כלל. ורבי מאיר דאמר יורש מימר נטא טעמא - ואם
 36 תאמר: אמאי איצטרך טעמא לרבי מאיר. כיון דלית ליה "קרבתו" ולא קרבן אביו - אלמא לית ליה יורש סומך, ואם כן אית ליה למומר דהא לפינן זה מזה ויש לומר:
 37 דאי לאו קרא "דדמיר ימיר" מרובה יורש. היה ליה לאקומיה "קרבתו" סוף למעוטי יורש מלרבות כל בעלי חבורין. אבל השתא תרבינן "אם הגיס יורש" - לרבות יורש
 38 דסומך, ומקי "קרבתו" - לרבות כל בעלי חבורין. ואם תאמר: מאי שנו רשאי "קרבתו" למעוטי, והא לרביי ויש לומר: דלמעוטי אית מצית אמור, דהא כן לישתוק קרא
 39 מניה. ומילא אמר דאן השותפין סומכין, דיאמר לקמן (ג.א.) דאן השותפין ממירין.

1 ואין מביאין נסכים - פירש רש"י, ואן מביאין של גוי בפני עצמן, כישראל
 2 שמתנדבין נסכים בפני עצמן, אבל בהדי קרבנו מביאין, כראמר במסכת
 3 שקלים (א"ר) וזה אחרת מן התקנות שהתקנו בית דין, דגוי במשלה עלתו דמי נסכו
 4 ממדנית דמי, שמקבלין ממנו, אבל אחר קרבנו טעון נסכים, בהדי קרבנו (טעון
 5 נסכים ו) אבא, מביאין משל צבור, **במה**

6 בדמים אמורים בקדשי מנחה אבל בקדשי
 7 ברק הבית מועלץ - פירש רש"י: דאיתן
 8 לרבי שמעון, ורבינו יצחק פירש: ומטבטא
 9 דמילתא דרבי יוסי, ורבי קאמר: רבי יוסי
 10 אמר, כבולין לא רואה אחר החמור, וזה אדקאמר
 11 רבי שמעון: אין מועלץ בןן - במה דרשם
 12 אמורים בקדשי מנחה ב', ומתוספתא במד' ב'
 13 כפרוש רש"י, דאיתא בהראי' אבל בקדשי
 14 בתג הבית מורה רבי שמעון.
 15 קתני מיתה אין עושין תמורה - ואם
 16 תאמר, ודילמא לרבי יוסי קבעי,
 17 דאמר כבולין לחמוריהו? ויש תומר: ונדא' ליה
 18 לאוקומי הבעיא אן קרבי שמעון, ערד' ש'
 19 לומר: דעל כרחך דלרבי יוסי, לא אפשר
 20 לאוקומי הבעיא, וכיון דאית ליה דיעושין
 21 תמורה, דאפילו אם תמצא לומר דאית עול
 22 ידי ישראל, ומבעיא ליה לומר בר המנא אם
 23 הוגי עצמו אפשר לשטותה - הא לא מצית
 24 אמרה, דעל כרחך אם ישראל מתפיסה, צריך
 25 שאמר מהו? ולא הורעז למורי' באב מיריה'
 26 ואם הוגי עצמו אין עושה תמורה - והיא'
 27 אפשר לטעמינן שעתה?

18 לא
 19 אומרין בין דאמר מר: "איש", מה תלמוד לומר
 20 קדוש. מדיקדושי מקדוש - אמרוני נמי ממוי. או דלמא, בין דלא בר עונשין הוא - בתמורה לא מיתפיס?
 21 אם תימצי לומר: קטן עבד תמורה - דהא אתי לכלל עונשין, גוי מהו שמיור? מי אמרת, מדיקדושי
 22 מקדוש, דתנאי: "איש איש", מה תלמוד לומר "איש איש" - לרבות את הגוים, שגוררים נדרים ונדרות
 23 כתישאל, אמרוני נמי ממוי. או דלמא, בין דלא אתי לכלל עונשין, בי עבד תמורה - לא קדוש? אמר
 24 רבא: תא שמע, דתנאי, קדשי גוים - לא נהניו ולא מועליו, ואין תיביב עליהם משום פגול נותר וקטא,
 25 אין עושין תמורה, ואין מביאין עליהם נסכים, אבל קרבנו טעון נסכים. דבר רבי שמעון, אמר רבי יוסי:
 26 כבולין אני רואה לחמור, כמה דברים אמורים - בקדשי מנחה, אבל בקדשי ברק הבית - מועליו כהן.
 27 קתני מקדושי "אין עושין תמורה" (רבי בר קפא, בקדושי גוי וזה הכלל גוי - לא קמיבעיא ל - מי קמיבעיא
 28 לי - דאמר רבי ומוכפרי כתישאל, בתר מקדושי אולתין, וא בתר מתכפר אולתין? תיפישו ליה קמדי
 29 אבהו, דאמר רבי אבהו, אמר רבי יוחנן: המקדוש מוסף חומש, ומוכפרי - עושה תמורה, והתורם משלו
 על

1 וילף סוף הקדש מתחילת הקדש, מה תחילת הקדש - וירש
 2 מימו, אף סוף הקדש - וירש סוף. רבי יהודה, האי "ואם
 3 המר ימיר" - מאי עבדי ליה? - לרבות את האשה. וכדתנאי:
 4 לפי שקל הענין כולו אינו מדרב אלא לשון זכר, שגאמר: "לא
 5 תילפנו ולא ימיר אתו", אשה מניין? תלמוד לומר: "ואם המר
 6 ימיר" - לרבות את האשה, ולרבי מאיר, אשה מנא ליה? -
 7 נפקא ליה מ"ואם" ורבי יהודה - "ואם" לא דרשי, ובין רבי
 8 מאיר ובין רבי יהודה, טעמא, דרבי קרא לרבי מאיר, דהא רבי
 9 רביה קרא, והה מביאין: בי עבדא תמורה - לא לקפו? והאמר
 10 רבי יהודה, אמר רבי, וכן תנא דבי רבי יצמעהל: "איש או אשה
 11 כי יעשו מקל המנא האדם" - השעה הנתבת אשה לאיש לכל
 12 עונשין שבתורה! - איצמרה, מהו דתמיא: הני מילי - עונש
 13 דשה בין בחור בין בצבור, אבל הכא, בין דעונש שאניה שיה
 14 בכל הוא, דתנין: אין הצבור והשחיפין עושין תמורה, אשה
 15 נמי, בי עבדא - לא לקנא, קא משמע לן, גני רבי בר קפא:
 16 קטן מהו שמיור? הכי דמי? אולימא כקטן שלא הגיע לעונת
 17 נדרים - לא תיבעי לה, דבין אקדושי לא אקדושי, אמרוני
 18 מיריה' אלא בי עבדא ליה, כקטן שהגיע לעונת נדרים. מי
 19 קדוש. מדיקדושי מקדוש - אמרוני נמי ממוי. או דלמא, בין דלא בר עונשין הוא - בתמורה לא מיתפיס?
 20 אם תימצי לומר: קטן עבד תמורה - דהא אתי לכלל עונשין, גוי מהו שמיור? מי אמרת, מדיקדושי
 21 מקדוש, דתנאי: "איש איש", מה תלמוד לומר "איש איש" - לרבות את הגוים, שגוררים נדרים ונדרות
 22 כתישאל, אמרוני נמי ממוי. או דלמא, בין דלא אתי לכלל עונשין, בי עבד תמורה - לא קדוש? אמר
 23 רבא: תא שמע, דתנאי, קדשי גוים - לא נהניו ולא מועליו, ואין תיביב עליהם משום פגול נותר וקטא,
 24 אין עושין תמורה, ואין מביאין עליהם נסכים, אבל קרבנו טעון נסכים. דבר רבי שמעון, אמר רבי יוסי:
 25 כבולין אני רואה לחמור, כמה דברים אמורים - בקדשי מנחה, אבל בקדשי ברק הבית - מועליו כהן.
 26 קתני מקדושי "אין עושין תמורה" (רבי בר קפא, בקדושי גוי וזה הכלל גוי - לא קמיבעיא ל - מי קמיבעיא
 27 לי - דאמר רבי ומוכפרי כתישאל, בתר מקדושי אולתין, וא בתר מתכפר אולתין? תיפישו ליה קמדי
 28 אבהו, דאמר רבי אבהו, אמר רבי יוחנן: המקדוש מוסף חומש, ומוכפרי - עושה תמורה, והתורם משלו
 על

1 הכי גרסין: וילף סוף הקדש מתחילת הקדש כו'. האת שנה - שתומרה תמורה,
 2 ולקא משום לאו דלא ימיר. אלא בלשון זכר - דכתבי' לא חילפני' - דהיינו
 3 לשון זכר, ולא כתבי' רבא חילפני' - דהוי לשון נקבה. מה פסוק לרבות ב' -
 4 כלומר, מדיכין נלמוד שסופנו לרבות את האשה. תלמוד לומר: ואם המר ימיר -
 5 מתיבאי בתר חגי ויגנו. ורבי מאיר -
 6 דאיתערין ליה "ואם המר ימיר" לרבות
 7 יורש, אשה מנא ליה? נפקא ליה מ"וי" -
 8 מנמיצי למכתב "ואם המר ימיר", וכתבי'
 9 "ואם". לא לקנא - דאם המירה - תמורהה
 10 אינה תמורה. ומשני, הכי גרסין: הני מילי
 11 לא שיש בו מעשה, ורבי שמעון שוח' ה'
 12 לזה, דכתבי' אישר יאשר עושמע עונשין
 13 שיש בהן מעשה, כגון הדול שבת ושאר
 14 אסורים שיש בהן מעשה. אבל לא שאין בו
 15 מעשה, כגון תמורה בהדיבארא תלא מילתא
 16 - אימא לא תליק, קא משמע לן. לישנא
 17 אחרתני כחוב כספיהם: הני מילי עונש ששה
 18 כן ביחד כן בצבור, דאני עונש
 19 דרשווה זה לזה. אבל הכא בתמורה אין צבור
 20 עושין תמורה, כדאמרין באיך פירקין
 21 (ג.א.), וקא מפיק לן ממעשה. שלא הגיע
 22 לעונת נדרים - כגון דהוי פחות מששים
 23 עשה שנה. דהכי אמרין במסכת נדר'
 24 (עשה), איש כי יפלא' אתו תלמוד לומר?
 25 דהכי מצו למכתב "איש כי ידור נדר", ולא
 26 לרבות מופלא הסמוך לאיש, כגון כן ששים
 27 עשה שנה. דכיון שיה הפלול לטעם מן
 28 גדה, ולשם מי קדוש - נדרו דר הקדש
 29 הקדש. פחות פחות, אפילו ידע למי נדר ולמי
 30 הקדש - אין דבריו כלום. ויזהר על כן, כגון
 31 כן שלש עשרה שנה, או דמי שאינו יודע
 32 לטעם מן הפלא - הוה מיעושי מעשה.
 33 אקדושי לא מקדוש - כדפרישת לעיל,
 34 אינו דבריו כלום. אמרוני מיר - במהיה
 35 כי הדין דליקע, שדעתי עונשין נדרים -
 36 דהוי כן ששים עשרה שנה, דקאמרין התם
 37 ונדריו בבדיקן, ואם יודע לטעם מן הפלא -
 38 הוה מיעושי מעשה, ואי לא - לא. דלאו בר
 39 עונשין הוא - ע' של עשרה שנה. מי
 40 יתפיס - בה תמורה: דכתבי' רבא חילפנו
 41 ולא ימיר אתו... וזהו הוא תמורהה.
 42 כלומר, דאיתיה בכלל "אין חילפני'
 43 ימיר" כגון בר עונשין - איתיה נמי בכלל
 44 אותה הוא תמורה: ויה קדש, לאפוקי
 45 משו דאיתיה בה. שדאקדושי מקדוש - דג.א.)
 46 שדורין נדרים ונדרות מביאין, ולא אתי לכלל עונשין - יוגד לא לקי עלום. אבל כן אתי לכלל עונשין, כשהוא בן שלש עשרה שנה ויום אחד. לא נתניו לא מועליו
 47 - שאם נתנו מן, לא מיעושי קרבנו בעליו, ולא ידעו ליה כשאר קדושים שהנדה הוה מעל. משום דלא אסור בתנאה אלא כדורבן, כדלקמן. ואין חיובין עליהן ב' -
 48 כדמסיק לקמן. ואין מביאין ב' - הכי גרסין: ואין מביאין נסכים וואן גרסין: עליהן. ורבי פירושא: דאין מביאין נסכים של גוים בפני עצמן, כישראל שמתנדב נסכים בפני
 49 עצמו, אבל בתר קרבנו, מביאין. ומתוספתא במסכת שקלים (א"ר) וזה אחרת מן התקנות שתקנו בית דין, דגוי בשלה עלתו דמי נסכיה דמי נסכו
 50 אבל קרבנו, דאי טעון נסכים, דבהדי קרבנו מביא נסכים. כבולין רואה אני לחמור - דלא נתניו מועליו, וחיביב עליהן משום פגול נותר וטמא כשאר קדושים, חוץ מן
 51 תוססין דאין מביאין. כמה דברים אמורים - בקדשי מנחה, אבל בקדשי ברק הבית - מועליו כהן. בקדשי מנחה
 52 של גוי, לא מביאין ב' הבית - ושתיקושי גוי - מועליו, ומבסכת בודים מפרש טעמא בפרק ת"ש שאמאי (מ.א.מ.) ודאמר ליה לרבי קטן את התמורה. קתני אמר
 53 וקדשי גוים אין עושין תמורה, ותפשוט מהא. אמר לו בחקדוש גוי, כלומר, אי משום הוא לא איריא, דמהכא לויכא למפשט כלל: דהיבא דהקדשי גוי לחתכפר גוי,
 54 שדפרישי לצורך פורת עצמו. לא קמיבעיא לי - דאין הקדוש עושה תמורה, הואיל ולא אתי לכלל עונשין. ומתכפר ישראל - שדפרישי גוי לצורך ישראל, שחתכפר
 55 ישראל. בתר מקדשי אולתין - והתקדש הוי גוי, אבל אתי לכלל עונשין, ואינו עושה תמורה. או בתר מתכפר - שיהא ישראל ואיתיה בכלל מלקות. הכי גרסין: ותפשוט
 56 ליה מהא דאמר רבי אבהו לקטן, מביאין מוסף חומש - שאם רוצה לפדות הקדש, כגון שפגל בו טמא - יכול לפדותו, ומסוף חומש. אינו מוסף חומש
 57 דכתבי' "אם המקדוש וגו' (וקרא כו) - על הקדש ואישן אתה מוסף חומש, ולא על הקדש ש כגון תמורה. ענין אחר - שאם הקדש בתו או שדה, ואתו בעלים לפדותו -
 58 לא פריך ביה חומש. דכתבי' (שם) "אם המקדוש יגאל סוף חמישהור", אבל אם אנו גאלו - לא יזביה רחמנא ליתן חומש. ומתכפר עושה תמורה - שאם הפריש ישראל
 59 קרבן ביה שחיתכפר בו כחרי ישראל, ואמר המתכפר לו ו' ותת לו - תמורה תמורה, ולוקח. דכיון שדפורש לצורכו קרינא ביה "קרבנו", דבתר המתכפר אולתין, ותפשוט מהא
 60 והתורם - מתבואה שלו על טבלין של חבירו לפטור מן המעשרות. מוכת הגאון שלו - של תורם, שיכול ליתנו לכל כהן שירצה. (אי נמי) ואם אמר לו ישראל: "הדלך
 61 סלע. ו' ותנה גבלי בתך - ה' הואו סלע של תורם, ולא של תורם שבידו. ולא מצו טעין הלה: כיון שתתמהו על טבל שלו, מנצח נותן סלע על של עצמו, ד' מילתא
 62 דרבי אבהו תתנו מילי נתינה. התם הוא דקתני: מכח ישראל - שהדי הפריש ישראל, ואהכי אולתין בתר מתכפר, דהוה ליה חילופיהו וטופו ביה ישראל, דאיתיה בכלל עונשין,
 63 הכי גרסין: אבל הכא בתר מקדשי מנחה, מי בעינן תמורה? כלומר, אבל ליה תמורה. ורבי יהודה חילופיהו וטופו ביה לחתכפר ישראל. מי בעינן מתחילת
 64 הקדש ועד סופו שתעמוד בשהא אדאם היאי לעשות תמורה כגון ישראל, ודך בהמה כיון דהולעת קדושהה היא מוכה גוי, אף על גב דהוי המתכפר ישראל - אינו עושה
 65 תמורה. או דילמא, כיון דלבסוף אתאי ביה מתכפר, וחי למיעבד תמורה - תפסה בה קדושה תמורה: תיקו.

1 לא נתנין מדרבנן - והקשה רבב רבני עקב: למה לנו לומר רבנן היא? ולמא
 2 מדאורייתא היא. כיון דמרבנין מ'איש איש' שנודרין הניס כישראל: דבראי
 3 גונאז אמר (דמעלה זב) כשמיני ישראל דלא נתנין אדורייתא. דאף על גב דאין בתן
 4 מעילה: ונרדין לומר: כיון דאין בתן קדושה פגול נותר ומא - או בר קדושה
 5 לפני לנען התא אדורייתא -
 6 ויליף נותר חילול חילול מטמאה - וכתב
 7 ביה בטמאה 'בני ישראל' - ולא
 8 גנים. והקשה הרב רבני שראל: ונלף נותר
 9 'חילול' 'חילול' מטמא ששימש בטמאה,
 10 דאמר בפרק שני דבבבס (ט"ו) קדשי גנים
 11 לא קריב בטמאה. דאמר התם: אלא למעטי
 12 גנים - השתא ניין לא מרעה. דאמר רב
 13 בגנים כן בשוגג כן במזיד לא הורעה.
 14 בטמאה קריב: ויש לומר: דיש לנו למרע טפי
 15 מטמאה ורובינן: בדר קרא. כדאיתא בבבס
 16 פרק 'בית שמאי' (נהג) דתני לוי: מנין שאף
 17 בפסול את הבתוב מדרב - תלמוד לומר:
 18 'ואל יחללו את קדש בני ישראל' - שבני
 19 חילולין הכתוב מדרב, אחד פסול נותר ואחד
 20 פסול טמאה. ומעשר דגן - כתיב 'בני
 21 שראל' - ולא גנים. והיינו רבי שמעון דאית
 22 ליה דך דרשה. אבל רב רבני פלוגי עליה.
 23 ולשגמ קמא שייך לרבנן. מא' תרומה
 24 קדושת הגוף - ואם תאמר: ולא אמר הויד
 25 במעלה בתורה, ולפלגי 'חטאי' חטאי
 26 מתרומה, הוה לך למימר כי הבא: מה תרומה
 27 קדושת הגוף, ולא קראתה דמעלה אלא
 28 בקדשי מבוא. וידיקתו לך דאפילו בקדשי בוד
 29 הבית שני בתן אהורא דמעלה, בחתן
 30 (בכריתות זבג) שי שאלכ אכלה אתה חייב
 31 עליה ארבע חטאות ואשכ אתה, וקחשיב
 32 ומקדשם דשור חמושו. וכן אמר דרשת
 33 דרשנין בפרק בתרא דמעלה (יהג) פגם
 34 ונזהה, ושליח ששעה שלחוחו: דמרבנין
 35 תרומתה. הדיה לנו למרע רבני בקדשי
 36 בוד הבית: ויש לומר: הא דמעשנין הבא
 37 קדשי בוד הבית - היינו משום דכתיב הבא
 38 'לה' - וקדי' מימר לאו שאין בו מעשה לוי
 39 ולא. וכן תאמר: אבל פריך בהו שק
 40 מנמיא שם רע ועדיס ומנמיא ללא שאין בו
 41 מעשה. ולקסי ויש לומר: ולא בעי למיפוך
 42 מנמיא דכתיב בהו מלקות בתורה. ואם תאמר
 43 במסכת מכות (הג) דאמר עולא לאו שאין בו
 44 מעשה לוקן עליו. דיליף מנמיא שם רע.
 45 ופריך: מה למנמיא שם רע - שכן שבס
 46 ולמא לא שבעו או מימרו, או חד מתוך
 47 דשמעתי: ויכולתי ויש לומר: דאין הכי נמי.
 48 אלא תירץ שפיר. או שטא לא דמי הני דאין
 49 להני דהיא. ואם תאמר: כי פריך הבא 'חורי'
 50 מימר דלאו שאין בו מעשה' - לימא:
 51 'דבירוביא איתעביד מעשה', כדאמר לקמן
 52 ויש לומר: דאין הכי נמי ויש מיצ לתרומי.
 53 אלא דשפיר שני.

1 על של הבירו - טובת הנאה שלו! אמר ליה: התם הוא
 2 דקאית מבה ישראל, משום הכי אולנין בתר מתכפר,
 3 ותוה ליה תחילתו וסופו בוד ישראל. אבל הכא - הכי
 4 קא מייבעיא ליה: מי בעינן מתחילה ועד סוף, דתיקו
 5 בשרשת מאן דעביד תמורה? תיקו. אמר מר: מוקדשי
 6 גנים - לא יתנין ולא מועלין. ולא יתנין, מדרבנן, ולא
 7 מועלין, מדאורייתא. מאי מעמא? דתיב: 'ונפש ולא
 8 תמעה מעל ותמעה בשגנה', וילפינן 'חטאי' 'חטאי'
 9 מתרומה, ובתורתא כתיב 'בני ישראל' - ולא גנים.
 10 'ואין חיבין עליהם משום פגול נותר ומא' - דכתיב
 11 בה בטמאה: 'דבר אל אהרן ואל בניו וינורו מקדש בני
 12 ישראל ולא יחללו את שם' וגו'. וילף נותר - 'חילול'
 13 'חילול' מטמאה. דכתיב גבי טמאה 'בני ישראל ולא
 14 יחללו' וגו', וכתיב גבי נותר 'ואכליו עונו שא' פי את
 15 קדש ה' חלל'. וילף פגול - 'עון' 'עון' מנותר. דכתיב
 16 גבי פגול 'והנפש האכלת ממנו עונה תשא', וכתיב גבי
 17 נותר 'ואכליו עונו שא' פי את קדש ה' חלל'. ויכולתי
 18 גבי ישראל ולא גנים, 'ואין עושין תמורה' - דכתיב:
 19 'לא יחליפו ולא ימור', וכתיב פריש ענין: 'דבר אל
 20 בני ישראל לאמר איש כי יפליא נדר בערקה. לישנא
 21 אדרינא. 'ואין עושין תמורה'. מאי מעמא? דאיתקשא
 22 תמורת בהמה למעשר בהמה, ומעשר בהמה למעשר
 23 דגן, ונבי מעשר דגן כתיב (פל) 'אין אתן מעשר בני
 24 ישראל אשר ירמו לה'... בני ישראל' - ולא גנים. 'ואין
 25 מביא (שליה) נסכים, אבל קרבנו טעון נסכים. דברי
 26 רבי שמעון. מנא הני מילי? דתנו רבנן: 'אורח' - אורח
 27 מביא נסכים, ואין הני מביא נסכים. ויכול לא תהא
 28 עולתו מענה נסכים - תלמוד לומר: 'ככה'. 'אמר רבי
 29 יוסי: ורואה אני כבולן להמיר'. מאי מעמא? 'לה'
 30 כתיב ביה. 'בהמה דברים אמורים - בקדשי מובה, אבל
 31 בקדשי בוד הבית - מועלין בהן', מאי מעמא? דכי
 32 מגרנין מעילה 'חטאי' 'חטאי' מתרומה - דומיא דתרומה
 33 דקדוש קדושת הגוף, אבל בקדושת בוד הבית, דקדושת
 34 דמים - לא. אמר רב יהודה, אמר רב: כל לא תעשה
 35 בתורה, עשה בה מעשה - חיבי, לא עשה בה מעשה
 36 פטור. וכללא הוא דלאו שאין בו מעשה פטור: והרי

1 וילף נותר חילול חילול מטמאה - דבקדשי גנים אין בוד משום נותר. וכתב נבי
 2 נותר (ויקרא יט) ואוכליו עונו שא' פי את קדש ה' חלל - מה חילול האמור גבי
 3 טמאה - ישראל ולא גנים, אף חילול האמור כאן - ישראל ולא גנים. השתא קא
 4 מפרשין לכולה ברייתא, וקמי' וכן תרומה. ומאי טעמא אין עושין תמורה.
 5 הכי גרסינן: דאיתקש תמורה בחמה לעשר
 6 בחמה - כדאמרין לקמן בשילהי פירקין
 7 (גא): ונאל מעשר בכלל שאר הקדשים
 8 וכו', למה נהא - דלקיש אילו. ולומר לך:
 9 דמה מעשר קרבן יחיד ועשה תמורה - אף
 10 כל קרבן יחיד ועשה תמורה, לאפוקי קרבנות
 11 צבור. מעשר בחמה איתקש למעשר בני
 12 כדאמרין בבבס (נהג): 'עשר תשרי' -
 13 בשתי מעשרות וכתוב מדרב, אחד מעשר
 14 בחמה ואחד בחמה. ונבי מעשר דגן. ונבי מעשר שני
 15 כתיב (ויקרא יט) כי את מעשר בני ישראל
 16 - דמעשנין בני ישראל ולא גנים. הכי נמי גבי
 17 מעשר טמאה - ישראל ולא גנים. וכו' הכי
 18 דאמרין גבי מעשר בחמה בשאל ולא גנים
 19 - הכי נמי נימא גבי מותרת בחמה, שדרי
 20 והקשו בולן וכו' לתו. והתבא נפקא דקדשי
 21 גנים אין עושין תמורה. אורח - זהו ישראל
 22 ולא הניי מביא נסכים כלל. ויכול לא תהא
 23 עולתו מענה נסכים - אפילו משל צבור.
 24 תלמוד לומר כתיב - ד'ככה' עיובא הוא.
 25 דריא עיובא נסכים ומשל צבור. וללשנא
 26 אדרינא דכתיב בספרים ולא רשנין 'עליון'
 27 משמע הכי: 'אורח' - כגון ישראל מביא
 28 נסכים אפילו בפני עצמן, אלא הניי מביא
 29 נסכים בפני עצמן. ויכול לא תהא עלתו
 30 טענה נסכים - תלמוד לומר: 'ככה', הויד
 31 עיובא. דריא קדוש טעון נסכים אפילו
 32 משלו, ומדבקיש מניה וכו' נסכים.
 33 גרסינן: מאי מעמא? 'לה' כתיב בהו - ולא
 34 גרסינן: 'בית שמאי' (יהג) 'הכי מצינן בבבס
 35 פירקין קדש שטאי' (מהג). מאי טעמא
 36 -'לה' כתיב בהו בקדשי גנים, דכתיב: 'איש
 37 איש (מנבי) ישראל איש קריב קרבני' וגו'.
 38 והאי קרא מקומינן גנים שנודרים נדרים
 39 ונודות ישראל. ומיב בספיה קרא 'לה'.
 40 שאמר: 'אשר קריב לה' - למרע לך
 41 דדיינין ליהו בתורת שאר קדשים, דמעולין
 42 בהן. וילפינן עליון משום פגול בו. והוי
 43 מימר דלאו שאין בו מעשה הוא -
 44 דבירוביא תליא מילתא. רבי יהודה היא -
 45 דקא משתעי לקמן ברא מילתא. לא עשה
 46 מעשה פטור חוץ מנעב בוד - דאף על גב
 47 דלא עביד מעשה - לוקה. כדמפרש להו
 48 לקמן. כשם - בשמו של הקדוש בתוך הקדש
 49 שנעב מנולן - דלוקה. אין

37 מימר דלאו שאין בו מעשה הוא, ולקף. דתנין: א' שהוא רשאי להמיר, אלא שאם המיר -
 38 מימר, וכופן את הארבעים! אמר לך רב: הא מני? - רבי יהודה היא, דאמר: לאו שאין בו
 39 מעשה - לוקין עליו. - ומי מצית מוקמת למתניתין דרבי יהודה? והא אוקימתא לרשאי דלא
 40 דרבי יהודה, דקתני: 'הכל ממירין' - 'הכל' לאותו? מאי? - לאותו יורש, ודלא כרבי יהודה! -
 41 האי תנא סבר לה בותיה בתרא - דלאו שאין בו מעשה לוקין עליו, ופליגי עליה בתרא - דאילו
 42 רבי יהודה סבר: יורש אינו סומך, יורש אינו ממיר, ותנא דידן סבר: יורש סומך, יורש ממיר.
 43 אמר רב אדרי בוד אבין, אמר רב עמרם, אמר רבי יצחק, אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי הגלילי:
 44 כל לא תעשה בשפתודה, עשה בו מעשה - לוקה, לא עשה בו מעשה - פטור. חוץ מנעב
 45 ומימר ומקלל הכירו בשם, אף על פי שלא עשה מעשה - חיבי. משום רבי יוסי דרבי חנינא אמרו: אף המקדים תרומה לביכורים. נעב
 46 מן? אמר רבי יוחנן משום רבי מאיר: אמר קרא 'כי לא יקנה ה' את אשר ישא

1 שבועה שלא אוכל כבר זו שבועה שלא אוכלנה ואכלה אינו חייב אלא אחת -
2 דוקא נקט 'שבועה שלא אוכל' החדלה. דאי אמר 'שבועה שלא אוכלנה',
3 'שבועה שלא אוכל' - חייב שתים. ד'שלא אוכלנה' משמע כולה, וכי הדר אמר
4 'שבועה שלא אוכל' - משמע כלה. ובשבועות (כ"ב) מפרש אמאי תנא 'שלא
5 אוכלנה' שני פעמים.

6 **ומאי** - שאנ - פירש רש"י: מאי שאנ דמשמע 1
7 "אוכל ולא אוכל" מקרבן, ומקריבו 2
8 'אכלתי ולא אכלתי' משום סיפא דחייב בקרבן. 3
9 ולא נהדיא, דאי אמר. למעשה 4
10 'אוכל' ולא אוכל - לא קשיא מדי. אבל אי 5
11 אמר איפכא - לא ותיקשה לו. ורבינו ריב"ז 6
12 פירש ומאי שאנ דמשמע לה רבי ריב"ז: 7
13 לוקמא רבינו שישמעאל. ורש"א - למעשה 8
14 'אכלתי' ולא אכלתי' מקרבן, וסיפא - 9
15 למעשה 'אוכל' ולא אוכל' מנמלקותו ומשנה 10
16 'קאי בלהבא' בר. 11
17 ומקלל חבריו בשם מגלן - "אם לא 12
18 תשמרו לעשות הדין הזה, ואדוריה 13
19 מחבא - "לא תקלל חרש". אי נמי: מהאי 14
20 קרא נופיה.

דא

14 לוקה. רבי יוחנן אומר: אינו לוקה - דלאו 1
15 לוקין עליו. וירש לקיש אמר: אינו לוקה - 2
16 אין לוקין עליו! אלא אמר רבי אבהו: תראה 3
17 'אכלתי' ולא אכלתי', מה 'אוכל' ולא אוכל? 4
18 'לשואו', ומה 'לשואו' - 'לשעבר', אף 5
19 'שלא אוכל כבר זה', 'שבועה שלא אוכלנה', 6
20 אחת. וזוהי שבועת ביטוי שתייבין על דוהנה 7
21 מאי? לאו למעוטי 'אכלתי' ולא אכלתי' - 8
22 אכל 'אכלתי' ולא אכלתי' - לא מייחתי 9
23 על דעתיה לביא. אבל מילקא לקי. אימא 10
24 שנתת פטור. 'זוהי' למעוטי מאי? לאו 11
25 דעל שנתת פטור מקרבן, אבל 'אכלתי' 12
26 דאמר: מביאין קרבן לשעבר. וקאי 13
27 רש"א נמי רבי עקיבא, ורש"א נמי רבי 14
28 אכל. ומאי שניא משום קרבא בלהבא - 15
29 אמר ליה רבי יוחנן לתנא: וקאי רבי 16
30 בשם" מנלן? אמר רבי אלעזר, אמר רבי 17
31 ה' את מכותי. הפלאה זו אינו יודע מהו, כש 18
32 אומר: הפלאה זו מילות - אמר: אפילו 19
33 בין שניהם. אימר: הני מילי - לפי ש 20
34 דהתיב 'ב'שמו תשבע' - ההוא מביע ליה 21
35 לקיים את המצות - נשמעתי ואקומה לשמור 22
36 'ובו תתב ובישמו תשבע'. אלא למאי 23
37 שמים לבטלה? - מן גרע מקלל את חבריו 24
38 קשיא לן: אימא: מוציא שם שמים לבטלה - 25
39 דקעביד תרתי, דקא מפי' שם שמים לבטלה 26

1 אין מנקין אותו - דכתיב: 'כי לא יקח' - נקיות 2
3 דין שלמטה. אשכחן שבועת שאו - דכתיב (שמות כ): 'אשר ישא את שמו לשוא', 4
5 היינו שבועת שאו, כגון נשבע לשנות את הדיוט לארס. שבועת שקר - מפרש 6
7 לקמן דהכי דמי. מגלן - דלקי עלה. וקשה עבר - ורביה הוא דלדקא, שהרי רבי 8
9 מנשה מעשה. ולא אוכל - ולא אוכל - דהיינו 10
11 מעשה. וכי האי נונא מי לקי - בהמיה. 12
13 בשם דהויא התראת ספק - דאי אתרו 14
15 מיהו, "זוהר כן ותאכל הכרס ששבעת 16
17 עליה". יכול לומר: אין לי בית מיוחד 18
19 היום כלה. ואפילו כי עבר היום. יכול לומר: 20
21 שזכח הדיח, ואינו נכחתי לא בשבועה ולא 22
23 בהתראה, ואינו לוקה. תנא נכחתי ולא 24
25 אכלתי - כלומר: תנא שבועת שקר נשבע 26
27 שלא אוכל ולא אוכל, ואינו לוקה. תנא 28
29 ליכא שום מעשה. דהא לשעבר נשבע. ומאי 30
31 אכלתי ולא אוכלתי - כלומר, מאי 32
32 איירא דקא מנעט "אוכל" ולא אוכל 33
34 מנמלקות, טפי מ'אכלתי' ולא אכלתי? דא 35
36 דרומיא דשבועת שאו - כדנפיקא לעיל 37
38 "לשואו" "לשואו" שתי פעמים. מה שבועת 39
40 שאו תראה לשעבר - דכי נשבע על עמוד 41
42 על שאו שיהא על ספק - דהיינו לשעבר, 43
44 דלשעבר קודם שנשבעתי הייא אבן כמו שהיא 45
46 עבשה. ומה שאו - לוקה עליה, כדארמין 47
48 לעיל: בבית דין שלמטה שבועת מנוקב 49
50 אות, אף שקר - לשעבר, דהיינו 'אכלתי' 51
52 ו'אכלתי' אכלתי. לאפיקי 'אוכל' ולא אוכל, 53
54 שהוא להבא. שבועת שלא אוכל כבר זו 55
56 וב' - דהא נשבע תלת דימני שלא יאכל 57
58 אותו כבר. אינו חייב אלא אחת - 59
60 כדארמין בשבועת. דאין שבועה הלה על 61
62 שבועה. זו היא שבועת ביטוי - דקאמר 63
64 קרא: 'למטא בשפתי' דלרע או להטיבי' 65
66 וגו'. זו היא שבועת ביטוי: שמרציא בשפתי 67
68 להבא. אבל שבועת העדות ושבועת 69
70 התקין - מביא על דיוקן כשגנה אשם. 71
72 לפעוטי מאי - דאין דחיבין על דוהנה 73
74 מכות. ולא לפעוטי אכלתי ולא אכלתי - 75
76 באת על גב דהויא שבועת טעו ולא לקי. 77
78 משום ד'לרע או להטיבי' כתיב. דמשמע: 79
80 להבא - פרט לשעבר כגון 'אכלתי' ולא 81
82 אכלתי. ואכתי שבועת שקר דהכי דמי? - 83
84 מייחתי קרבן - משום ד'לרע או להטיבי' 85
86 גבי קרבן קאי, אבל מנה נפקר חייב עליה 87
88 מלקות. דרומיא דשבועת שאו. דאמר - רבי 89
90 שישמעאל: מבסכת שבועת (כ"א). אינו חייב 91
92 אלא על העתיד לכא. זו היא שבועת שאו 93
94 וסיפא דהויא משה דלעיל הויא האי זו - 95
96 אכלתי ולא אכלתי - ורש"א נמי לא לפעוטי 97
98 אכלתי' דאי חייב על שנתת קרבן. ומאי 99
99 שוא - דמשמע 'אוכל' ולא אוכל מקרבן, 100
100 וקא מרבי 'אכלתי' ולא אכלתי' מספא.

1 דחייב קרבן ומשנה מסתברא למעשה 'אוכל' ולא אוכל. דקאי בלהבא - דקתני: 'שבועה שלא אוכלנה' ומנעט להבא. כגון 'אוכל' ולא אוכל. אבל קאי בלהבא 2
3 ומנעט לשעבר - בהמיה. כגון 'אכלתי' ולא אכלתי'. לא רחיני מיטר - בכלל שאר לאוין שאין כחן מעשה. דבדבריו עושה מעשה - שעושה מוחלין קרשים. אם לא 4
5 תמסור לעשות וגו' - עד 'לירא את תשם' - שתייריא שלא להרציא את השם לבטלה. וכן מלקל את חבריו בשם מוציא לבטלה. וכתבי: 'הפלאה ה' את מכותי' - שישול 6
7 מכות. והיינו מלקות. אפילו שבועת אמת - לא לעבר בשם שמים. ואי עביד - 'ודפלא ה' את מכותי', שישול מלקות. בהדיא כתיב 8
9 דשרי למעבר. לפי שחייב - שיהא אמת וטובע מנוח, אבל מילקא - ליקט. והואיל ומביא נעצו לרע שבועה. ובשם תשבע - דשבעת אמת שריא למעבר. לקיים 10
11 המצוה - כדי שלא יזכר דחורו בר. שאנא. 'ונשבעתי ואקומה' וגו'. ואכה איצטרך דאי קרא 'ובשם תשבע', ולא שמוענת דשבעת לקיים את המצוה - מורה. בהתיב קרא 12
13 אהיראנו וישבע - דלירא קאי כתיבי 'ובשמו תשבע' - דהו' בירוה עקב. וד' - מביע ליה דנשבעת את המצוה. ואיך - לא לשבעת אמת. אלא 14
15 למאי אמת - האי 'אם לא תשמרו וגו'. ומקלל את חבריו בשם - דהויא לקי, אף על גב דלא כתיב מעשה. שם שמים לבטלה - אבל מקלל את חבריו בשם - לא לקי. 16
17 ומחר ליה - לאו לא דכן הוא. דהייב דקא עביד תרי אימורי - לא הטיגי ליה במלקות. ואף על גב דלקה - אפילו הכי לא נתכפר עדיין במלקות לחודיה. 18

תמודה. פרק ראשון - הכל ממירין דף ד עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזלץ)" תוספות

לא תקלל חרש - ומשמש: בין קללה סתם בין קללה בשבש. דקאי לאו עלה. וקאמא קרא "ליראה את השם" לאשמועינן דלוקה, שבאמר: "הפלא ה' את מכותך". ענין אחר: לא מצית אמרת דלא יתכפר במלקות גירדתא. ודאי מתכפר במלקות לזדחיה, דהא כתיב: "לא תקלל חרש" וליפנין בסתורין בפרק "ארבע מיתות" (סו"א גיריה שוה מהאי אבן רבתינו בין אשכולין, גבין) 1

קלל חרש" שהוא ערוה שבכולו, וכתבו גבי 2
 נשיא: "ונשיא בעמך לא אחור". וכי דכיבי 3
 הדמה ליכא אלא מלקות גירדתא - הכי נמי 4
 באומללן סגי ליה במלקות גירדתא. ומוקמי 5
 ליה תהם במקלל בשש. וגם דקא נמוקלל 6
 אביו, ורבתינו ביה "בבוקי שם", הלכך לא 7
 מצית אמרת דלא תימין ליה במלקות. ולא 8
 ממי מירי, אלא מפי רבי יתוך רבינו ענוה 9
 ז"ל. ואי בעית אשפט - כלומר, מהאי קרא 10
 "ליראה את השם" - למתורבי בשש 11
 הוא דאמא, שהרי לא מצינו שעשב אלא אם 12
 כן הוהיה. ושלמטא א' אמרת ההוא קרא 13
 למקלל חרש בשם שוה אהו - ואדרבה 14
 מרבתינו "לא תקלל חרש", ומיתוקמא במקלל 15
 את חבריו בשש. כפרישתי לעיל. ולגבי 16
 כתיב הכא "אם לא תשמור לעשות" וכו', 17
 כלומר, שנקלל את חברך בשש, שהחזרת 18
 עליו "הפלא ה'" וגו', הדיכי מלקות. 19
 אחרתיה מתיבא - כלומר, אשבוך עושב 20
 "הפלא ה'" וגו', אחרה נקט שהוהיה 21
 הכחוש בשלמא ליה הורציא שם שמים לבטלה; 22
 אלא לרציא שם שמים לבטלה (היא), וכן 23
 הוהיה, הדמם ענין חבירך בשש. ואוכרי 24
 כתיב "אם לא תשמור לעשות" וגו', ואכתי 25
 מיתוקם במוציא שם שמים לבטלה. והא 26
 צורתיה מיעש הוה - ולא שנה אחרת 27
 והלכך מיתוקם "ליראה את השם הנבחר" 28
 במקלל את חבריו בשש. ומצינו לז' אחרת 29
 לאו דלא תקלל חרש", אלא מיתוקמא 30
 במוציא שם שמים לבטלה, שלא מצינו לו 31
 אחרת אלו. ליקי - קא מהדר, דקאמר רבי יוסי 32
 לוקה. וליכתיב "ובחייבי מלואה" משום דלאלתרם שנתמלאה 33
 תהובאה ונגמרה מלאכתה חובקתה לביכורים. זו תרימה - לפי שהיא מדומעת 34
 ועולה באחד ונאה מפיק לה קרא לישן "דומעין". וקאמר רחמנא "אלא תאחר" 35
 מלאה לדומעין, דומעיקרא איבעי ליה לאיתויי מלאה הדיינו ביכורים, וכי תאחר - 36
 לוקה. ומש"ל זו כוונ' - לעשה שאני וחיב להפריש ממבללה זו - ותא 37
 בכלכלה זו, שנטול אני מלוי. או שאמר "של זו בו, ושל זו בו. שאפריש 38
 ממבללה זו אידך בכלכלה. ומאיךך בכלכלה אפריש על כבלכלה זו". ראשונה - 39
 מעשרתה, אף על גב דלא הפריש אלאה, וכדאמרנן גבי "בחיתין חי שאני עתיד 40
 להפריש כי - מילך ושותה מיד", אף על גב דלא הפריש אלאחר מן הדבתי. 41
 וכל קשן הכא דימחל ואוכל מדי. האיל ושני גללים נעתי. אבל השניא אינה 42
 מעשרת, ואפולו כי אמר "משל זו לו, ושל זו לו", משום דלאלתר דאמר "של 43
 זו לו" - ראשונה הוא מעשר על השניא בלאלתר, אפטרשה לה שניה לגמרי, וכי 44
 אמר "של זו, של שניה הוא מעשר על הראשונה" - אי ברבריו כלום, משום 45
 דברב אפטרשה לה שניה בכלכלה ראשונה, אי תוריקן מן הפטור על חיוב. אם 46
 אפר מעשרותיהם כבלכלה בחבירתה - כלומר, אלא שתי מעשרת 47
 שאני עתיד להפריש נטולו שתי הכלכלות, תהא מעשרותיהם של כל אחת ואחת מעשר הכלכלה בחבירתה, ודיינו "של 48
 זו בו ושל זו בו", קרא את השם - שמחלה, ואוכל מדי משתוקן, אף על גב דרבתי לא הפריש ללל. והבא ליכא למימר מן הפטור על חיוב - קישום תהויודו 49
 מיתקני בבא אחת וקרא אדירא, הוי מן החיוב. מפני מעשרת מעשר שני שבה למעשר ראשון - דמעיקרא, מקמי דאמר "של זו בו" - קישום להפריש 50
 מנחה משנה ראשון ומעשר שני, והשאת כי חור ומפריש מעשר ראשון ומעשר שני ששבול אידך כלכלה - נמצא מעשר שני על כבלכלה זו קודם למעשר 51
 ראשון שהיה עומד להפריש מאידך כלכלה קודם לכן, וכן נמי כי אמר "של זו בו ושל זו בו" - שמקדים מעשר שני שבה למעשר שני שבחבירתה, כי האי גונא 52
 נמי. ואיכיל לוקה, משום דמעשר ראשון מעשר שני חיוב אורא להפריש כסדר הוה. ורבתי: "מלאתך דומעין לא תאחר", וכי חיבי דמחור שלא לעכב מלאה לדימתי 53
 - הכי נמי מחוריה שלא לעכב מעשר ראשון מעשר שני. ורבתי: "דומעין לא תאחר", דכל שישנו בכלל דימתי הוא הוה "מלאה תאחר", כלומר, שישנו ליה תורת 54
 תרומה הוי ביבל תאחר", שמפריש מעשר ראשון חורי מעשר שני, ואם הקדים מעשר שני למעשר ראשון - עובר ביבל תאחר". לישנא אחרינא. דרשינן במכילתא 55
 דיקומי ביכורים לתרומה. משום דביכורים מחזיר אית ליה ארבעה שמות: "ראשית", "רמלאה", "תרומה", "ריביתים". ותרומה אין לה אלא שלשה שמות: "ראשית", 56
 דרמעה, "תרומה". ויקדים תרומה למעשר. שאין לו אלא שני שמות. כגון מעשר תרומתה מעשר. ויקדים נמי מעשר ראשון דאית ליה שני שמות, למעשר שני, 57
 דאין לו אלא שני שמות, כגון מעשר, "ראשית", "דומעין" - דאבולחו לא תאחר", דאבולחו לא תאחר", אלא מקדים החומר לקל. וכי חיבי דאמר 58
 רבי אלעזר לוקה במקדים מעשר שני למעשר ראשון - הכי נמי קאמר במקדים תרומה לביכורים.

הא לא מצית אמרת הדבתי לא תקלל חרש - וכין ראשוןן אחרה במקלל, יש 1
 לנו להעמיד האי קרא דמלקות במקלל חבירו בשם טפי מלהעמיד במוציא שם 2
 שמים לבטלה, דלא אשכחנא ביה אחרה מפורשת. 3
מלאתך זו ביכורים - פירש רש"י: לחכי קרי "מלאה" - משום דלאלתר 4
 שגומרתה מלבוהא ונגמרה מלאכתה, 5
 קלעב לביכורים. "דומעין" - זו תרומה. 6
 (מהו ולפני שהיא מדומעת ועולה, מפיק לה 7
 קרא בלשון דימתי) לעשן שישין, וגא ונשיא, 8
 שהיה זה אינו אלא מדרבנן; הרב רבינו משה 9
 מפנימטויא פירש: ולכך קרי לתרומה "דומע" 10
 - לפי שגומרת בלה, וביכורים אפן אלא 11
 ביבש. שהי אין מביאין ביכורים אלא מפור, 12
 כדאיתא פקח "העיר הרוכני" (חולץ קב"ב). 13
 פרו אהה מביא, ואי אהת הוה מבא משקח. 14
 הוי אהה שתי בכללות של טבל ואמר 15
 מעשר של זו בו הראשונה מעשרת - 16
 כגון אם טבל כלכלה מנא תאני, שיהי מן 17
 השניה ידיו מעשר ראשון על הראשונה. 18
 ואומר נמי מעשר שני - כל המאה של 19
 ראשונה דן מתוקים. ודבמאי מירי, מרלא 20
 קמפריש תרומה. ובמסע דבמאי (פרק ז) 21
 משה ז' מצינא. של זו בו ושל זו בו 22
 הראשונה מעשרת - דמדי שאמר "של זו 23
 בו" דהא מתוקת ועשה פטור, כי הדר אמר 24
 "ושל זו בו" - נמצא מעשר מן הפטור על 25
 החיוב, ואינו כלום. 26
מעשרותיהם מעשר כלכלה בחבירתה 27
 קרא השם - שהרי 28
 מתוקנן דן יחד זה הוה. ואף על גב דקיימא 29
 קל: "על שאני בוד אחר זה" - אפילו בבת 30
 אחת אינא, הכא כון דרעיה לתתוי 31
 תריודו - הוי כאומר "מעשר ראשונה 32
 תהא בשניה, חוץ מעשרה שישארו טבל 33
 בראשונה תקנו קשינא", עלה המעשר של 34
 בו ושל זו בו. ו**ואתמר** פקח דרבי אלעזר 35
 אומר לוקה מפני שהקדים מעשר שני שבה 36
 למעשר ראשון שבחבירתה - שהרי מעשר ראשון ושני של ראשונה הוה באילו 37
 דן מפורשים, ועדין מעשרתה ראשון של שניה טבל בתוכה. וארישא קאי, דאמר. 38
 "מעשר של זו בו מעשרות". ועל פירושלמ: "על הראשונה - בעשה, 39
 השניה - בלא". ויש לפרש: על הראשונה - אם קבע מעשרותיהן בתוכה. עובר 40
 בעשה. שהיה לו להקדים מעשר ראשון לשני, חזרי קרא שם בת אחת. מידו 41
 לא ליכא, כיון דלא הקדים שני לראשון. ועל השניה - בלאו בשחוקן הראשונה 42
 בתוכה, שהרי הקדים מעשר שני של ראשונה למעשר ראשון של שניה. ואת 43
 דגרסי איפבא: "על הראשונה - בלאו, על השניה - בעשה". ודכי פירושא על 44
 רישא של משנה, דדיינו כי אמר "מעשר של זו בו", ועבר בלאו - שהרי מקדים 45
 מעשר שני לראשון, כפרשיטה. ועל השנה - פירוש: על סיפא דמיתוי, דדינו 46
 כי אמר "מעשרותיהם מעשר כלכלה בחבירתה", ליכא אלא מעשר שני שבה 47
 אחת. ו**השקדים מעשר שני שבה למעשר ראשון שבחבירתה** - ואף על גב 48
 דקרא לא קיימא אלא מביכורים ותרומה, מידו פריש שני במעשר ראשון לתרומה 49
 ומעשר שני למעשר ראשון, מרבתי: "דומעין לא תאחר" - כל שישנו בכלל דימתי 50
 לא תאחר. ומפרש טעמא במשנת (תרומות פקח ז' משנה ז) 51
 ויקדמו

1 ויקדמו בכורים לתרומה - משום דאיקרו 'בכורים', תרומה למעשר ראשון -
 2 משום דאיקרו 'תרומה' וראשית', ומעשר ראשון לשני - משום דאית ביה
 3 'ראשית', פירושה: דאית ביה תרומה מעשר- ובמילתא פירש טעם אחר. ורשי' בתב,
 4 וזה לשונו: ויקדם בכורים לתרומה - משום דאית להו ארבעה שמות: 'ראשית',
 5 'רמלאה', 'תרומה', 'בכורים' - תרומה -

6 ליה דל אלא שלשה שמות: 'ראשית', 1
 7 'מעשר', 'תרומה', ויקדם תרומה למעשר 2
 8 ראשון - משום דהו אלא שני שנותה כגון 3
 9 'מעשר' ותרומת מעשר. ויקדם מעשר 4
 10 ראשון לשני - שאין לו אלא שם אחד: 5
 11 'מעשר שני'. תלמוד לומר: 'מלאך ודמך' 6
 12 לא אתרוי' דאבולמו אבן משעת, שמוכו 7
 13 שבחן לא אתרוי, אלא מקדים המוכר לקל. 8
 14 וכו' היכי דקאמר רבי אלעזר לוקח במקדים 9
 15 מעשר לן ראשון - הכי בני במקדים 10
 16 מעשר ראשון לתרומה, ותרומה לבכורים. 11
 17 עד כן לשונו, ובל לאו הניתק מעשר אן 12
 18 לוקח עליו דהו מעשר - ואם אתמרה וכו' 13
 19 תעלה על דעתיה דרבינו לומר על לאו הניתק 14
 20 לעשה ולדק? והרי שילוח הקן, ודשנה 15
 21 שלימה היא במסכת חולין (קמ"ב). דאם לוקח 16
 22 האם על הבנים - משלח ואינו לוקח, משום 17
 23 דהוי לאו הניתק לעשותו וכן גבי נורה נמי 18
 24 אמר: בא הכתוב ליתן עשה אתר לא תעשה, 19
 25 לומר שני לוקח עליו וכן באי אונס נתן 20
 26 שאם גירש - מחזירו ואינו לוקהו ואומר 21
 27 רבינו יצחק: דשמייה על לאבי שילוח הקן 22
 28 נותר ואתם דרשיתו עשה דיהוה אלא, דאם 23
 29 לקי. אלא שהיה תמיד אלא למעשר דלא 24
 30 סמך "מכל מעשרותיכם תרומה" אלאו "דלא 25
 31 אתרו", ומשום הכי פריך: "הרי מעיר" כו' 26
 32 ואף על גב דסמך הניתק אתרו הלאו - משה 27
 33 מרמה מלאת למלאת. וכי היכי דגבי 28
 34 תמונה ליה בלא הניתק לעשה משום דאית 29
 35 מקיים העשה בידים - הכי בני היכי 30
 36 למימר "מכל מעשרותיכם תרומה" אף על גב 31
 37 דמקיים העשה בידים, מיהו כיון דלא סמך 32
 38 - לא היה לו להחזיקו ללאו הניתק עלה 33
 39 ואף על גב דהייבית את תרומת אגלה 34
 40 (ויקרא ו) לא סמך ללאו - מכל מקום היתק 35
 41 גמור הוא, דאי אפשר לעשות השבוע אלא 36
 42 בידיו הלאו. אמר "מכל מעשרותיכם" אפשר 37
 43 לקיימו אפילו אם לא עבר הלאו, ומכל מקום 38
 44 מרמה ליה למימר. ורשי' אונס דהו לאו ודו 39
 45 עשה ולא אתר דהו עשה וקח לאו - תרומה 40
 46 לדידי דאתר דרנבל מעשרותיכם פירוש 41
 47 דאי איתר אלא בקדמתה תרומה למעשר, 42

48 ואפילו ביה הניתק להקדמה בכורים למעשר - אלאמא אית לך דלאו שניתק 49
 49 למקצתהו אמרין הניתק כולי, רחמי אונס דלאו ודיהו הניתק לגבי שותאק ולא אמרין 50
 50 הניתק לגבי כוח. אלאמא, דהייכא הניתק מקצתו - לא ניתק כולו. בהניס קאמרת 51
 51 שאני דהניס דרבי רחננא כיון קדשה יתיראה - פירש ש"י: ואיכתי אמרין ודילקו, 52
 52 אף על גב דהו לאו שאני שבו בבל. ואל נודיאה. ורבינו יצחק פירש שאסר 53
 53 הכותב גורשה לגביהו - אינו ניתק הלאו לעשה. דלא נתי לאה דלעיל דאמר 54
 54 "וירמיהו" הוה ניתוק גם מהקדמה בכורים. דמיניה שפענין שיתכל לתקן אם שנית 55
 55 הקדים תרומה לבכורים, וכך לן אם הקדים מעשר לתרומה כאילו הקדים תרומה 56
 56 לבכורים. **בתנאי** - לא קאי אתרא מותי ולא הניתק לעשה. אלא אפילו נתנה דלאו 57
 57 שאן בו מעשה. ורבי יעקב הוא הנותח מאי עביד ליה - ואם אתמרה האי אתמרין 58
 58 להורות לן קו' שריפה: שני לומר. ונתן הסמיכות פקירה, למאן הלתכות כתביה ואת 59
 59 טעון לקלא לאו לאו נתקן אפילו - ליכתביה בנקיטא פקירה 60
רבא אמר לא מתינו מדי - קשה אם כן שחט פס על החמץ לפסול ויש לומר: 61
 61 דברישרלמי שני קראו להבשרי. קשה: שחט אנון בבור - לי חסום שפטיטא לן 62
 62 דאינו אתרו אלא טעם קסא ויש לומר: דלא גרע מלכותה בלמאן מעצמה. דשרי. 63
 63 ונזהו נחא אמר לאו אסר רשון מתינועתי לך, והוה רביל תאכלי, כמו בשר בחלב. דשן 64
 64 לתוך החלב - אסור, אבל גרע אנון. דשמילא מתר - אינו כ"כ אבולאי, אפילו נעשה בידים. צריך עיון.

ומשני אפסוריא קאי - ולא קשיא דרבי יוסי רבי חנינא ארדכי יוסי רבי חנינא. 1
 וקאית רבי יוסי רבי חנינא למימרה: אף המקדים לקרות שם לתרומה קודם לבכורים 2
 דהו לא תעשה שאן בו מעשה, ואינו לוקה. ומאי שנא מימר דלקן - בדקאמרת 3
 לעיל: חזין משנבע ומימר. אילימא מעשה דבכוריהו - דקאמר "ו תחת זו עשה 4
 מעשה, דמעיקרא וחולין והשתת קדש. ע"כ 5

אפסוריא קאי, והכי קאמר: "לאו שאין בו מעשה - אן 1
 לוקין עליו. משום דרבי יוסי ברבי חנינא אמרו: אף 2
 המקדים תרומה לבכורים". ומאי שנא מימר דלקן - 3
 משום דבכוריהו עשה מעשה, מקדים תרומה לבכורים 4
 נמי ללקין - משום דבכוריהו עשה מעשה? אמר רבי 5
 אבין: שאני תהם - דלאו שניתק לעשה הוא, דבתנאי: 6
 "מכל מעשרותיכם תרומה". ותיב רב דימי וקאמר לה: 7
 להא שמתנאי, אמר ליה אבין: וכל לאו שניתק 8
 לעשה לא לקין? והא מימר, דלאו שניתק לעשה 9
 הוא - ולקין. ונתנן: לא שאדם רשאי להמיר, אלא 10
 שאם המיר - מוקר, וסופג את הארבעים - הו 11
 להו תרו לאוי וחד עשה, ולא אתי חד עשה ועקר 12
 תרו לאוי. - ותרבי אונס, דחד לאו וחד עשה, ולא 13
 אתי חד עשה ועקר לאו. ותניא: אונס שגויש, אם 14
 ישלח הוא - מחזירו ואינו לוקה, ואם פהן הוא - לוקה 15
 ואינו מחזרו! - בהניס קאמרת! בהניס מעמא אחרנא 16
 הוא, דרבי יצחק קדושה ותרבי. **בתנאי**, "לא שאירו 17
 ממנו עד בקר" - כ"כ הכתוב ליתן עשה אתר לא תעשה, 18
 לומר שאין לוקין עליו, דברי רבי יהודה. רבי יעקב אומר: 19
 לא מן השם הוא זה, אלא משום דהוה לאו שאין בו 20
 מעשה, וכל לאו שאין בו מעשה - אין לוקין עליו. מכלל 21
 דרבי יהודה סבר - לוקין עליו. ורבי יעקב, האי "והותר 22
 ממנו עד בקר באש תשרפו" למאי אתא? מיבעי ליה 23
 לבתנאי: העצמות והענין והגוהר - ישרפו בששה עשר. לפי 24
 שאין דוחין לא את השבת ולא את יום טוב. ואמר 25
 חוקקין, וכן תנא דבי חוקקין: מעמא - אמר קרוב. 26
 והותר ממנו עד בקר באש תשרפו" - כ"כ הכתוב ליתן 27
 בקר שני לשרפתו. אמר אבין: כל מילתא דאמר 28
 רחמנא לא תעביד, אם עביד - מהני. דאי סלקא 29
 דעתך לא מהני, אמאי לקין? רבא אמר: לא מהני 30
 מדי, והאי דלקין - משום דעבר אמרין דהתקן הוא. 31
 מתיב: 32

לא לילקין דין כוח, דמעיקרה דין עשה דאלימ כולי האי דשהו בכלל ומשני: בהניס 1
 טעמא אחרנא ניהו, ואיכתי נתיבין בואו דלילקין אף על גב דלאו היא שותא בבל. 2
 אבל גבי ישראל, דלאו עשה ושה בכלל, כלומר, במלכות ישראל, דכולן קיימי ביעמוד 3
 החזון, ולכך לא לקי, דיהו לאו שניתק לעשה. ליתון עשה - "והותרו מחזירי אתר 4
 לא תעשה, והוה לאו שניתק לעשה. אלא שאם בו מעשה - דברשותהו מחזירי לא 5
 קעביד שום מעשה. ורבי יעקב - דאמר "לא מן השם הוא זה", האי "והותרו 6
 ממנו" מאי עביד ליה? הויאל ואלא אפילו לאו ליה ליה הניתק לעשה. דברתנן 7
 - במסכת פסחים בפרק "ביצור צולין" (מ"א). "שרפו בששה עשר, לא בחמשה 8
 עשר, ויום טוב הוה, ואין שותפין קדשים ביום טוב. מה מעט אמר קרא והותרו ממנו 9
 וגו' בקר שני - דהיינו ששה עשר. דרבי משמע קרא ואלא חזונו ממנו עד בקר" 10
 - דהיינו עד ששה עשר, והוה נותר ממנו עד אידן בקר - לא תעשה שרופה" 11
 דהיינו יום שבת עשה, שהוה חולו של מנוע. לא תעביד - לא תבשר שותי - 12
 דמה שעשה עשו, הויאל ולקי. לא מהני - בדמפרש לקמן. הכי גרסינן: והאי דלקין 13
 דעביד בו 14

1 ולרבא האי הוא למעטי כבור - ואם תאמר: ולאבי דמוק "הוא" בחייתו ידא,
2 למעטי כבור מנליה? ואמר הרב בריהו דלפי המסקנא ניהא, דמפקין
3 בכבור דאי עביד לא מותי, ומעשר יליף מ"העברה" "העברה" מבכור, ואם כן ליפנין
4 שפיר דתיים "אולתה" "אולתה" כממשאר, ולא אימירך "הוא" דהרמים לומר:
5 בחייתו היא - שאני? ותהו דאמר קרא רבי,
6 יחל כ"ב - דמשמע לחילוף הוא עשה ואני
7 עשה ממורות. וכין דאני עשה ממורות -
8 תפיס בה קדושין. ורזין לומר דהני מיתור
9 הלמידי שניה, אבל אין לומר דבלא יתור
10 הלמידי שניה נמי דרשין דהי חילוף הוא
11 עשה, ואני עשה ממורות, ותפיס כ'
12 קדושין. דעל כרוך לא ממורות ותפיס כ'
13 קדושין תלויין זה בזה. שהרי קאמר רבי
14 יהושע בפרק "חיות" (בבמות מטא.) דאכל
15 ממוח אלא מחיבי מיתורין אכל מיתורא למידי
16 מחיבי כרותה לא הוי ממוח, דלכולי עלמא
17 לא תפיס ביה קדושין בחיבי כרותה. אלא
18 לאו לא ביה באת אלא אכל מיתורא למידי
19 מפיס שפיר (ולא תפיס) בה קדושין, דאם
20 אין ענין לממורות - גזיהו לענין תפיסת
21 קדושין. וכן משמע דמיתורא ודרש',
22 מיתורא ולבאי (תאם כן) ניטק קרא "לא יחל"
23 מאי "לא יחל".

1 ולרבא, האי "הוא" - למעוטי כבור. דתניא: בכבור
2 אמר "לא תפדה" - ומכר הוא, במעשר אמר "לא
3 יאכל" - ואינו נמכר לא חי ולא שחוט, ולא תם ולא
4 בעל מום. והרי תפודה, דאמר רחמנא "לא יחליפו
5 ולא ימרו אתו", ותנא: לא שאדן רשאי לתמור,
6 אלא שאם תמור - מומר, מופג את הארבעים,
7 אלא מהני תיובתא דרבא? אמר לך: שאני התם,
8 דאמר קרא "ויהי הוא ותמורתו יהיה קדש", ולאבי
9 אי לאו דאמר רחמנא "ויהי הוא ותמורתו", היה
10 אמיא: תצא זו ותכנס זו, קמשמע לן. והרי כבור,
11 דאמר רחמנא "לא תפדה", ותנן: יש להן פדיון
12 ולתמורתיהן פדיון, חוץ מן הכבור ומן המעשר.
13 אלא: לא מהני, תיובתא דאביי? אמר לך: שאני
14 התם, דאמר קרא "הם" - בחייתיהו יהו, ולרבא,
15 האי "הם" לפה ליה? הן קריבין, ואין תמורתן
16 קריבין, ולאביי היא סברא מנא ליה? אם שור אם שה לה? וה' קריב, ואין
17 תמורתן קריבא. ורבא - אין הכי נמי דתמורתא קרא, אלא אביי מותם. לפה ליה לימוד
18 על כבור ומעשר שנתערב דמן בכך לעולין - שקריבין לגבי מובת. ואביי היא סברא
19 מנא ליה? מ"ולקח מדם הפר השעיר", והלא דם הפר מרובה משל שעיר -
20 מין לעולין, שאין מבטלין זה את זה. דתניא: "ולקח מדם הפר ומדם השעיר" -
21 שהיו מעורבין, דברי רבי אישיה. ורבא: התם - מזה בפני עצמו, ומזה בפני עצמו. וסבר
22 לה גרבי ויתין. והרי מעשר, דאמר רחמנא "לא יאכל", ותנן: יש להן פדיון ולתמורתיהן, חוץ
23 מן הכבור ומן המעשר. אלא מהני, תיובתא דאביי? אמר לך: שאני התם דליף עברה
24 עברה מבכור. הרי הקדושת תרומה לכיפורים, דאמר רחמנא "מלא תדך ומעך לא תאחר",
25 ותנן: המקדשים, אם על פי שהוא בלא תעשה - מה שעשה עשו! אמר לך רבא: שאני התם,
26 דאמר קרא "מכל מעשרותיכם תרמו תרומה". ולאביי - מביעאי ליה, דאמר לך פפא לאביי:
27 אף מעתה מפילו הקדומו כברי נמי ניפטר! אמר ליה: עילך אמר קרא "מכל מעשרותיכם
28 תרמו". מה ראית לרבות את הפר והחזיא את השביעין? מרבה אני את הקרי - ששנינו
29 בכלל דיגון, ומוציא אני את השביעין? - שאני בכלל דיגון. והרי אלמנה לכהן גדול, דרמנא
30 אמר: "אלמנה וגרושה... לא יסח", ותנן: כל מקום שיש קדושין ויש עבירה - הולך הולך
31 אחר הפגום! שאני הקא, דאמר קרא "לא יחל ועונו". ולאביי - נימא קרא "לא יחל", מאי
32 "לא יחל" - אודו לו ואחד לה. והרי הקדוש בעלי מומין לפגום, דרמנא אמר "כל אשר בו
33 מום לא תקריבו", ותנן: המקדש בעלי מומין לגבי מובת, אי על פי שהוא בלא תעשה - מה
34 שעשה עשו, תיובתא דרבא? אמר לך רבא: שאני התם, דאמר קרא "ולגדר לא ירצה", רצוי
35 הוא - דלא מרצה, הא מקדש - קדש. ולאביי - אי דלא אמר רחמנא "ולגדר לא ירצה", היה
36 אמיא: כעובד מנוה - וכשר קמשמע לן. והרי מקדש תמימין לכהן הכהן, דאמר רחמנא:
נדה

1 בכבור אמר לא תפדה - שאן הבעלים יוכלין לפדותו ולתנוהו ב מנהג חז"ל, כגון
2 גזיה ועבדה. אבל נמכר הוא - שאם נפל בו מום - יכול למוכרו לכהן בתורת
3 כבור, ולהכי כתיב "לא תפדה" - לאשמעוין דמכירה שרי. ואינו נמכר -
4 כדאמרינן בכבורות (ב.ב.א.), דאמר כאן במעשר בהמה: "לא יאכל, ואמר להלן גבי
5 דרמין: "לא ימכר ולא יגאל", ולא להלן
6 מכירה עמו - אף כאן מכירה עמו, דאני
7 נמכר. ויסקלא דרמין חזק ואיתקש אהדיד
8 נמכר וכבור ברלמנא, ויסקל איתקש וכבור
9 אינו נמכר, דומיא דמעשר בהמה. להכי כתיב
10 "הוא" דרמין - למעטי כבור, דיכול
11 למכרו. (תצא זו - ויהי עבדא מקדשה
12 ונכסת המורה במקוה, והחיותו לא
13 מקדש קדש. משמע עלו והחיותו קדש.)
14 ולאביי - האי "יהיה קדש" לא לאשמעוין
15 קדשה. דהא בעלמא נמי מותי. אלא כי
16 כתיב דרמנא, הוה אמיא: הוה ראשונה
17 לחולין. אף שם נמך לו. קרא, והחיותו
18 קדש. וכי גרסינן. ודרי כבור דאמר בו "לא
19 תפדה קדש הם" (מכאן ויולך פירש). ותנן
20 - בפרק "אילו קדשים" (תמורה ב.א.): מה
21 כן כבור ומעשר לשאר כל הקדשים: כי
22 פסולי המוקדשין נשחטין באיטלו ובקו,
23 ובשרן באיטלו, ונשקלן בליתרא למיכר
24 בשאר חולין. ולא הישחטן לכוין קדשים, לפי
25 שזאתהו להקדש. כדאמרינן בכבורות 27
26 "כל פסולי המוקדשין" (ב.א.ב.). דאי שרינן ליה
27 לארס תפדה את פסולי קדשים למכרן בשוק
28 ולא יקבעו עליהן לוקחן ופדה ביקור. אבל
29 כבור ומעשר נתאן בעלמא, אלא כי
30 לכהן והנתא מעשר בעלמא, ומשום הרווחה
31 ידרו - לא מולולין בקדשים. יש להן פדיון
32 ולאש קדשים שנפל ביה מום ופגום -
33 ותפסין פדיון בקדושתו, וכן יוצאין לחולין.
34 וכן תמורתיהם שנפל ביה מום. אבל כבור
35 אפי' ביום - אינו תופס פדיון בקדושה. שאני
36 התם דאמר קרא בכבור קדש הם בחייתין
37 ווא - שלא יצא תמורתו על ידי פדיון.
38 ומעשר לא מרזח השתא מדי, ולא
39 אנתיה אלא מבכור. ולקח מותבי דאי
40 מעשר ומודה ליה מעשרה בכל תעולין -
41 באחד מדמי שאר הקרבנות העולין למוהב.
42 שקריבין, ומשחריא בשב בחודאי וריקא. דאי
43 עולין מבטלין זה את זה, ומנה לפנין לשאר
44 עולין. והכי משמע: "הם" - בחייתין יהו,
45 אפילו תערבבו. פרס שפיר ופרס שמעי -
46 "זנות על קרנות" וכו'. וקסבר דתמור
47 שערט של ים היפוסים בחד ששוקע על
48 הדבר מוחב הפנימי. הדבר ידוע שרם הפר
49 מרובה מרם השעיר, ואפילו ליה מיקר ים
50 השעיר, ומחזיא וריקתו. מכאן לעולין שאן
51 מבטלין זה את זה. ורבא - מרזחם ולא נפקא
52 מכלל מרזח, אלא נוחן מוחב בפני עצמו.
53 ומה בפני עצמו. וסבר לה כ"ר (יחזון) ויחזון, דאמר במסכת יומא בפרק "חזיא לך" (ג.ב.) אין מערבין דם פר ושעיר לקרנות מוחב הפנימי, אלא נוחן זה בעצמו וזה בעצמו.
54 עברה עברה - בכבור כתיב (שמות ג'): "ונחברת כל פטר דם", ובעשר כתיב (ויקרא כו.): "כל אשר יעבור". לרבא: שרם ליה ד פפא לאביי - במסכת ביצה (ג.ב.) אמרין:
55 מעשר ראשון הקדומו לוי לכהן בשבליים, קודם שהופרשה תרומה גדולה מן העגרים. ונמצא שהפסדי לוי לכהן תרי מנאה במעשר שהוא נוטל, דנמעשר לא נטל כהן
56 כלום - אפילו הכי פטור מותרים גדולה. שנטמר מעשר מן המעשר אבותיו לך, ולא תרומה גדולה ותרומת מעשר מן המעשר. ואמר ליה רב פפא לאביי: אי הכי, אפילו
57 הקדומו לוי לכהן בשר, אחר שחזר, נמוך למיטר לוי? ואמאי נקט "בשבליים" מכל מעשרותיכם? - ללוים קאמר רחמנא (במדבר יז) "את תרומת ה'" - תרומה גדולה. כ"ר
58 אדון? ואיבעי ליה לתרומה גדולה, תרומי: "ראשית דגן", כל מקום שיש קדושין - כל מקום שחוקשין תופסין, ויש עבירה באותן קדושין, ומפרש חז"ל: דהיינו אלמנה
59 לכהן גדול - לולה חלה. אלא מנא מנא, מקדשני "יש קדושין", דאי לא מנא - לא תפיס קדושין. שאני התם דכתיב לא יחל - דמשמע לחילום הוא עשה
60 ואינו עשה ממוין, אלא תפיס קדושין. ואביי אי לכהי הוא דאמא ליטא לא יחל - דמשמע דאולד לחודיה קאי. מאי לא יחל - שמע מינה לדרשא לארינא אתא.
61 אחד לו - לולה, ואחד לה - שהוא עצמה מתחללת. ועשית ונוה, וסאורה בתרומה דבש שאם בת כן היא. ומשום יהיה אימירך קרא, ולא משום דאמרת אי עביד
62 מותי. ולהכי לא צריך קרא, דכלל מילתא אמרין: אי עביד מותי לא תקריבו - ואמרינן לקמן (ד.ב.א.) על תקריבו - לא תקדשין הוא. מה שעשה עשו - וקדש
63 לדמיין. תרומי התם - כתיב בחודאי קרא "כי לא לרצון", וכשר - אפילו לחקריב, כא שמעע לן.

תמורה. פרק ראשון – הכל ממירין דין עמוד א – מתוך מהזרות "אבן ישראל" (שטיינזולץ)

רשי

1 נבה תעשה אותה – ואמרין לקמן (ז.ב.) אלו קרשי ברק הבית, ואיכא למשמע
 2 אותו אתה תתפיס לבדק הבית, ואי אתה תתפיס תמירין לבדק הבית. בלא תעשה
 3 כדרדשין לקמן "ויברך ה' אל משה לאמר" – לא אמר. **הראב"ה** איתריבין בעל
 4 מוסין למוכה – דקרושי דביבנה. **איתרבו בו** – דהא בההוא קרא תביב "ולנר לא
 5 ירצה", ומתירין לקמן (שם) אלו קרשי מוחב.

6 וכוכי "לא ירצה", דמשמע רעיו – על
 7 מרצה. ואל קושט – דמי. ואיתקוש למין
 8 לבדק הבית לבדק מלכות. דהא מיהו דהא מיהו
 9 קרא נפקי לאיסורא דלא מקריש. הלכך
 10 איתקוש נמי לענן נה עשעה עשו. כלשת
 11 הגיהה – צמרו ועיצה בעלמא. אבל אכלא
 12 והבירם – קנה שניה, אלא מתי. **אמר**
 13 גיל כעין שגול – חיורי. **ואבי** – לזהו לא
 14 אציטרך, דאנא דיענא דהמני, אלא לאו
 15 דרשא, דהאי "אמר גול כתיב גבי שביעה"
 16 שנבעה לשקר, ובתיב (ויקרא ה) "ויסוף"
 17 "חומש", קאי משמע לן דעל גיול מוסין
 18 חומש, ואנן נבעה לשקר והודא. **ואינו מוסין**
 19 חומש על גול אביו – אפילו נבעע עליו
 20 לשקר. מחויר את הבית בלילה בו – ועבי
 21 ממשכנו בעל כרחו קוני לה בבבא מציעא
 22 בפרק "המקביל" (ק.נא). אלא מתי. וקני
 23 למשכנו ומ, דהיינו מחרשה – קני בלילה.
 24 וכסת לילה – קני מלוח ביום, אלא מתי.
 25 שאני הנה דבתיב השב תשבענו לה
 26 מריבואי דקרא נפקא לן דמחור כמה פעמים.
 27 ולא נבעה לה אלא הכי, דמחור כיון דני
 28 ביום וכל שבתא כלל בלילה. ומתבא נפק דמי.
 29 ולאבי ריבואי דקרא אל תעשה בשבועתך, והשב
 30 תשיבנו אציטרך, דאי לא כתיב ביה – היה
 31 אמנא איבעי – ניהדר, איבעי – לא ניהדר.
 32 הכי כרסין לישנא אחרינא. **אמר** לך זה
 33 שאני תתם – דכתיב: "עד בא השמש"
 34 תשיבנו ורשינן לך ב"חובקבל" הוי: כל
 35 היום עד שיבא השמש – ושיבענו לזה.
 36 ובבוא השמש – תתנו מנו. מנאן לכסת
 37 יום שבתא לילכי בלילה, ובתיב קרא
 38 אחרינא: "השבתי ושיבנו כבוא השמש"
 39 מנאן לכסת לילה שניתנה ללכת ביום.
 40 ומתבא נפקא לן דמתני. ואיבי אמר לך לאו
 41 לאשמיעונו דמתני, אלא חד לכסת יום
 42 שחזירנו ביום, דחד לכסת לילי שתיב
 43 לחזירנו בלילה. גריכי. והאי "וגריכי" לא
 44 אפרשיל לך. ונראה לך דהיינו: דאי אשמיען לכסת יום, כגון מחרשה – משום
 45 דחזירנו הוא, אבל כסת לילה – אינא לא. ואי כתיב כסת לילה – משום
 46 דמועצה, אבל כסת יום – מירווח – איתקבע למעשר ותלמודה. **משך**
 47 תחלה, ואחר כך נחנן (חלה) פאה. **תויבא ראי** – דאמר מתני, דהא הבא אל
 48 מתני. **תעוב תעוב** – תרי זימני תתני לעני ולרו תעובו אותם, חד בירושקום
 49 תתיך וחד ב"מוא" אל הכהנים, אשמיענן מקרא "תעובו" ותיב, דהא על ג
 50 דאישתני בידו – לא קניה. **חייב פתרם ובעוללות בו** – ואף על גב דהפקר פטור
 51 מכל אלו, הפקר ביה – חייב. ובפקא לן מ"תעוב" ותיב. **ובדולת תביב "תעוב"**
 52 ותיבא. **ויפסון מן המשען** – דבבבא על כתיב "תעוב" ותיבא. **ולרבי ואי הפקר**
 53 אתא "תעוב", ולא לרביי שינוי. דהא בעלמא נמי לא מתני. והשתא דשמענן כל
 54 תני גטינו – דאיכא דמתני ואיכא דלא מתני, ובכולהו מוד, אבי ורבא מסאי פליגי?

1 **נבךה תעשה אתה** – **וזה קרשי ברק הבית**. ונתני: **המקדש**
 2 **תמירין לבדק הבית**, אף על פי שהוא בלא תעשה – מה
 3 שעתה עשו, תויבמא דרבא! **אמר** לך (רבא): **מקום**
 4 שנתרבו בעלי מומין לגבי מוצה, נתרבו תמירין לבדק
 5 הבית. ותרין גול, דרקמנא אמר "לא תגול", נתני: הגול
 6 עיני עשאן פלים, צמר ועשאן כנדים – שאני פשת
 7 תגולה, תויבמא דרבא! **אמר** לך רבא: **ישלם התם**,
 8 דאמר קרא "אשר גולו" – כמה שגול. והאביי האי "אשר
 9 גולו" מביעי ליה: על גולו שלו – מוסין חומש, על גולו
 10 של אביו – אינו מוסין חומש. ותרין משכו, דרקמנא
 11 אמר "לא תבא אל ביתו לעבט עבטו", ונתני: מחויר
 12 את הכר בלילה ואת המחרשה ביום, תויבמא דרבא!
 13 **אמר** לך רבא: ישלם התם, דאמר קרא "השב תשיב"
 14 ו"לאבי" – אי לאו דאמר רהמנא "השב תשיב", הוי
 15 אמנא: איתרוא עבר, אי פני – ניהדר, ואי פני – לא
 16 ניהדר, קא משמע לן (הכר לישנא אחרינא). ותרין פאה,
 17 דאמר קרא "אמר" לא תכלה פאת שורך בקצרה", ונתני:
 18 מצות פאה – להפריש מן הפרש של התקף –
 19 פריש מן העמיים, לא הפריש מן העמיים – פריש מן
 20 הכרי עד שלא מירחו. מירחו – מעשרו ונתנו לו, משום
 21 רבי ישמעאל אמרו: אף מפרש מן העיסה, תויבמא
 22 דאביי אמר לך אביי: שאני התם, דאמר קרא "תעוב"
 23 "תעוב". ותיבא אמר לך: יש לך עוביה אחרת
 24 שבו, ואינו – זה המקפיק קרמו. דתניא: המקפיק קרמו,
 25 והשכים ופחור וקצרו – חייב פטרט ועוללות בשכה
 26 ופקאה, אשחרו מן המשער. אמר ליה רב אחא בריה
 27 דרבא לרב אשי: והשתא דשמענן כל הני שינוי, דאביי
 28 ורבא במאי פליגי? ברביב קצוצה פליגי, וכרביי
 29 אלעזר. דאמר רבי אלעזר: רביב קצוצה – זפאזה דריני?
 30 אבך

משלמין כשעת הגיולה – רשינו קנה. אלא מתי, ותויבא דרבא. מחויר את
 הכר בלילה ואת המחרשה ביום ותויבא דרבא – דאי לא מתני, לא
 היה תפיסה תפיסה, היה לו לחזירם לבעלים מכל וכל. ואם תאמר, מנין דהא
 מתניין במשכנו שלא ברשות איידי דלמא נבעשן שליח בין דין קאמר, ומחויר
 הדא בלילה ואת המחרשה ביום. דלא עבר, אבל
 היבא דערב – אימא לך ודלא מתני וש
 למב: דרך משנה מיתניא בפרק "המקביל"
 (בבא מציעא ק.נא) גבי "משכנו שאל"
 ברשות. דתני לעיל מניה: "המלה חבירו –
 לא ימשכוו אל בית דין, ואי יכנס לביתו
 ליטול משכנו, שנתבר: "דחוק העמוד". ויה
 של פני בלום – נוטל אחד ומניה אחד, מחויר
 את הכר בלילה ואת המחרשה ביום."
 אלא, אשלא ברשות קאי.

1 **שאני** תתם דאמר קרא חשב תשיב – ואם
 2 תאמר. דא דאמר פרק "אלו מצאות"
 3 (בבא מציעא ז.ב.) "חשב תשיב" – אין לו
 4 [ואלא משכנו ברשות, שלא ברשות מנין
 5 – תלמוד לומר "חשב תשיב", מכל מקום.
 6 משמע דאי לא "חשב תשיב", היה אמנא
 7 דמשכנו שלא ברשות אינו צריך השבה.
 8 והבא אמר לרבא דאי לא "חשב תשיב" הוי
 9 אמנא דלא מתני תפיסה וזה צריך
 10 לחזיר כלומר בכל הדין שפירש דאביי
 11 אין לו אלא משכנו ברשות, ובריה
 12 ותולה. אבל משכנו שלא ברשות, מנין
 13 דחור ותולה, דמתניא תפיסה – למה
 14 חזיר "חשב תשיב", מכל מקום. ולדאביי ביה
 15 פירושי: אין לי אלא צריך לחזיר כלל אלא
 16 משכנו ברשות, משכנו שלא ברשות מנין
 17 דצריך לחזיר לו כלל, כיון דעביד מתני, לא
 18 מחדרי – תלמוד לומר "חשב תשיב", מכל
 19 מקום. והכי נמי קאמר הבא, דלאביי אי לאו
 20 דאמר רובנא "חשב תשיב" חור אמנא:
 21 אשאר עבר, ואי כפי – ניהדר, ואי כפי –
 22 לא מיהדר. קמשמע לן, וקשה מהדיא דסוף
 23 פרק "המקביל" (בבא מציעא ט.נא), דהוא
 24 גברא דחלב כסינא דאשבתא מחבירה,
 25 אבירא לקיחא דאביי. אמר ליה ליה אהר,.
 26 משום תריסר ששעין בתון אוכל נפש. וכיון
 27 דאית ליה לאביי דאי עבד מתני – אמאי
 28 קאמר ליה ולל אהרתי ויש לומר: ומיירי שלא
 29 נתכוון ההוא גברא לעבור, ומהאי טעמא נמי
 30 אבך

1 נחא קושיא אחרת, דנתן פרק "המקביל" (שם ק.טא.) לאו דרביי רובכ – לוקח
 2 שנים. וקשה: הוה דאי תלי לאביי דאי תל תקנה בחורה, דביבא שכיבא
 3 דאשבתא ול אהר. אמא לך? ואי תתקח לעשה הוא ולפי דא דפירשתי
 4 נחא, דהא אישא מביי ליה אהר – מיירי שלא נתכוין לעבור, והא נתון ולקך –
 5 במתכוון לעבור. ויש מתרצינן דדא דאמר דלך מיירי בשבא, דהא בידן לחזירין
 6 ולא נחריא. שחרי פכר חרובא דמתבא (תמ) מעיב דהדיכא דגברא בן השלחין
 7 הוא, אל מתני ביטול. אף מפרש מן העיסה – ואין שיעי שם קונה. **אמר** אביי
 8 שאני תתם דאמר קרא (נחם) תעוב ורבא אמר לך כי – ואם תאמר, הכל משמע
 9 דלאביי אחרת "תעוב" ולרבא לא אציטרך, וברש "הגול עיבם" באי
 10 קמא צרא, משמע איכא. דאביי מוכח מודך מילתא דרבי ישמעאל רשינו במקום
 11 עמוד, ורבא דדו חלה ואמר: שאני הוא ובא דבתיב "תעוב" תיראי ויש לומר: דהבא
 12 איליבא דנתא קמא איידי. דלאביי דאמר אי עביד מתני, אי לא כתיב "תעוב" תיראי
 13 נחא, ונתן פרק "המקביל" (שם ק.טא.) לאו דרביי רובכ – לוקח
 14 שנים. וקשה: הוה דאי תלי לאביי דאי תל תקנה בחורה, דביבא שכיבא
 15 דאשבתא ול אהר. אמא לך? ואי תתקח לעשה הוא ולפי דא דפירשתי
 16 נחא, דהא אישא מביי ליה אהר – מיירי שלא נתכוין לעבור, והא נתון ולקך –
 17 במתכוון לעבור. ויש מתרצינן דדא דאמר דלך מיירי בשבא, דהא בידן לחזירין
 18 ולא נחריא. שחרי פכר חרובא דמתבא (תמ) מעיב דהדיכא דגברא בן השלחין
 19 הוא, אל מתני ביטול. אף מפרש מן העיסה – ואין שיעי שם קונה. **אמר** אביי
 20 שאני תתם דאמר קרא (נחם) תעוב ורבא אמר לך כי – ואם תאמר, הכל משמע
 21 דלאביי אחרת "תעוב" ולרבא לא אציטרך, וברש "הגול עיבם" באי
 22 קמא צרא, משמע איכא. דאביי מוכח מודך מילתא דרבי ישמעאל רשינו במקום
 23 עמוד, ורבא דדו חלה ואמר: שאני הוא ובא דבתיב "תעוב" תיראי ויש לומר: דהבא
 24 איליבא דנתא קמא איידי. דלאביי דאמר אי עביד מתני, אי לא כתיב "תעוב" תיראי

1 דהא היה צריך להפריש פאה מיד שנבר א"ל אל תכלה". מיהו, לתנא קמא אי אשתני בידו ועשה משנו עיסה – אלא כפיני ואינו צריך להפריש פאה מנאן אולין. אבל רבי
 2 ישמעאל דאמר פירש מן העיסה – אית ליה רשינו במקומו עונה, דאי היה סריא ליה בעלמא רשינו קונה – לא היה מפרש מן העיסה, ואף על גב דכתיב "תעוב"
 3 תיראי, דאמרי פירש לאיסורא דאשתני. אף על גב דבעלמא אי עביד מתני – הבא אל מתני: משום דבתיב "תעוב" תיראי. אבל רבא דאית ליה דאי עביד לא מתני –
 4 משום הכי קאמר נתן אגא דצריך להפריש פאה. אף על גב דעבר א"ל אל תכלה", אף על גב דאמר רבא: "מיהו, דרשינו קונה."
 5 ורבי ישמעאל סבר דבעלמא שיעי קונה, אבל הבא לא קנה, משום דבתיב "תעוב" תיראי. **המפיקרין** כרמו והשכים לבקר ובצרו חייב פטרט ובעוללות ובשכה ופאה –
 6 פירש שיעי אף על גב דהפקר פטור מכל מלא, הפקר ביה – חייב. ובפקא לן מ"תעוב" ותיבא. **ובדולת תביב "תעוב"**
 7 בנחן השדה, הכל היבא דול ובה קי בירוש – פטור מכולהו. **והשתא** שמענן כל הני שינוי אביי ורביי פליגי – ואם תאמר, רבא פליגי בחכי, מכל אולם שבעע
 8 את לשור את אשתו, ואחר כך עבר איתקנה. ולדאביי מתני, ולרבא לא מתני. גירושין כיון דרבי אמיטאר דבבא פלוגי – ויש לומר: כיון כיסא דאיתונו מנו ליה כול לשלוח
 9 אלא שהוא ברך את אוסור – בכי אוניא לא אמר רבא דלא מתני. וקשאי רבינו ברוך אמאי לא קאמר פליגי בחכי, כגון אם פדה כבור או מעשה או דמיס – לא
 10 מתני לכולי עלמא, דמפרש מנאן דלאביי לא לקך כיון דלא מתני, דהכי אמר רבי לעיל, דהדיא דלא מתני לא לקך. ולרבא לקך משום דעבר אמיטאר דרובנא צריך שיקן.
 11 ונל

1 ולא אוציא פרת חטאת ושעיר המשתלח - פירש רש"י ביזנא פרק 'שני שעירי'
 2 (ג.ט.) דלא גרסינן 'פרת חטאת', שהרי בפרק בתרא דבוחסין (קובא.) תנן: פרת
 3 חטאת שתרפה חוץ מגיזהו. ושעיר המשתלח שהקריבו בחוץ - פטור. שאמרו 'ואל'
 4 פתח אהל מועד לא הביאנו' - כל שאינו ראוי לפתח אהל מועד ופרץ בגומרא עלה.
 5 ושעיר המשתלח לא ראוי לפתח אהל מועד
 6 הזא והתנאי, ונתיב דף ברייתא דרבא. ואי
 7 גרס בה 'פרת חטאת', כי היכי דפרץ משעירי
 8 המשתלח, הכי נון גיזהו מצי למפרך מפרת
 9 חטאת, ואין הוהירץ שיך אפרת חטאת.
 10 ומשום הכי פירש רש"י דלא גרסינן ליה.
 11 וקשה על מה דאמר רש"י בעל בוחסין (ג.ט.ב.)
 12 לא קשה. כאן מצי דקדום הגרלה כאן לארור
 13 הגרלה. ואם הגרלה הוה ראוי לפתח אהל
 14 מועד, הוה קודם למעט ליה קרא חטאת
 15 הקריבו בחוץ פטור. והא תניא בתראי דבוחסין
 16 (ש.ס.ב.) דקדום הגרלה חיוב שהחטו בחוץ
 17 ושי טומה. ודלפי המסקנא דבוחסין (שם) נראה.
 18 דמסקי על קשיא. כאן ארור חוץ באן לארור
 19 חוץ. ולפי זה אפשר להווייהו לאחר הגרלה
 20 אבל קדום הגרלה - אפשר דהוייב השטח
 21 בחוץ כי ההיא דינא. וקרא למה לי כגון
 22 שחוטם לארור הגרלה החיולל על חבירו -
 23 והוא נבל בעל מום. וקמשמע לן דהאי
 24 החיולל קיל משום הקדושו בעל מום.
 25 ולכתיב נקט 'וחייללו', דאי לא 'וחייללו' על בעל
 26 מום - ליכא מלקות דלא מקדושו על
 27 השני.

1 אבך רבית - חבא על די חדר, כגון המוכר שדהו, ואמר 'אם נעשיו אתה נתון'
 2 לך - ורתי הין באלפין וזו. ואמר לרובן - בשנים עשר מנה. וברבית קוצרה קמפילגי.
 3 אביו דאמר מותי - כרבי יוחנן. ורבא כרבי אלעזר. דרבא ליכא קרא. אל הכי ולא
 4 הכי. והתם בסברא פליגי - בתמיא קברא. והתם בשרא פליגי. כו'. לחיים ינתן -
 5 כלומר, שיהא ליה זיוה. אל להשכן. ואפילו
 6 לרבא מנה. דהא חביב קרא. בשני קונה -
 7 לאביו סבה. שניה עובר על דעת
 8 המתום - כאן בר מותבא דכתיבי קרא.
 9 ולרבה: לא קני, אלא היכא דכתיבי קרא.
 10 וזו איתפרש לן לדיהו מרד ביניהו, אלא
 11 תירוץ דינוני מיתבא, דאמר איה ליה. דמשום
 12 דמתיי לרדו מותי הוא. ונור איה ליה. משום
 13 טעמא דקראי. ונראה גיזהו דמיצניו לממרה.

1 אבך רבית - אינה יוצאה בדינין. ורבי יוחנן אמר:
 2 אפילו רבית קוצרה אינה יוצאה בדינין. אמר ליה:
 3 התם בסברא פליגי? התם בקראי פליגי! דאמר רבי
 4 יצחק: מאי טעמא דרבי יוחנן - אמר קרא: 'בגזשך נתן
 5 ותרבית לקח וחי ולא יתרה' - לחיים נתון ולא להישבון.
 6 רב אחא בר אריא אמר מתבא: 'יראת ממלך... אני
 7 ה' - למותא דתורה ולא להישבון. רבא אמר מתבא:
 8 'התועבות האלו עשוהו מות יצא דפיו בו ויהי' - והולדה'
 9 בן פרץ שפרך דם' - והקשו מלוו רבית לשופכי דמים.
 10 מה שופכי דמים לא ניתנו להישבון, אף מלוו רבית לא
 11 ניתנו להישבון. ואמר רב נחמן בר יצחק: מאי טעמא
 12 דרבי אלעזר - דאמר קרא 'והיו אחיך עקף' - אהדרו ליה
 13 כי היכי דתירי עקף. ואילו בבאי קמפילגי אביו ורבא?
 14 בשינוי קונה. לישא אורינא: בהני שינוי דשינוי רבית
 15 קוצרה, לאביו - לא מהדר רבית, לרבא - מהדר רבית. -
 16 והא אביו נמי סבר מפקנן רבית קוצרה בדינין! דאמר
 17 אביו: הריין דמסקי בהכריה דישו וזיו פרוביחא, ויהיבה
 18 ליה למפלוה בחבונהו גלימא דישו חמשא בארבעה, כי

14 בשני קונה' - כגון גזול עצים ועשאן
 15 כלים. למען עושאן בנידם. ורביא קנה. ואינו
 16 משלם אלא עצים וזמרה. ולרבה: לא קנה.
 17 ומשלם הבגדים והכלים. וכי פריכין לעיל
 18 ליכא מואד דקדמי 'זגולו עצים ועשאן כלים'
 19 כו' - לא תימא: שאני התם רבתיבי 'אשר
 20 גזל', אלא הכי תימא: אנא דאמר בניאן
 21 דאמר שניי לא קני, דלפנתא הוא בבבא
 22 קמט פפרק 'מורוב' (ס.ט.א.) ו'ביחולו קמט'
 23 (שם ד.ט.ד.) דאיכא למנא דאמר שניי קונה.
 24 ואיכא טעמא מלאשר גזול - כעין שגול.
 25 ומפיק טעמא דאמר שניי לא קני, וליף
 26 מיהויבית את הגוליה - מכל מקום. אם כן
 27 ולא תלמוד לומר 'אשר גזל' - לומר שאני
 28 מוסק חומט על גזל אביו. הכי רסוקין לישנא
 29 אורינא - 'בהני שינוי דשינוי'. וכן אנו
 30 לישנא ללשונא דשמעיל ל' בשנוי קונה'
 31 רבא כמידי, אלא הו ירושלמי וזה בבלי. תנו
 32 ליכא אמר חיי השתנוו יהי כבר אמור לפתח
 33 - שלא ישתחו בעל מום למנוח. ולקמן
 34 מפרש ליה. והקטרת נמי חוקת דמו לקמן
 35 שטחיה אם כן מה תלמוד לומר 'אל תהייב'
 36 - לא תקדישו. חמשה שבות - לקמן וליף
 37 להו. המקדיש בעלי מומין - והקטין כולן
 38 ליה. אלו האשם - הקטרת אימורין.
 39 לרבות שיער המשתלח - שהמקדיש שבו
 40 שבוטק חוץ ב'אל פתח אהל מועד לא
 41 הביאו וגו' להקריב קרבן לה'. הכי רסוקין
 42 'אי קרבן שומע אני כו', ומהיר ארלעיל
 43 בתורת דבנים קדמי לעיל: 'כול השטח
 44 קרבן בפנים יא חביב - תלמוד לומר
 45 'קרבן'. על הקרבן הוא חיוב ואינו חיוב על
 46 הקרבן. אי קרבן שומע אני כו'. כלומר, אי
 47 קרבן אדרש - שומע אני אפילו השטח
 48 בודק הבית בחוץ הוא חיוב. כד שריה עד
 49 נקראו קרבן, כענין שאמרו 'ונקרב את קרבן
 50 וזו גלי וזה אוב אעשה אצמיר'. והיינו
 51 לנולאת המושב. שאנו איה לפתח אהל'
 52 מועד - כגון קדיש בודק הבית. שאינם ראוין
 53 לרבא לפתח אהל מועד. שהרי בעל מומין קו.
 54 דאמר לעיל: 'והמתפיס מתמימן לבדק הבית
 55 עובר בלא תעשה'. אוציא אלו את
 56 אוציא את פרת האמת - פרה אדומה.
 57 שאם שטחה חוץ בלא מצוותה שלא על

19 מפקנן מיניה - ארבעה מפקנן מיניה, והאי וזוא - כמתנה הוא דיהיב ליה. ורבא אמר: חמשה
 20 מפקנן מיניה, מאי טעמא - פולחן בתורת ריביתא קאתי לדידה! אלא, כי קא מפיכלי אביו
 21 ורבא - בשינוי קונה. תנו רבנן: 'כל אשר בו מום לא תקריבו', מה תלמוד לומר? אם ב"ל'
 22 'תשחטבו' - הרי כבר אמור לבטלה, אלא מה תלמוד לומר 'כל תקריבו' - כל תקדישו. מן
 23 אחריו: המקדיש בעלי מומין לגבי מובה, עובר משום חמשה שבות: משום 'כל תקריבו', 'כל
 24 תקדישו', 'כל תשחטבו', ומשום 'כל תוקרו', ומשום 'כל תקטירו כולו', ומשום 'כל תקטירו
 25 מפקנא'. משום רבי יוסף ברבי יהודה אמרו: אף כפלת הדם. אמר מר: 'אם 'כל תשחטבו'
 26 הרי אמור למקור', היכי אמור? דתניא: 'עורבו או שברו או הרגו או יבילתו. אם כל תקריבו' מה
 27 תלמוד לומר? אם 'כל תקדישו' הרי כבר אמור לבטלה, אלא מה תלמוד לומר 'כל תקריבו'
 28 - כל תשחטבו'. 'ואשה לא נתנו מהם' - אלו אישם. אי ל' אלא כולו, מפקנן כפול - תלמוד
 29 לומר: 'מהם'. ורקות דמים מנין - תלמוד לומר: 'על המזבח'. 'לה' - לרבות שיער המשתלח.
 30 ו'לה' לרבות הוא? והתניא: אי 'קרבן' - שומע אני אף קדיש בודק הבית שנקראו 'קרבן',
 31 מענין שאמרו 'ונקרב את קרבן ה', תלמוד לומר: 'ואל פתח אהל מועד' וגו' - הריאוי לפתח
 32 אהל מועד תיבינו עליו משום שהחבי חיו, שאין ראוי לפתח אהל מועד - אין תיבינו עליו משום
 33 שהחבי חיו. אוציא אני את אלו, ולא אוציא פרת חטאת ושעיר המשתלח, שהן ראויין לפתח
 34 אהל מועד - תלמוד לומר: 'לה' - מי שמיוחדין לה', יצאו אלו שאין מיוחדין לה! אמר רבא:
 35 התם מענינא דקרא, 'ואל פתח' - לרבות, 'לה' - להוציא. רבא ד'אשה לא לרי קרבן' -
 36 לרבות. מענינא דרבא קרבן 'לה' - הוא דלא מיעתי שיער המשתלח, שהא לא לרי קרבן 'לה' -
 37 הוה אקמיה? ושעיר המשתלח בעל מום - שפרך דמי? מביי, אין תגורל קבעו אלא בודק הראוי?
 38 אמר רב יוסף: הא מני - הני מנייה היא, דאמר אפילו דם בפסוס - מביא חבירו ומנווג ליה.
 39 נהי דשמעת ליה לחנן המצרי - דלא הוי דריוה, דלא צריך תגורל מי שמעתי ליה? דילמא מייתי
 40 ומגורלי! אלא אמר רב יוסף: הא מני - רבי שמעון היא, דתניא: מת אחד מן - מביא תבירו
 41 בלא תגורל - דברי רבי שמעון. רבא אמר: לא יצרכא - כגון שהומום בו פיוס וחילו על חבירו,

גבי מערכת - שיתחייב ברת, וכן שר המשתלח אם שטח בחוץ - ותחייב ברת. שהרי תמימן דף, דלפני כתיב (במדבר טו) 'אשר אין בה מום', ושעיר מרבין (לוח)
 לעיל שלא יא בר מום. יצאו אלו - אלא, להוציא שיער הוא. התם - ד'אל פתח אהל מועד' מרובה כל התמימן הקדוש להתייב עליון בחוץ, 'לה' תו למה ליה
 ד'אל להוציא הוא. אבל הכי ד'אשה להוציא - לא בעל מומין כתיב (שם) 'ואשה לא יבת מומין וגו', ומשמע הוציא לאישם - חיוב עליו מוקדש לעל מום משום
 61 'כל תקדישו', אבל שאינו עולה לאשה להוציא. ואומציעו ליה שיער, הילכך 'לה' להוציא למה ליה? אלא ודאי איתא משה, אלא ודאי לרבות אתה. שפיר דבי - לאקדשהו.
 62 הא אין תגורל - של סוק קבעו אלא בדר הראוי לשם. דכי מייתי ומגורל לא ידע איה מניינו סילוק גזול של שם. ולכך בעל כורחי הווייהו בעל מומין קרבן. ואמר רבא
 63 ל' כגון שחוטם - לארור הגרלה, וחייללו על חבירו הוא בעל מום נמי. וקמשמע לן דהאי שחוטלו קיל משום הקדושו בעל מום. ולכתיב נקט 'וחייללו', דאי לא 'וחייללו' על
 64 בעל מום - ליכא מלקות ד'אל מקדושו על השני.
 65

תורה. פרק ראשון - הכל ממירין דף ז עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזלץ)"
קישט
 חוספות

1 ומיר בן נבר לא תקריבו את אלה - ואם תאמר: למה לי "איש איש" לרבות בני
 2 נח שערודן נדרים תרבות ישראל (חולין יג.ג)? תיפוק ליה מואי קרא,
 3 דמדקאמרי "אל תקריבו את אלה" משמע: אלה אי אתה מקריב, אבל אתה מקריב
 4 תמימים אבל איפא לא למיבעיא - מיר בן נבר! למה לי? תיפוק ליה מ"איש איש"
 5 דרבי דאית ציצטרין "מן נבר" ליהאי דרשי
 6 דבא, אל שאנ במזבח ידרוה ולא שאנ
 7 במזבח דיהו (לא אמרין). אלא "איש איש"
 8 למה לי? תיחין רביעי שמעון בר אברחם
 9 דאיצטרין לזך פלוגתא דרבי יוסי הגלילי
 10 דרבי עקיבא בפרק "ואלו מנחות" (מנחות
 11 עג.ג). והא תלמוד לאמר "לעלה" - פרי
 12 לגיות, ויהויה רביעי שמעון בר אברחם, אין לי
 13 אלא עלה, ולא שאר קרבנות. **אלא** בהם
 14 נעשה בעל מום - דאיכא למימר. הואיל
 15 דלא אסיק ארעתיה דחוי לאקריביה, לזון שרי.
 16 מום אקדישו ואקריבנו, וכיון דלקרבה,
 17 מציעו (למימרו) דאסיקו ארעתיה דאקריביהו
 18 דליקא. אבל כבעל מום מעיקר, מנעמי אמר
 19 - דיקלא בעלמא הוא, ואיכא למימר דלא
 20 אסיק ארעתיה דחוי לאקריביה. לזון שרי.
 21 וקשה דהרב רבינו רמיה. היכי מציעו למימר
 22 דלא אסיק ארעתיה לאקריביה ואלא התרו בו
 23 "אל תקריב בעל מום למזבח". וזא קבל עליו
 24 דהתראו, אמר "על מנת כן נא עשוי",
 25 וזכא וכו' לא לקי כיון דנא לרבר רמי
 26 לפרשי. דלא קאי רבי שמעון בן לקיש א"ב
 27 קדושה", אלא א"ב קטשרי ו"א"ב
 28 תוריקרי. ודבי פירוש: אל שנו דערב א"ב
 29 קטשרי ו"א"ב תוריקרי - אלא כשתקשרי
 30 הם ונעשה בעל מום. דכיון דהלה עליו
 31 קדושה מובח קדום שהוים - אסיק ארעתיה
 32 דחוי לאקריביה. אבל בעל מום מעיקר, קודם
 33 קדושה - דיקלא בעלמא הוא, דלא מסיק
 34 ארעתיה דחוי לאקריביה. ולא לקי.
 35 **אפילו** אקדיש לרמי נסכים, וכן - והוא
 36 דחין מקדיש לרמי עלה. הוא
 37 דאמר לנמן (ח.ג.ה). ומקדיש נקבה לעלה -
 38 ומכר ויפלו דמי לעלה, שרי לאו דלקי.
 39 וכאן וזא דחין פרק "מתיקין" (תמורה
 40 כז.ג). אמר על בהמה טמאה ועל בעלת
 41 מום "חיי אלו עלה" - לא אמר כלום. "חיי
 42 אלו לעלה" - ומכר ויבא בדריחם עלה,
 43 צריך לומר דלקי.

אביי

דחנן: חומר בתמורה מנובח - שכן קדושת חלה עליה על בעל מום כבעי! אמר ליה רבי יוחנן:
 לא שמיע קך היא דאמר רבי יצאי, כהכרחה נמנו ונמרו: המקדיש בעל מום לנבי מנבח - עובר
 משום **המשה שמות**. ואי בתמורה נמי, **ששה חווין**, דאיכא נמי לאו דתמורה! **אלא מאי** -
 כבעל מום מעיקרו, אמאי לקי? דיקלא בעלמא הוא! אמר ליה: דיקלא לאו ולא מילתא - מין
 עצים הוא, בעל מום מעיקרא - וזילא מילתא, כיון דרביק תמיס ואקדיש בעלי מומין - מחיבי
 לישגא ארתיא. אמר ליה: אפילו הכי בויא מילתא, דרביק ליבא במינו - לא לקי, לאפנין מיעי
 מום, כיון דאיכא במינו - לקי. אמר רבא: השתא דאיכא מעיקרא דבעל מום דלקי -
 משום דבויא מילתייהו, אפילו למקדיש ליה לרמי נסכים - נמי לקי. **תניא פותיה דרבא:**
 נדבה

ממירין, דאיכא בעלמא הוא. דאיכא למימר דלא אסיק ארעתיה ורדחין לאקריביה, אלא לרמי אקדישה, ולא לקי. שויע - שנתהב אדח מאביו.
 קלום - שרפוחיו קלוטים. בתובין פירשה - ועליהו כתיב "אל תקריבו", דרשיקין. שפא לא שנינו - שהיא יבית משום קדושה אבל בתמורה, למי
 שתמורה ויהי על בעל מום כבעי, וקדושה גמורה אשתא יצאה לחולק ליגו ולעברא אפילו על ידי פרוין. אלא ויהא שפא קדושים שקדם הקדוש את מנח
 וזך משנה לקמן בפרק שני (טז.ג). כדכתיב "טוב ברע או רע בטוב ואם המיר ימיר" וגו'. והואיל וקדושה גמורה היא - לוקה עליה אה המיר והביא בעלת מום
 מקדישה, ותפסה בתמורה בתורת קודש המיוחדת. אבל הקדוש בעל מום מעיקרא - לא אמנתא לילקא, דיקלא בעלמא הוא. אלא אם כן תקריבו. נמנו ומכר -
 משמע שקדקו וזא אלא אתא דרעל יזי תמורה משתתה. שית חווין - דהא איכא אלא למימר. **אלא מאי** - כבעל מום מעיקר, בעל יזי הקדוש
 אמאי לקי? ואל ויחילא עליה קודשת מום ככלל, דאקדישה בעלמא הוא. ולא אקדישה אלא לרמי. ליכא מימי. - והואיל למזבח. בעל מום אקדיש - רמי
 למזבח, וכיון דאיכא במינו ראוי - איכא בוין, כיון דשבק מידי דחוי, ואקדיש מידי דלא חוי. אפילו אקדישה לרמי נסכים - והשתא ליכא בוין כל כך, שאין
 במינו ראוי לנסכים. ועדה דהא לרמי אקדישה, אפילו דבי לקי.

נדבה

1 סלקא דעתך **אמינא בשלמא** מעיקרא - בעינן תמימין, משום דלא ידענא אי האי
 2 מיקבע לשם או האי מיקבע לשם כו'. לישנא אחרניא: והא אין הגורל קובע בו. אמר
 3 רב יוסף: האי מני חנן המוצר היא, דלא בעי הגרלה. והניא, חנן המוצר אומר: אפילו
 4 דמו של שיער הנעשה בפנים בכוס ומה, כלומר שכבר נדחת ומת שיער המשתחל
 5 - מביא הכריו. מביא שיער אחר מן השוק,
 6 ומוזג לו, ומעמידו אצל הדם להראות
 7 שחבירו הוא, ואחר כך משלחו. אלא, לא
 8 בעי הגרלה. וליכא למפרך דהא דפרכין,
 9 הלכך איצטרין קרא. וקפריך: אימור דשמעת
 10 ליה לחנן דלית ליה חרוין - דלא יביא שום
 11 אחרים, וגריל, וישותו האחד של השני והאחר
 12 לעזאזל, והאירושן שכבר נדחת דחה
 13 דמו לא יבירה. לית ליה הגרלה, מי שמעת
 14 ליה? דאמא לית ליה ביא שנים מן השוק
 15 וגריל, ולתו שפול עליו הגורל לעזאזל -
 16 יעמד עם דם שבכוסו וישלחו, ודחם שבכוסו
 17 מזה מנעו משפשוט. ואיתו שפול עליו הגורל
 18 לשם - ידעה דמי תסאב. דא מני דמפרך
 19 קרא לרבות שיער, דלא ליהוי בעל מום -
 20 רבי שמעון הוא, דלית ליה הגרלה. והכי חזי
 21 מסקא, ותו לא פריך מידי. והגריסא אימור
 22 דשמעת ליה לרבי שמעון כו' - כשישת
 23 היא, דהא מבסכת יומא (הג.ט) תנין לה
 24 כלולה סוגיא, דהא פריכין לתו, בפרק
 25 שני שיערין, **דבא אמר** כגון שהוים כו' -
 26 כדפרשית לעיל (והא הוירסין הבא)
 27 "דכרעה דראשון הוא". ותרנגא דמתיך
 28 "כגן שדהו לו ואלו הולך בתיך בו" -
 29 גרסין ליה, ושבתא וזא, דלא איירי הבא
 30 במחוסר זמן כלל. אבל מבסכת יומא (שם)
 31 תנין לה בהדיא סוגיא ורמיא! ומחוסר זמן
 32 היא. והא רביא למימר: אם איני בעלמא
 33 מום, תהו עיני למחוסר זמן - דהא נפקא
 34 לו מחוסר זמן שיער המשתחל "מלה" -
 35 כל אימור קרא וימיס השעתי והאזאז וגו'
 36 מדבא נפקא במבסכת יומא. בני נח נצטוו
 37 למקריבין מחוסר אברים, כדאמרין בפרק
 38 קמא דעבודה ורה (דהה). אבל על מום אחר
 39 לא נצטוו במזבח אהו, ואי לא כתיב "לך
 40 תקריבו מנתן כן רב את כל אלה", דמשמע
 41 בעל מום לא יקבלו מן הויג התקריב - הו
 42 אמני: ליקרב, אלא שלא יזי מחוסר
 43 אברים, קא משמע לך. לא שמי (שם) כבשה
 44 ולחון - כבשת יחיד ששעה הויג לשמים.
 45 וקמשער לו מילא אלה" דלא מקבלין,
 46 כלומר, לרבי לא מקבלין, דהא כתיב
 47 בההוא קרא "מכל אלה" דמשמע לא
 48 תקבל בעל מום, הכי נמי לידירו במזבח
 49 המיוחד. מתקין לה לך שמעון בן לקיש
 50 - עליל קא מחדר דעובר בחמשה שמות.
 51 שנתא לא שנינו דילקא משום "לא תקריב"
 52 אלא בעל נעשה בעל מום, משום דאיש
 53 למימר: הואיל ומעיקרם הם הוה, סבר "אף
 54 על פי שפול בו מום - אקדישו ואקריבו".
 55 וכיון דלקרבה מציעו (ולמימרו) לאסוק
 56 ארעתיה דאקדישה - לקי. אבל בעל מום
 57 מעיקרא, מנעי אמר - דיקלא בעלמא הוא. דאיכא למימר דלא אסיק ארעתיה ורדחין לאקריביה, אלא לרמי אקדישה, ולא לקי. שויע - שנתהב אדח מאביו.
 58 קלום - שרפוחיו קלוטים. בתובין פירשה - ועליהו כתיב "אל תקריבו", דרשיקין. שפא לא שנינו - שהיא יבית משום קדושה אבל בתמורה, למי
 59 שתמורה ויהי על בעל מום כבעי, וקדושה גמורה אשתא יצאה לחולק ליגו ולעברא אפילו על ידי פרוין. אלא ויהא שפא קדושים שקדם הקדוש את מנח
 60 וזך משנה לקמן בפרק שני (טז.ג). כדכתיב "טוב ברע או רע בטוב ואם המיר ימיר" וגו'. והואיל וקדושה גמורה היא - לוקה עליה אה המיר והביא בעלת מום
 מקדישה, ותפסה בתמורה בתורת קודש המיוחדת. אבל הקדוש בעל מום מעיקרא - לא אמנתא לילקא, דיקלא בעלמא הוא. אלא אם כן תקריבו. נמנו ומכר -
 משמע שקדקו וזא אלא אתא דרעל יזי תמורה משתתה. שית חווין - דהא איכא אלא למימר. **אלא מאי** - כבעל מום מעיקר, בעל יזי הקדוש
 אמאי לקי? ואל ויחילא עליה קודשת מום ככלל, דאקדישה בעלמא הוא. ולא אקדישה אלא לרמי. ליכא מימי. - והואיל למזבח. בעל מום אקדיש - רמי
 למזבח, וכיון דאיכא במינו ראוי - איכא בוין, כיון דשבק מידי דחוי, ואקדיש מידי דלא חוי. אפילו אקדישה לרמי נסכים - והשתא ליכא בוין כל כך, שאין
 במינו ראוי לנסכים. ועדה דהא לרמי אקדישה, אפילו דבי לקי.

נדבה

1 אב"י אמר אין לוקן על לא שבבלות - פירש רש"י: דאי לוקין דאמר אב"י
2 - אין לוקן תרתי קאמר, אבל דלא לוק. ואליבא דמאן דאמר חדא מהיא לוק
3 אלאו שבבלות. בשילדו פרק 'כל שעה' (ספסופים מא.ג.) לשון רש"י. וכן מוכח
4 הסוגיא. שגמרא וכן בדיווח - ואם תאמר: ואי זכין ברוך בדיווח, היכי מימרת למאן
5 דאמר בנאמריה ברוך מתבפר אילינן ויש לומר

6 דרצה לומר אף ברוך מתבפר, ולא לאפקי
7 בעלים אתי.
8 לא שנו אלא ברוך הוא - ואם תאמר
9 דאמר פרק 'שור שנגח הפרה' (בבא
10 קמא ג.ג.) שור שור ספולו המוקדשין שנגחו
11 - אב"י אמר: ברוך חנוץ. ומוקי ליה במעמד. אבל
12 שור של ספולו המוקדשין - ספולו אלמא
13 לא 'רעהו' קרינא ביה, וקאמר החם נמי
14 דשור של חרוב שנגח שור של ספולו
15 המוקדשין - היית. אלמא משמע ספולו
16 ביה 'רעהו' ונרצח לומר: וקדמיא מיירי -
17 בכבוד לראי מצו פרקי, ורביא - בשאר
18 קדשים פריחי ליה במונח, והיינו ברוך במון הוא
19 איירי, שהיי האמוראים דאיירי החם עלה
20 לא הוו במון הבית, ואפילו הכי קאמר החם
21 דלא ממונו הוא. וכן קשה לרובא אמר
22 דממונו הוא במון הוא ונרצח לומר: הובא
23 תאיא כוכבי יסי הגלילי, והואי דהתם -
24 ברבנן. ואף על גב דפרקא קמא דבבא
25 (ב.ב.) מוא ולשון הוי - כרבי יוסי ודא -
26 כרבנן, צריך לומר: דלפי זה לא מיתוקמא
27 הדיא סוגיא דפרק 'הפרה'.
אימא

19 לאו שבבלות. מיתובי: המקדש בעלי מומין לגבי מנח - עובר משום המשה שמות, תיובתא
20 דאב"י! אמר אב"י: נגברי קתני. אי נגברי - 'עוברין' מייבעי ליה! אלא פשיטא בחד
21 נברא, ותיובתא דאב"י! אמר אב"י: אפיק הקטרת מקצתו, ועייל קבלת הדם - קבלת דם, לרבי
22 יוסי ברבי יהודה את ליה, לתנא קמא לית ליה! קשיא! לישנא אהרנא. והא מדסיפא רבי יוסי
23 ברבי יהודה היא, רישא רבנן, תיובתא דאב"י! תיובתא. מושגת הכהנים ממירין בשלחן, ושרא
24 ממירין בשלחן. אין הכהנים ממירין לא בהטאת, ולא באשם, ולא בכבור. אמר רבי יוחנן בן גוריו:
25 מפני מה אין ממירין בכבור? אמר לו רבי עקיבא: טפאת ואשם - מתנה לכהן, וכבור - מתנה
26 לכהן, מה טפאת ואשם? אין ממירין בו. אמר רבי יוחנן בן גוריו: מה
27 לו? אמר רבי תנאי: אשם - ואשם, וכן בתן בתריה, תאמר בכבור - שכיבין בו בתני! אמר
28 לו רבי עקיבא: והלא כבר נאמר 'והיה הוא ומתורתו יתה קדש', היכן קדושת חלה עליו -
29 בבית הקטלים, אף תמורה - בבית הקטלים. גמרא! תנן תהם: כבור מוכרין אותו תם, ובעל
30 מום חי ושחוט, ומקדשין בו האשה. אמר רב נחמן, אמר רבה בר אבהו: לא שנו אלא בזמן
31 ההוה - הואיל ואת ליה לכהן וכייה גנוויה, (הואיל ויש לכהן שתופת בו), אבל בזמן שביית
32 המקדש קיים, כיון דתם לתקובה הוא קמא - אין מוכרין אותו תמים חי. אייתביה קמא לרב
33 נחמן: מוכרין אותו תמים חי. חי - אי, שחוט - לא. אימית? אילימא בזמן ההוה - מי אימא תם
34 שחוט? אלא פשיטא - בזמן שביית המקדש קיים, וקתני נמי 'מוקרין אותו תמים חי', (אלמא
35 את ליה לכהן וכייה גנוויה!) לא, לעולם בזמן ההוה, מי קתני 'מוקרין אותו תמים חי - אי,
36 שחוט - לא?' הא גופא איתא לאשמעינן: דבזמן ההוה נמי - מוקרין אותו תמים חי.
איתביה:

וקשיא לאב"י. משנה הכהנים סמיים בשלחן - קרבנות שהפריש הכהן לעצמו, אם המיר ברוך - נתפסים בתמורה. לא בחטאת ואשם - שנתן לו ישראל שקירבנו לו,
אם המיר בו הכהן - אינו עושה תמורה על דוד. אמר רב אלעזר בן אבהו בן אלא משעת הקטרת אישורו ואילך, ובה בבשר. ואמר ברייתא דבאי פירא: את אדם מתפס דבר
אשניו ולא בכבור - שנתן לו ישראל. ועטמא דפירא הוא במשנה גופה. מפני מה אין - הכהנים ממירין בכבור, והלא כולו שלחן הוא, ומחייא הוא נתנו לו, ואן
הישראל מתבפר בו? כשם שאין הכהנים ממירין בחטאת ואשם - ודאד רבי פישטא לו דאינו בזה בו לאי אלקהתא אישורין אילין. מה לי אינו מפר בחטאת ואשם
כלומר, דין הוא שאין כהנים ממירין בחטאת ואשם בו, הוא ותמורתו - מקש התמורה להקדש עצמו. היכן קדושה חלה על הקדש - בבית הבעלים, אף תמורה לא
תחול אלא בבית הבעלים. אבל בבית ברוך - לא מיתעיל לגמרי, הלכך אין כהן ממיר בכבור. אלא ישראל, אם המיר בו - נתפס בקדושה, שהפריש ודלה קדושה על
הכבור. גמרא! מוכרין אותו תמים חי - השתא משמע בין כהן מקדשין בין כהן זונה. והכי משמע: אם בית מקדש קיים - מוכרין אותו כהן לכהן, ואתו כהן קרינב. ו
אבל שחוט - לא. בדיוח קדשים הוא, דלא אורח אירעא לעשות סודרה דברר שקרב ממנו למזבח. ואי במון הוא הוה - מוכרין אותו תמים חי, בין כהן לכהן בין כהן לישראל.
בבכרות ובפרק 'כל פסולי המוקדשין' (ב.ב.) גבי בכור בעל מום (כל פסולי המוקדשין). בית הלא מתירין, ואפילו בו מותר לאכול הדמנא. אבל בנול - מותר לאכול, ובראמינן
ונקדש אין כהן ספולו - דממנהיה הוא, אלא שנו - דבכור כהן כהן ספולו לא יאכל. ואת כל חלה לא יאכל, ואת כל חלה לא יאכל, ומחיים, ומוקדשין ודלה נמי הוה
הבכורת לכהנים. אין מוכרין אותו תמים חי - דלית ליה וכייה גנויה אלא מהקטרת אישורו ואילך. מי אימא תם שחוט - הא דודי קדשים בחיין. מי קתני שחוט לא -
דמשמע מנה דלא כהן זונה. בדמון הוא ליכא תם שחוט. הוא גופא קמטשטן לן - כלומר, מאי דקתני ברייתא גופא איצטרך לאשמעינן, דמוקרין אותו תמים חי. ודסקא
דערך דלית בו חסד, ולא מיתעיל דממנהיה מנה: שחוט - לא. דודי במון הוא קמירי, ובכורין אותו ליכא תם שחוט.

1 נדבה תעשה אותו - לבעל מום, דמי קדש ברוך הבית. ולמזבח לא אפשר
2 לאקרוביה, דהא כתוב (ויקרא כב) 'אל תתנו מהם' וגו'. אין לי - רביי להתפס בעל
3 מום לברך הבית, אלא על ידי נדבה - כגון 'דודי ו לברך הבית'. נדר מנין - שאם
4 אמר 'דודי עלי בזמה דמי ברוך הבית' שמעוה להפריש עמו - תלמוד דודי -
5 'ולנדר' - חכ"י נמי דרש: 'דודי עלי נדבה תעשה אותו

6 ולנדר' - כלומר, וכן לנדר. לא ידעא אלו
7 קדשי מנח - רשיבא ברוך הירעא. אין לי
8 אלא נדר - דנדרין סבוך לאלא ידעא,
9 ומשמע דאם נדר 'דודי עלי עולה' - לא יבא
10 בעלת מום. נדבה מנין - שאן רשאי לומר
11 על בעלת מום 'דודי ו למזבח'. תלמוד לומר
12 נדבה - 'ולנדר לא נדבה', וחי מדרש
13 דבי אשר תעשה אותו, ואי נדר - לא ידעא.
14 נדבה אמר לא ידעא בתרעא את, ונדר הכתוב
15 מוכר - שלא יקרינב. והניו נמי קרי
16 מוכר, כתנא קמא. וקביע אלא אותו לפאי
17 אהרן - כלומר, תנינ כוליה קרא מוקמא
18 לדקא, לרשע דרשת את נדבה נדר, אלא
19 אותו - דכתיב (שם) 'נדבה תעשה אותו'
20 לכהן ל? אותו - בעל מום אתה מקדש
21 לבדך הבית כו. עובר בעשה - דאני עשה,
22 דאמרינן: אית אתה מקדש מימנסי. ודיני
23 לאו הבא מכלל עשה, ועשה הוא. לא נאמר
24 בדברים - כלומר, בהויזא פרשה. לא אמור
25 כלומר: ידעא אמר שור הויזא הוא; ודאי
26 אמור להם לישראל, דלאו איבא הבא, דאי
27 עבר אתך פרשה - עוברין בלא. אב"י בו
28 דתתחם כמפשט עולה על לאו שבבלות
29 - דהקטרת כולו ומקצתו מחד לאו נפק
30 'ואשה אל תתנו מהם', דברפשיית לעיל.
31 אבל כולולה איבא לאו לכל דודי. דהקדש
32 נפק מן אשך בו משום לא הקריב, ו
33 דרשנין ליה לעיל (ב.ב.) לא הקדשו. ושחיטה
34 מי'אל הקריב אלה לו', ודבי ערתי א -
35 שבר', וריקה - מי'אל הקריב' דבג' מעיקר
36 וכתות' (ויקרא כב). והאי 'אין לוקן דאמר
37 אב"י - אין לוקן תרתי קאמר, אבל דודי
38 איבא. ואליבא דמאן דאמר חדא מהיא לוק
39 אלאו שבבלות. בשילדו פרק שני מוסד
40 (מא.ג.) משום תעשה שנות - וחכ"י ליה
41 לעני דודי תרתי. נכבד קתי - דלאו תב"י
42 עסקין, דאי עבדינהו להירוחו לילקל
43 אלא מילי מילי קתי: שאם הקטר כולו -
44 עובר משום 'כל הקטירו כולו', או אם אדם
45 מוקטיר מקצתו - לוקח משום מקצת,
46 אבל אי מקטיר חד כלולו - לא קיל אלא
47 משום כולו. אפיקי חדא מנייהו - אי כולו
48 אקטעו, ועייל קבלת הדם ונפקא מי'אל
49 הקריב' דיימין דין נב"י, ודברף קבלת הדם
50 לתנא קמא לית ליה, וקחשיב במשה. רישא
51 רבנן - כלומר, רישא אהרן ובי. לאו דחייבי
52 אקבלת הדם, ואפילו הכי אב"י חשיב במשה.

1 נדבה תעשה אותו - זה קדשי ברוך הבית. ואין לי אלא
2 נדבה, נדר מנין? - תלמוד לומר: 'ולנדר'. וכול אפילו
3 קדשי מנח - תלמוד לומר: 'ולנדר לא ידעא' - זה קדשי
4 מנח. ואין לי אלא נדר, נדבה מנין - תלמוד לומר:
5 'נדבה'. רבי אומר: 'לא ידעא' - בהרצאת גופו הכתוב
6 מדבר. היינו תנא קמא! מאי לאו ברא מפינאי, דתנא
7 קמא סבר: אפילו אקדשה לרמי נכסים - נמי לן. ורבי
8 סבר: בהרצאת גופו - נמי לן, אבל ברמי נכסים - לא
9 לן, שבעמיה מיה, ולא 'אתו' למה ל? דליתניא: ונדבה
10 תעשה אתו' - אותו תעשה נדבה, ואי אתה עושה תמים
11 נדבה לברך הבית. מיכן אמרו: המקדש תמימים לברך
12 הבית - עובר בעשה. ומנין אף בלא תעשה - שצאמרי:
13 'ונדבה ה' אל משה לאמר: לימד על הפרשה שהיא
14 בלאו, דברי רבי יהודה. אמר ליה רבי לבר קפרא: מאי
15 משמע? אמר ליה: דכתיב 'לאמר' - לא נאמר בדברים.
16 כי רבי אמרי לא אמור. איתמר: הפעולה אב"י בעלי מומין
17 נדבה מנח, אמר רבא: עובר משום 'כל הקטירו כולו'
18 ומשום 'כל הקטירו מקצתו'. אמר אב"י: אין לוקן על
19 לאו שבבלות. מיתובי: המקדש בעלי מומין לגבי מנח - עובר משום המשה שמות, תיובתא
20 דאב"י! אמר אב"י: נגברי קתני. אי נגברי - 'עוברין' מייבעי ליה! אלא פשיטא בחד
21 נברא, ותיובתא דאב"י! אמר אב"י: אפיק הקטרת מקצתו, ועייל קבלת הדם - קבלת דם, לרבי
22 יוסי ברבי יהודה את ליה, לתנא קמא לית ליה! קשיא! לישנא אהרנא. והא מדסיפא רבי יוסי
23 ברבי יהודה היא, רישא רבנן, תיובתא דאב"י! תיובתא. מושגת הכהנים ממירין בשלחן, ושרא
24 ממירין בשלחן. אין הכהנים ממירין לא בהטאת, ולא באשם, ולא בכבור. אמר רבי יוחנן בן גוריו:
25 מפני מה אין ממירין בכבור? אמר לו רבי עקיבא: טפאת ואשם - מתנה לכהן, וכבור - מתנה
26 לכהן, מה טפאת ואשם? אין ממירין בו. אמר רבי יוחנן בן גוריו: מה
27 לו? אמר רבי תנאי: אשם - ואשם, וכן בתן בתריה, תאמר בכבור - שכיבין בו בתני! אמר
28 לו רבי עקיבא: והלא כבר נאמר 'והיה הוא ומתורתו יתה קדש', היכן קדושת חלה עליו -
29 בבית הקטלים, אף תמורה - בבית הקטלים. גמרא! תנן תהם: כבור מוכרין אותו תם, ובעל
30 מום חי ושחוט, ומקדשין בו האשה. אמר רב נחמן, אמר רבה בר אבהו: לא שנו אלא בזמן
31 ההוה - הואיל ואת ליה לכהן וכייה גנוויה, (הואיל ויש לכהן שתופת בו), אבל בזמן שביית
32 המקדש קיים, כיון דתם לתקובה הוא קמא - אין מוכרין אותו תמים חי. אייתביה קמא לרב
33 נחמן: מוכרין אותו תמים חי. חי - אי, שחוט - לא. אימית? אילימא בזמן ההוה - מי אימא תם
34 שחוט? אלא פשיטא - בזמן שביית המקדש קיים, וקתני נמי 'מוקרין אותו תמים חי', (אלמא
35 את ליה לכהן וכייה גנוויה!) לא, לעולם בזמן ההוה, מי קתני 'מוקרין אותו תמים חי - אי,
36 שחוט - לא?' הא גופא איתא לאשמעינן: דבזמן ההוה נמי - מוקרין אותו תמים חי.
איתביה:

1 **בבבבב נאמר לא תפדה** - פדיון אק לו, שכנס הפדיון בקדושה הוא יצא לחולין.
 2 **אבל נמכר הוא** - ונאכל בקדושה. זה הוא קדושה. שלא ישחטנו באיטליה, ולא
 3 ישקלנו בליטרא. **אימא סיפא** - דקרא דלא תפדה. רישא דקרא בבבל מום -
 4 לחכי דייקני; ומכר הוא חוק, וסופיה דכתיב "את דמם תפדוק" - בתם. כולל שפחתה
 5 - ואין יודע אי זה הוא, וכן א"י זה עבר. "משהררין"
 6 **זה את זה** - כל אחד ואחד בתוכו. אם אני
 7 הרב ואתה העבר - הרי אתה בן חורין. ויחיד
 8 ומותרים שניהן בביטא ישראל. **ושניהם אובלין**
 9 בתרומה - כל זמן שלא שחררו זה את זה,
 10 ועבר כוון נמי אבל בתרומה. וחולקין חלק
 11 אחד על הגורן - כלומר, בשניהן ביד
 12 נתנין להן תרומה בבית הנינוח. אבל אחד
 13 מתן - אן חולקן עד שיבא הבירה, ושמן
 14 זה הוא העבר. וסבירא ליה להאי תנא דהא
 15 חולקין תרומה לערב אלא אם כן רבו עמו.
 16 ודלמא אתי לאסוקיה ליוחסין. וכוון - של
 17 את תערובות, אם נטל כבוד בתמה בעירין -
 18 ידעה כוון כדפרשמי. **מאי שנא ארין מדרה** -
 19 דידן נמי אן לו תקנה עד שימם. והשתא מאן
 20 דקא מתביב - לא אסק אדעתיה סיפא.
 21 דקתני יאכל בממוה לבעלים. ואילו דידן היה
 22 ידבינן ליה לזמן במומו. ורב נתפס משני הל
 23 הכי בנסקטא דמלחא. **אלא אלא בומן**
 24 המקדש - חידון היה יחינו לבזון
 25 לאקריביה, ואילו דידהו וכו' ולה. אף על גב
 26 דכח נמי חיבתו בחמותו בבבורה, כדאמרין
 27 בבבורות בפרק שי במשנה (א.א.) לא נפטר
 28 אלא מדרות הבן ופטר חמה, הני ידעו. מלום
 29 בדשאר בבבורות כון אינו מפיס כלום.
 30 שוקריה הוא עצמא את אסוריה בכור ואוכלו.
 31 אבל על דאיכא חר דור, אי היה יחיבה בבורם
 32 לאקריביה - ור' אלא מכלי דבביר תה.

33 **בומן המקדש** אינו נאכל לרוים, כדאמרין
 34 בירידה מקדשן (מוכסין נו"ב). הבכור נאכל
 35 לכהנים. חלק ידעה, ולכשתסיב יאכלט
 36 במומו, דכל חד וחד אמר לבחן "אני כון"
 37 ובכור אינו אכילתו, דכין דנפלי בן מום אן בן
 38 אלא אסור גול - והבא אסור גול נמי ליכא.
 39 דשמת אן בחן כוון הוה דומיא מחבירו
 40 עליו הראיה. **שפיר** - משום הכי ביש בידו כח
 41 לשחוחו. ולומר, שמת כון אני, הכתיב לו
 42 תחילה, ולא אוננו לבחן. ומתקן עד שאכל
 43 לאוכלו. **אלא אי אמרת** לית ליה - לבחן
 44 וזכיה בכבור מחיים, אמאי שבתקין ליה
 45 לאקריביה ממוחה; ליתי גובר לישקליה,
 46 וליתקיה בתק מעליא. דהא אן בן וזכיה
 47 אלא ממוחה ואילך. אלא האי אתי ליה וזכיה
 48 מחיים בכבור תם, דהא הים בני מקריה,
 49 דקתני ידעו עד שחטבו. לעולם בומן הוא

50 - ומשום הכי ידעה, ולא חוי להקריביה וזכה בן מחיים. חידון ידבינן ליה לכהנים במומיהו, דאף על גב דהומם ומותר לרוים - מידה אסור גול איכא. אבל תנן תערובות
 51 ליכא אסור, גול דאי אמור: לא חיי, וזכה אבי בר'. המון ומתולט בספק הוא. דומיא מחבירו עליו הראיה. בחמתה - בני עיר הנדחת כתיב רש"י (ז) "את בחמתה
 52 לפי רוב", "לכדתה" - שמת בחמה דידה, שאן שלבנה חלק בה. פ"ס לכסף מעשר שני שנה - אליבא דמאן דאמי מעשר שני מן גבה הוא. ואין עושין עיר הנדחת
 53 בו' - בפרק קמא דסדרהין מפרש טעמא. היינו בחמתה - ודכון אוכל את הבכור, וישראל את המעשר, ואין לבזוח חלק בהן. שפיר - משום הכי איצטרך קרא למעשה;
 54 והוא מלמירא נמי כלישנא קמא דמאיצטרך לכתוב "בחדתה" ולא נפקא ליה "משללה" - שמע מנה את ליה וזכיה בכוריה בגויה מחיים. לרבות קדשים קלים - שאם
 55 הפקד ונתפס אן בכור או מעשר אצל הבירה, וכפר ונבעה וזרחה - וכפר קרן וחומש שקובע עליו הראיה. לפי שום ממונו, וקריא ביה "כחש בעמיתו". **מן עזאי** הוא
 56 לרבות שלמים - קאתי, ודאיין קן ממונו. אבל מעשר - לא, דאידהו לאו ממונו הוא, ולא יוכל למכרו ור' אלא שחוט, לא תם ולא בעל מום. והכי מפרש בפרק ארבעה אבות
 57 נודיקן. **לא אפר בן עזאי אלא בכבור** - דהשקיד וכן בבורן אצל אחר, וכפר ונבעה (והודיה). אבל שלמים לא ידע ממונו, והואיל דחילא עליוהו קדושה, שטעמיה סביב
 58 ונכסיה ונתפס חוה עמו, ומשל - נמי לא, דהואל אנוני וכול למכרו. והכי מפרש בפרק קמא דנתיקן (בבא קמא נו"ב). **הא דומיא דשלמים קתי** - ושלמים בומן הוא
 59 ליכא. **דאי בבבל מום הא דומיא דשלמים קתי** - ושלמים דאי שלמים תמימים קא מרבי, דתמונן הוא, דאן בן מעילה מחיים. דבשלמא בכבור גבי כון - איכא לפלוגי
 60 בין תם לבעל מום, משום דהם איכא למימרה. לא וכו' ביה כון אלא משלחן גובה, דהיינו מחקרתה אומרים. ובעל מום דלית ביה הקריבה - וכו' ליה דרובנא מיד. אבל גבי
 61 שלמים דישאל, ליכא למימרה. ישראל משלחן גובה וכו', להכר לא שנת תמן לא שנת בעלי מומין - מחיים וכו'. **אלא לאו בתם** - וקא מדייב לכופר (בכבורן) קרבן
 62 שבערה. אלא. ממונא מוכרין הוא (ובכבור).

1 **איתבייה: בכבור נאמר "לא תפדה"** - ונמכר הוא. במאי
 2 עסקינן? אילמא בזמן הזה - אימא סיפא "את דמם
 3 תורק על המזבח", בזמן הזה מי איכא מזבח? אלא
 4 פשיטא - בזמן שביבת המקדש קיים. ובמאי? אילמא
 5 בבצל מום - אימא סיפא "את דמם תורק על המזבח
 6 ואת חלבם תקטיר" - מי חוי להקריבה? אלא לאו
 7 בתם, וקתני "נמכר הוא" אילמא את ליה לכהן
 8 וזכיה בגויה! מדי אקריא? רישא - בבצל מום, סיפא
 9 בתם. מתביב רב מפרשיא: כהנת שפחתיקה וליה
 10 בולד שפחתיקה, הגדילו התערובות - משחררין זה את
 11 זה, ושניהם אובלין בתרומה, וחולקין חלק אחד על הגורן. בכורן ידעו עד שישתאבו, ויאכלו
 12 בממונן. במאי עסקינן? אילמא בזמן הזה - מאי שנא דידן ומאי שנא דידהו? דידן נמי מומין
 13 בעינו? אלא לאו - בזמן שביבת המקדש קיים. אי אמרת בשלמא את ליה לכהן וזכיה בגויה
 14 - שפיר, אלא אי אמרת לית ליה - ליתי גובר וילשקלא! לעולם בזמן הזה, ודקא משאי לך:
 15 **מאי שנא דידן ומאי שנא דידהו? אנון** - יהיבין ליה לכהן במומיהו, אינהו - בין דאיכא בהו
 16 מקצת כהן - מפקע ליה לכהנים. לישנא אחרניא. בזמן הזה - מאי אקריא בכורות
 17 דלדין פסיקות, אפילו דידן נמי ידעו! אלא פשיטא בזמן שביבת המקדש קיים. ויא
 18 בבצל מום - ידעו עד שישתאבו? הא מסובאבין וקרימי! אלא פשיטא - בתמן והכי
 19 הוא דלא מוכגי ודאי! לעולם בזמן הזה, מאי משאי לך? - אפילו דידן נמי ידעו
 20 - לא מציעו מדרות ליה לכהן, דלא אית כאן ספק בהוזה. הני פסיקות - מדרוהו לכהן,
 21 כל חד וחד אמר ליה לכהן: דאנא כהן ואנא כהן. מתיבי, רבי שמעון אומר: "בהמתה"
 22 פרט לכהנת בכור ומעשר שבה, "שללה" - פרט לכסף מעשר שני שבה. במאי
 23 עסקינן? אילמא בזמן הזה - מי איכא עיר הנדחת? והתנן: אין עושין עיר הנדחת אלא
 24 בבית דין של שבעים ואהרן! אלא פשיטא - בזמן שביבת המקדש קיים. ובמאי? אי נימא
 25 בבצל מום - היינו "בהמתה". אלא פשיטא - בתם. ואי אמרת בשלמא את ליה וזכיה
 26 בגויה - שפיר, אלא אי אמרת לית ליה - למה לן מ' בהמתה, תיפוק ליה מ' שללה"
 27 - גויה של שמונים - לעולם בבצל מום, ודקא קטיוא לך? היינו "בהמתה", מ' ששאל
 28 בתורת בהמתה, וצאי בכור ומעשר - שאינו בכלל "בהמתה", ותנן: כל פסולי המצורין
 29 נמכרין באיטליה, ונשחטין באיטליה, ונשקלין בליטרא, חזין מן הכבוד ומן המעשר שהקאתן
 30 לבעלים. מתיבי: "מעלה מעל בה" - לרבות קדשים קלים שהן ממונן בעלים, דכרי רבי
 31 יוסי הגלילי. בן עזאי אומר: לרבות שלמים. אבא יוסי בן דוסאי אומר: לא אמר בן
 32 עזאי אלא בכבור בלבד. במאי עסקינן? אילמא בזמן הזה - הא דומיא דשלמים קתי,
 33 אלא פשיטא - בזמן שביבת המקדש קיים. ובמאי עסקינן? אילמא בבצל מום - הא
 34 דומיא דשלמים קתי, אלא לאו - בתם, ושמע מנה - אית ליה לכהן וזכיה בגויה!
 35 אבא

63 **עולם**

ורבי שמעון דא ראמי אב כאו תמימים יקרבו - אבל לכתחילה - לא. ותעמא,
משום דיש להם פרנסה במקומם. ורבי עקיבא פליג. ואמר דאפילו דיעבר לא
יקרבו. ומפרש טעמא. משום דאי תקשב כבוד למעשה בחמה, ומעשה בחמה למעשה
דגו. מה מעשה דאב אתי בו מחצה לארץ לארץ יקרבו. אף כבוד ומעשה כו'.
ואם תמיר - אמאי לא אוקמא כרבי עקיבא.

אמר אביוי לא, לעולם בתם, ובכבוד בחציה לארץ,

ורבי שמעון היא, דאמר: אם באו תמימים - יקרבו.

מיתבי, אמר לו רבי יוחנן בן גוריון: מה לי אם אנו מימר

בדמיתא ואשם - שיהי אין זכין בקהן בתיהי, תאמר

בכבוד - שזכין בתיי. במאי עסקינן? אילמא כבעל מום

הא דומיא דתמאת ואשם קאמר, אלא לאו - בתם,

וקתני "ובן בו בחייו" אמר רבנא: הא נמו - בכבוד

בחציה לארץ, ורבי שמעון אמר אם באו תמימים

- יקרבו. לימא קמנא: בכבוד, בבית הפעלים - עושין

תמורה, בבית הכהן - אין עושין תמורה. רבי שמעון

אמר: מין שקבא לדי כהן - אין עושין תמורה.

היניו תנא קמנא: מאי לאו הכי קאמר: בבית כהן - הא

עושה תמורה, ואין בעל עושה תמורה, אלמא את לא

לכתן זכיה בגויה! לא קשיא, הא - רבי יוחנן בן גוריון,

רבי עקיבא. אמר רב תמורה: לא שנו אלא כהן

לכתן, אבל כהן לישראל - אסור. מאי טעמא? דלמא

אזיל ישראל ושדי ביה מומא, וממירי תתבם, ואמר לו:

"בכבוד זה נתן לי אבי במצוה". ואמר תתבם הכי? והא

אמר רבי: אין רואין כבוד לישראל אלא אם כהן עמו?

אמר רב הונא בריה דרב יהושע: היינו טעמא דישאל

אסור - מפני שגורא ככהן המסייע בבית הגרנות. ו

ומרא אוקלעו לבי רב אשי, אמרו ליה: למעום מר

מיר! אייתו למפיה בישרא. אמר ליה: ליכול מר,

דמיר, משום דבוקרא הוא! מנא לכו האי? - אמרו

ליה: דבון לי פלוגי כהן. אמר להו: לא סבירא לכו

הא דאמר רב הונא בריה דרב יהושע מפני שגורא

כהן המסייע בבית הגרנות? אמרו ליה: לא סבירא

לו, דאנן מייבן קא ונגינן. אמר להו: ולא סבירא

לכו, דהתנן "עד כמה ישראל חייב ליטפל בכבוד,

דקח - שלשים, ובגסה - חמשים יום, ואם אמר לו

"הנהו לי בתוך זמנו" - הרי זה לא יתנו לו. ואמר

רב ששת: מה טעם - מפני שגורא ככהן המסייע

בבית הגרנות! אמרו ליה: תתם - מוכבא מילתא,

הכא - מוכבן קא ונגינן. לשון אחר. אמרו ליה:

הכא - לא יהיב דמי, הכא - קא יהיב דמי. מאי

התם, מוזיל כהן גביה, דסבר כהן, דכי הוי ליה

כבוד אחרינא יהיב ויהיה - לא, דמסיק ארעמיה.

בזניא

לעולם בתם - ולא קשיא לרב נתנן. דהאי רזכי בת כהן מתיי - בכבוד בחציה
לארץ עסקינן, דסתמיה לאו להקרבא קאי אפילו בזמן בית המקדש. ודומיא דשלמים
הוא, דאי מתיי ליה - מצו לאקרביה. אבל תסתמיה - לאו להקרבא קאי. ורבי
שמעון היא - דאמר לקמן בפרק "קריש" (ב.א.א.) אם באו בכבוד תמימים
מחציה לארץ - יקרבו - אם באו - אין,
לכתחילה - לא. ודומיא דתמאת ואשם קתני
היא "תמאת ואשם" - בתמימים קמירי.
דקתני אין זכין כהן בדמיתא בתיי. ורבי עקיבא
לאחר שחטה - וזכין, אלמא בבני הקרבה
עסקינן. לימא קמנא - אין זכין בכבוד
תם מתיים בזמן בית המקדש. אלא מאי לאו
הכי קאמר - גונא קמא: בבית כהן אתי
עושה תמורה על ידי בעלים אלא על ידי
כהן, אבל כהן ממיר בו, דאית ליה זכיה
בגויה. אל - בפלוגתא דרבי יוחנן בן גוריון
ורבי עקיבא דמתינתא ק מפלגי. והדיא הא
אוקמנא בכבוד בחציה לארץ, קאמר וזו
קמנא כהן ועושה בו תמורה משבא ליה, דהא
זכי ביה מתיים, דסתמיה לאו להקרבא -
כרבי יוחנן בן גוריון. ורבי שמעון כרבי עקיבא.
דאף על גב דאית ליה זכיה בגויה - אתי
עושה תמורה על ידו, ונפקא ליה בחקשאי.
כדעברש במתינתא הדין קרשהו הלכו עליו
כו. ענין אחר: עושה תמורה וישאל, והדין
אתי עושה תמורה לאו זה האלו לא? רבי שמעון
בן אלעזר בו' - זה הוא כהן וישראל, מאי
לא קרא נתנן איכא בניהיה דהאי קאמר
תנא קמא אצל כהן את עושה תמורה, דאית
ביה זכיה בגויה - כרב נתנן. ורבי שמעון
- לית ליה זכין רב נתנן. אל, ודכילי עלמא תלי
להו רב נתנן בכבוד מעליא, והכא
תמורה - לאו רב נתנן בן גוריון רבי עקיבא
פליגי, ובכבוד בחציה לארץ. ולדכי אמר
רבי שמעון - רבי יוחנן אין עושה בו תמורה, ורבי
שמעון - כרבי עקיבא. ומאי תמורה אחרינא,
לימא קמנא, כבוד אצל כהן, אתי עושה
תמורה - לאו ישראל אצל כהן. ואמר הכי
- הוא דלא מיטה, הוא זבני - מזבין
ליה. רבי שמעון בר אלעזר אומר כהן שבא
ליד כהן - זה הוא אתי עושה תמורה. כלומר,
אפילו זבני לא מעי מזבין ליה. דכל תנא
בתיא לטפיי מילתא קתני. מאי לאו רבי
נתנן איכא בניהיה, דהנא קמא אתי ליה רב
תמורה ורבי אלעזר לית ליה רב נתנן. לא שנו
אמר רב יוחנן בן גוריון - אצל כהן לכתן
ליבא למיטה הכי, דכהן המביא כבוד
לדראותו לחכם, צריך להביא עדים שפאל
באיתו מום ממלוי. דאמרין בבבבבב
בפרק "כל פסולי המוקדשין" (לה.א.) כל
מומין ארעא לבא ביה זכין - ריע
שאלא נאמנין. ריעי תמיים - ארע
נאמנין. דנחדשו כתיב על הבכורות. ובי

רבי שמעון דא ראמי אב כאו תמימים יקרבו - אבל לכתחילה - לא. ותעמא,
משום דיש להם פרנסה במקומם. ורבי עקיבא פליג. ואמר דאפילו דיעבר לא
יקרבו. ומפרש טעמא. משום דאי תקשב כבוד למעשה בחמה, ומעשה בחמה למעשה
דגו. מה מעשה דאב אתי בו מחצה לארץ לארץ יקרבו. אף כבוד ומעשה כו'.
ואם תמיר - אמאי לא אוקמא כרבי עקיבא.

אמר אביוי לא, לעולם בתם, ובכבוד בחציה לארץ,

ורבי שמעון היא, דאמר: אם באו תמימים - יקרבו.

מיתבי, אמר לו רבי יוחנן בן גוריון: מה לי אם אנו מימר

בדמיתא ואשם - שיהי אין זכין בקהן בתיהי, תאמר

בכבוד - שזכין בתיי. במאי עסקינן? אילמא כבעל מום

הא דומיא דתמאת ואשם קאמר, אלא לאו - בתם,

וקתני "ובן בו בחייו" אמר רבנא: הא נמו - בכבוד

בחציה לארץ, ורבי שמעון אמר אם באו תמימים

- יקרבו. לימא קמנא: בכבוד, בבית הפעלים - עושין

תמורה, בבית הכהן - אין עושין תמורה. רבי שמעון

אמר: מין שקבא לדי כהן - אין עושין תמורה.

היניו תנא קמנא: מאי לאו הכי קאמר: בבית כהן - הא

עושה תמורה, ואין בעל עושה תמורה, אלמא את לא

לכתן זכיה בגויה! לא קשיא, הא - רבי יוחנן בן גוריון,

רבי עקיבא. אמר רב תמורה: לא שנו אלא כהן

לכתן, אבל כהן לישראל - אסור. מאי טעמא? דלמא

אזיל ישראל ושדי ביה מומא, וממירי תתבם, ואמר לו:

"בכבוד זה נתן לי אבי במצוה". ואמר תתבם הכי? והא

אמר רבי: אין רואין כבוד לישראל אלא אם כהן עמו?

אמר רב הונא בריה דרב יהושע: היינו טעמא דישאל

אסור - מפני שגורא ככהן המסייע בבית הגרנות. ו

ומרא אוקלעו לבי רב אשי, אמרו ליה: למעום מר

מיר! אייתו למפיה בישרא. אמר ליה: ליכול מר,

דמיר, משום דבוקרא הוא! מנא לכו האי? - אמרו

ליה: דבון לי פלוגי כהן. אמר להו: לא סבירא לכו

הא דאמר רב הונא בריה דרב יהושע מפני שגורא

כהן המסייע בבית הגרנות? אמרו ליה: לא סבירא

לו, דאנן מייבן קא ונגינן. אמר להו: ולא סבירא

לכו, דהתנן "עד כמה ישראל חייב ליטפל בכבוד,

דקח - שלשים, ובגסה - חמשים יום, ואם אמר לו

"הנהו לי בתוך זמנו" - הרי זה לא יתנו לו. ואמר

רב ששת: מה טעם - מפני שגורא ככהן המסייע

בבית הגרנות! אמרו ליה: תתם - מוכבא מילתא,

הכא - מוכבן קא ונגינן. לשון אחר. אמרו ליה:

הכא - לא יהיב דמי, הכא - קא יהיב דמי. מאי

התם, מוזיל כהן גביה, דסבר כהן, דכי הוי ליה

כבוד אחרינא יהיב ויהיה - לא, דמסיק ארעמיה.

בזניא

שני הכי - אפילו זהו מין בעו, ומו שרי חכם את הכבוד לישראל בלא כהן עמו? אלא אם כהן עמו - דשמוט שיעדי זה שמוט קבוע הוא, דלא היה
קריש בחיין - אבל ליה, ולא חישי לגויליה דכהן. הלכך בעינן כהן בדידה. ולא מצו למיטר "בכבוד זה נתן לי כהן במוט", דאמרין ליה אייתי לי ההוא כהן ודיהיב
לו, דכל כהן רבי אייתי ליה - לא שרתי ליה הכבוד, אלא אם כהן בידו כהן. היינו טעמא דישאל אסור - לקנות כבוד מן הכהן. משום דהתם כביר מן
בזמן הזה נמכר כויל, דבעי לוקח לשהייה עד שמום. והלכך הוא האין כהן דמוזיל גבי ישראל נראה כהן המסייע בבית הגרנות, לזרות ולעשר, כד שיתנו לו
עושה תמורה. ויהי ויחול שמום. דשמוט כמאן דשקיל לתרומה בתרות שכירות. והאין כהן גמי מחיור דמשום כי מוזיל לישראל, לא דיכי דליתבי ליה. בבכרות שיהולו
לו היתרו. וזו מצינו - שבער כבוד בריאה לאכול משאי הבעש. מנא לכו אמ - מי נתנו לבסוף? הא איכנס כתיבא ולא סבירא לכו - דאמר לקנות
בשר כבוד מכהן. דלמא מוזיל גביהו, ונראה כהן המסייע. מייבן זבנין - וליבא למיחש למסייע, דהא לא יהיב לו במתנה. ליטפל - לטרוח בו לגרלו, קודם
שיתנו לכהן. ככהן המסייע - והשאתו יהי סודע. שמעולא מלטרות בו, בלבי שיתנו לו. מוכבא מילתא - דהא מסייע הוא. שריר מיר מצילו מן הטרות
המוזנות. מאי אפרת דלמא מוזיל - כהן, כי דיכי דתיוב ליה בבכרות דיהן ולא לכהן אחרי. לא - עבדי הכי. דמסיק ארעמיה
בזניא

הַנּוֹטֵל שְׂאוֹר מֵעֵפֶת הַפֵּיִם וְנוֹתֵן לְעֵפֶת הָאֲרוֹר, אִם יֵשׁ בָּהּ טַעַם דָּגָן – חֵיבֵת בַּחֲלָה. וְאִם לֹא – פְּטוּרָה מִן הַחֲלָה. וְאִם בֶּן לְמֵה אָמְרוּ הַטָּבֵל אוֹסֵר כָּל שֶׁהוּא? מִיּוֹן בְּמִינוֹ. וְשָׁלֵא בְּמִינוֹ – בְּנוֹתֵן טַעַם. גְּמָרָא מִתְּנִיתָא – דִּילָא כְּדָרְבָן שְׂמֵעוֹן בֶּן גְּמִלְיָאֵל. דְּרָבָן שְׂמֵעוֹן בֶּן גְּמִלְיָאֵל אוֹמֵר: לְעוֹלָם אֵינָה חֵיבֵת בַּחֲלָה, עַד שְׁיֵהָא בָּהּ דָּגָן בְּשִׁיעוֹר.

[דף י"ט ע"א]

רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְּשֵׁם רַבִּי שְׂמֵעוֹן בֶּן לְקִישׁ: הִלְכָה כְּרָבָן שְׂמֵעוֹן בֶּן גְּמִלְיָאֵל. אָמַר רַבִּי הִילָא: בֵּין כְּרָבָנִין דְּהָכָא, בֵּין כְּרָבָנִין דְּהִתְּבָם, אָמְרִין: עַד שְׁיֵהָא רוּבָה דָּגָן וְטַעֲמוֹ דָּגָן. רַב הוֹנָא אָמַר: טַעֲמָה דָּגָן, אַף עַל פִּי שְׂאִין רוּבָה דָּגָן.

מִתְּנִיתָא פְּלִיגֵי עַל רַב הוֹנָא! עִירַב בָּהּ שְׂאֵר הַמִּינִין עַד שְׁיֵהָא בָּהּ רוּבָה דָּגָן וְטַעֲמָה דָּגָן! פֶּתַר לָהּ: בְּמִינִים אֲחֵרִים.

מִתְּנִיתָא פְּלִיגָא עַל רַבִּי הִילָא! הַנּוֹטֵל שְׂאוֹר מֵעֵפֶת הַיָּסוּן וְנוֹתֵנָה לְתוֹךְ עֵיפֶת הָאֲרוֹר, אִם יֵשׁ בָּהּ טַעַם דָּגָן – חֵיבֵת בַּחֲלָה. וְאִם לֹא – פְּטוּרָה.

בְּגִין נִיתְּנִי דְּבִתְרָה, הַטָּבֵל – אוֹסֵר כָּל שֶׁהוּא מִיּוֹן בְּמִינוֹ. וְשָׁלֵא בְּמִינוֹ – בְּנוֹתֵן טַעַם.

רַבִּי יוֹסִי הוּדָה מִסְמָךְ לְרַבִּי זְעִירָא. שְׂמַע קְלִיָּה דְּרַבִּי הִילָא, יְתִיב מִתְּנִי, רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: טַעֲמָה דָּגָן, אַף עַל פִּי שְׂאִין רוּבָה דָּגָן. רַבִּי יוֹסִי בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: עַד שְׁיֵהָא בָּהּ רוּבָה דָּגָן וְטַעֲמָה דָּגָן. אָמַר: מִחֲלָפָא הִיא בְּיָדֶיהָ!

[דף י"ט ע"ב]

רַבִּי בּוֹן בַּר הִיָּיא בְּעָא קוּמֵי רַבִּי זְעִירָא: מִנְחָה שְׁנַתְעָרְבָה בְּחֻלִּין – קוּמִין וּמְתִיר אֶת שִׁירֵים לְאֲכִילָה? קוּרָא אָנִי עֲלֶיהָ וְהַנּוֹתֵרֶת מִן הַמִּנְחָה לְאֲהָרָן וּלְבָנָיו (ויקרא ב, א)?

אָמַר לֵיהּ: וְכִי טָבֵל שְׁנַתְעָרַב בְּחֻלִּין קוּרָא אָנִי עֲלֶיהָ (במדבר יח, כח) וְנִתְּתָם מִמֶּנּוּ אֶת הַתְּרוּמָה ה' לְאֲהָרָן הַכֹּהֵן? אָמְרִית לָהּ: שְׂמוּצִיא מִמֶּנּוּ עֲלֶיהּ, וְלֹא מִמֶּנּוּ לְמָקוֹם אַחֵר. דְּאִין תַּפְּשִׁיטָא לָךְ שְׂאִינוֹ קוּמִין וּמְתִיר, אֲפִילוּ מִמֶּנּוּ

[דף כ' ע"א]

עֲלִיו אֵינּוּ מוּצִיא. מִתְּנִיתִין אָמְרָה: שֶׁהוּא מוּצִיא מִמֶּנּוּ עֲלִיו. דְּתַנִּינֵן: וְאִם לֹא – יוּצִיא חֲלָה אַחַת עַל הַכֹּל.

אָמְרִין: לִית הֵדָא דְּרַבִּי זְעִירָה תְּתִיבָה עַל רַבִּי בּוֹן בַּר הִיָּיה! מַה בֵּין הַמוּצִיא מִמֶּנּוּ עֲלִיו, מַה בֵּין הַמוּצִיא מִמֶּנּוּ לְמָקוֹם אַחֵר? בְּשַׁעָה שֶׁהוּא מוּצִיא מִמֶּנּוּ עֲלִיו, הוּאִיל וְאִין אוֹתוֹ הַטָּבֵל רְאוּי לְהִיעָשׂוֹת

תְּרוּמָה פְּיֻצָּא בּוּ – אִין חוּלִין שְׁבוּ מִכְּפֻלִין אוֹתוּ. בְּשַׁעָה שֶׁהוּא מוּצִיא מִמֶּנּוּ לְמָקוֹם אַחֵר, הוֹאִיל וְאוֹתוּ הַטָּבֵל יְכוּל לְהַעֲשׂוֹת תְּרוּמָה פְּיֻצָּא בּוּ –

[דף כ' ע"ב]

בְּטֵל.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי: הֵדָא אָמְרַהּ: טָבֵל שְׁנַתְּעָרְכָה בְּתְרוּמָה, הוֹאִיל וְאוֹתוּ הַטָּבֵל יְכוּל לְהַעֲשׂוֹת בְּתְרוּמָה פְּיֻצָּא בּוּ – לֹא בְּטֵל. וְלִית הֵדָא דְרַבִּי בּוֹן בַּר חֵייה תְּתִיבָה עַל דְּרַבִּי זְעִירָא. מָה נִפְשָׁד, אִם שְׁלֻמְעֵלָן בְּטֵל – אַף שְׁלֻמְעוֹן בְּטֵל. אִם שְׁלֻמְעוֹן לֹא בְּטֵל – אַף שְׁלֻמְעֵלָן לֹא בְּטֵל, שְׁכַבְר קִידֵשׁ. תַּנּוּי: וְאִם לֹא – מִבִּיא אֲרַבְעַת רוֹבְעִין וּמִשִּׁיד.

רַבִּי יוֹנָה בְּשֵׁם רַבִּי זְעִירָא: זֹאת אוֹמְרַת: רוֹבַע שְׂאוֹר שְׁנֻטְפֵּל בְּמָקוֹמוֹ – טוֹבֵל אֲרַבְעַת רוֹבְעִים בְּמָקוֹם אַחֵר.

[דף כ"א ע"א]

הֵדָא אָמְרַהּ: שֶׁהַנְּשׂוּף – תּוֹרָה. אָמַר רַבִּי אִימִי: אֵיתְּפֻלְגִין רַבִּי יוֹחֲנָן וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ. רַבִּי יוֹחֲנָן אָמַר: הַנְּשׂוּף – תּוֹרָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ אָמַר: אִין הַנְּשׂוּף תּוֹרָה. רַבִּי הֵייא בַר כָּא מַחְלִיף שְׂמוּעָתָא.

בְּעוֹן קוּמִי רַבִּי יוֹסִי: אֵת מַה שְׂמַעְתָּ מִן רַבִּי יוֹחֲנָן? אָמַר לוֹ: אֲנָא לֹא שְׂמַעִית כְּלוּם, אֲלֵא נִפְרַשׁ מִיִּלְיָהוֹן דְּרַבְּנִין מִן מַלְיָהוֹן.

דְּתַמּוֹן תַּנּוּיָן: הַמְכַנִּים חִלוֹת עַל מְנַת לְהַפְרִישׁ וּנְשָׁכוּ, בֵּית שְׂמַאי אוֹמְרִים: חֵיבּוּר בְּטָבוּל יוֹם. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: אֵינוֹ חֵיבּוּר. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ: מִפּוֹה דְּתַנּוּיָן אֵינוֹ חֵיבּוּר, הֵדָא אָמְרַהּ: שְׂאִין חֵיבִים עָלָיו מִשּׁוּם טָמֵא. אָמַר לִיה רַבִּי יוֹחֲנָן: שְׁנַיִיא הִיא בְּטָבוּל יוֹם, דְּכִתִּיב בֵּיה טָהוֹר וְטָמֵא, טָהוֹר לְחוּלִין – מִבְּעוֹד יוֹם, וְלְתְרוּמָה – מִשְׁתַּחֲשָׁד.

הוּי: רַבִּי יוֹחֲנָן דּוּ אָמַר דְּכַר שְׂאִינוֹ חֵיבּוּר בְּטָבוּל יוֹם תּוֹרָה הוּא – דּוּ אָמַר שֶׁהַנְּשׂוּף תּוֹרָה. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ דּוּ אָמַר אֵינוֹ תּוֹרָה – דִּהוּא אָמַר אִין הַנְּשׂוּף תּוֹרָה.

וְהַתַּנּוּיָן: וְאִם לֹא – מִבִּיא אֲרַבְעַת רוֹבְעִין וּמִשִּׁיד! אָמַר רַב הוֹשַׁעִיה: תַּפְתָּר שְׁבֵא מַעִיפַת הַנְּשׂוּף.

[דף כ"א ע"ב]

רַבִּי זְעִירָה בְּעִי: אוּ מַה פְּלִיגִין רַבִּי יוֹחֲנָן וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ? בְּנְשׂוּף מֵאִילּוּן. אָבֵל אִם הִשִּׁיכוּ בְּיָדוֹ – כֵּל עָמָא מוֹדִי שֶׁהַנְּשׂוּף תּוֹרָה. אֲפִילוּ תִימַר: הִשִּׁיכוּ בְּיָדוֹ הִיא הַמַּחְלֻקָּתָא, נֹאמַר, רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ – כִּדְעָתִיהָ. דְּאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ בְּשֵׁם הַזְּקֵנָה: טָבֵל – בְּטֵל בְּרוּב. רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי

נהוראי אָמר: טָבֵל – בְּטֵל בְּרוּב. אָמר רבי יוחנן: אֵין הַטָּבֵל בְּטֵל בְּרוּב. רבי בָּא בַר מַמְל וְרַבִּי הִילָא אֶעְלוּז עוּבְדָא קוּמִי רבי יסא, סְבָרִין מִימֵר: שְׁנַיִם רַבִּין עַל אֶחָד, וְלֹא שְׁמִיעִין דְּאָמַר רבי סימון בְּשֵׁם רבי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי: אֵין הַטָּבֵל בְּטֵל בְּרוּב.

וְהִתְנַיְנִין: וְאֵם לֹא – מוּצִיא מֵאֶחָד עַל הַכֵּל. אָמר רבי יוסי: כֹּל עֵמָא מוּדִי שְׁהוּא מִפְּרִישׁ! מַה פְּלִיגִין? לְחוּשׁ לְהַפְרָשָׁה שְׁנֵייה. מֵאֵן דְּאָמַר: טָבֵל בְּטֵל בְּרוּב, אַרְימָה וְנִפְלָה לְאַתֵּר חוּרְן – אֵינִי חוּשֵׁשׁ לְהַפְרָשָׁה שְׁנֵייה. מֵאֵן דְּאָמַר אֵין הַטָּבֵל בְּטֵל בְּרוּב, אַרְימָה וְנִפְלָה לְאַתֵּר חוּרְן – חוּשֵׁשׁ לְהַפְרָשָׁה שְׁנֵייה.

אָמר רבי בָּא: מַה פְּלִיגִין רבי יוחנן וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ? בְּטָבֵל שְׁנַטְבֵּל דְּכַר תּוֹרָה. אָבֵל בְּטָבֵל שְׁנַטְבֵּל מוֹדְבְּרִיחֶן – כֹּל עֵמָא מוּדִי שְׁהַטָּבֵל בְּטֵל בְּרוּב.

הַתִּיב רבי בָּא בַר כְּהֵנָא קוּמִי רבי יוסי: וְהִתְנַיְנִין: כִּיּוּצָא בּו זִיתִי מְסִיק שְׁנַתְעָרְבוּ עִם זִיתִי נִיקוּף, עֵינְבִי בְּצִיר שְׁנַתְעָרְבוּ עִם עֵינְבִי עוֹלְלוּת. וְלֹא טָבֵל שְׁנַטְבֵּל מוֹדְבְּרִיחֶן הוּא? אָמר רבי מְנָא: קְוִימְתִּיה בְּשִׁמּוֹן שֶׁל זִיתִי מְסִיק שְׁנַתְעָרְב בְּשִׁמּוֹן שֶׁל זִיתִי נִיקוּף. מְתִיב רבי יוחנן לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ: וְהִתְנַיְנִין: גּוּמַל אָדָם כְּדִי חֵלְהָ מַעִיסָה

[דף כ"ב ע"א]

שְׁלֹא הוֹרְמָה חֵלְתָה לְעִשׂוֹתָה בְּטְהָרָה, לְהִיּוֹת מִפְּרִישׁ גְּלִיָּה וְהוֹלָף. מִכִּיּוֹן שְׁקַדְשׁ רֹבְבָה לְשֵׁם חֵלְהָ – תְּבַטְלִי בְּרוּב! אָמר: בְּרוּשֶׁם. תַּדַּע לָךְ שְׁהוּא כֹּן, דְּתַנַּיְנִין תַּמּוּן: הַרוּצָה לְהַפְרִישׁ תְּרוּמָה וְתְרוּמַת מַעֲשֵׂר בְּאַחַת, לְאִיזָה דְּכַר הוּא מְסִיִּים? לֹא כְּדִי שְׁלֹא יִבְטַל בְּרוּב!

אָמר רבי יֶצְחָק בַּר לְעָזֵר: שְׁלֹא יְהֵא אֹמַר: תְּרוּמַת הַכִּפִּי הִנֵּה, וְזֶה בְּזַח. חוּר רבי יֶצְחָק בַּר לְעָזֵר וְאָמַר: לֹא אִמְרָנָא בְּלוּם. וְלֹא רבי יוחנן, כִּי אָמַר תְּרוּמַת כְּרִי זֶה וְזֶה בְּזַח, רבי יוחנן אָמַר: מְקוּם שְׁנַתְרָמָה תְּרוּמָתוֹ שֶׁל רֵאשׁוֹן – נִסְתַּיְמָה תְּרוּמָתוֹ שֶׁל שְׁנִי. לִקְטַת דְּלַעַת לְהִיּוֹת מִפְּרִישׁ גְּלִיָּה וְהוֹלָף – חֲרִי זֶה לֹקְטָא וְכֹא וְרוּשֶׁם: עַד כֵּאֵן תְּרוּמָה, וְעַד כֵּאֵן תְּרוּמָה; דְּכַרִּי רבי. רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אֹמַר: לֹקְטָא וּמְחַשֵּׁב כְּמוֹת שְׁהוּא לְמוּד.

חוּזוֹן בְּעֵי מִימֵר: מֵאֵן דְּאָמַר: עַד כֵּאֵן תְּרוּמָה וְעַד כֵּאֵן תְּרוּמָה – טָבֵל בְּטֵל בְּרוּב. מֵאֵן דְּאָמַר לֹקְטָא וּמְחַשֵּׁב כְּמוֹת שְׁהוּא לְמוּד – אֵין הַטָּבֵל בְּטֵל בְּרוּב. אָמר רבי בָּא: כְּדִי שְׁיִהֵא זְקוּק לִיתֵן לְשִׁבְטָא בִּינְיָהוּן.

הִיָּה צְרִיד לְתָרוּם אַרְבַּע חֲמִישׁ חֲבִיּוֹת מִן הַכּוּר – מַעְלָה אֶת הָרֵאשׁוֹנָה עַל פִּי הַכּוּר, וְאֹמַר: "חֲרִי זֶה תְּרוּמָה". וְכֵן הַשְּׁנֵייה, וְכֵן הַשְּׁלִישִׁי; דְּכַרִּי רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. רבי אֹמַר: מַעְלָה כּוּלָן עַל פִּי

הבור ואומר: "הרי אלו תרומה". הוון בעיי מומר: מאן דאמר מעלה את הראשונה על פי הבור – הטבל בטל ברוב. ומאן דאמר מעלה בולן

[דף כ"ב ע"ב]

על פי הבור – אין הטבל בטל ברוב.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן: הקיף ביניהון, מאן דאמר מעלה בולן על פי הבור – תורם מן המוקף. ומאן דאמר מעלה את הראשונה על פי הבור – אין תורם מן המוקף.

רבי שמואל, רבי אבהו בשם רבי יוחנן: מחליף. מאן דאמר מעלה את הראשונה על פי הבור – תורם מן המוקף. ומאן דאמר מעלה בולן על פי הבור – אין תורם מן המוקף. אמר ליה רבי זעירה: ואינו מעורב על ידי גידיו?

הדרן עלה אובליו עראי

פֶּרֶק רְבִיעִי

מתני' שתי נשים שעשו שני קבין, ונגעו זה בזה, אפלו הם ממין אחד – פטורין. ובזמן שהן של אשה אחת, מין במינו – חייב. ושללא במינו – פטור. אי זהו הוא מין במינו? החטים – אינן מצטרפות עם הכל, אלא עם הכוסמין. השעורין מצטרפין עם הכל, חוץ מן החטים. רבי יוחנן בן נורי אומר: ושאר המינין מצטרפין זה עם זה.

גמרא שתי נשים שעשו שני כו'. אמר רבי יוחנן: סתם אשה אחת – אינה מקפדת, שתים – מקפידות הן. אשה אחת שהיא מקפדת – עשו אותה בשתי נשים. שתי נשים שאינן מקפידות – עשו אותם כאשה אחת. אם אינה מקפדת, למה היא עושה אותה בשני מקומות? אמר רבי יונה: בשאין לה מקום ללוש.

מילתיה דרבי יונה אמר: הנה לה מקום היכן ללוש, והיא עושה אותן בשני מקומות, מקפדת היא. נקי וקובר – מקפדת היא. אמר רבי לעזר: שתי דיעות – עשו אותן בשתי נשים. שמואל בר אבא בעי: אפילו רוצות?

יש דברים שהן חיבור בחלה, ואינן חיבור בטבול יום. חיבור בטבול יום, ואינן חיבור בחלה. חיבור בחלה, דתנינן: ובזמן שהן של אשה אחת, מין במינו – חייב. ושללא במינו – פטור. ואין חיבור בטבול יום. דתנינן תמן: המכנים חלות על מנת להפריש ונשכו, בית שמואי אומרים: חיבור בטבול יום. ובית הלל אומרים: אינן חיבור.

בְּטָבוֹל יוֹם. דְּתַנְיֵינן תַּמּוֹן: בְּשֵׁר הַקּוֹדֵשׁ שְׁקָרָם עָלָיו הַקּוֹפָה, הָא שְׂאָר כֹּל הַקּוֹפָה – הַיּוֹבּוֹר. וְאַיִן סוֹפּוֹ לְהַתְּכוֹ? וְאַיִן חַיִּיבִים בַּחֲלָה! דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: הָעוֹשֶׂה עִיסָה עַל מִנְתָּ לְחַלְקָהּ בְּצֶק – פְּטוּרָה מִן הַחֲלָה.

מַהוּ שְׁוִירְתָּהּ? רַב הוֹנָא אָמַר: אִם אֹמַר אֶת: הַשִּׁיפוֹן מִיִּן בּוֹסְמִין – מִצְטָרֵף עִם הַחַיִּיבִים. שְׁוִירְתָּהּ שׁוֹעֵל מִיִּן שְׁעוּרִין – אֵינּוּ מִצְטָרֵף עִם הַחַיִּיבִים. רַבִּי יוֹחָנָן בְּן נַרְי אֹמַר: שְׂאָר הַמֵּינִין מִצְטָרְפִין – זֶה עִם זֶה.

[דף כ"ג ע"א]

אֵיךְ תַּנְיֵי תַּנְיֵי: כֹּל הַמֵּינִין מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה, עַל דְּעִתְיָה דְּהַד תַּנְיֵינָא בְּרִיא, מַה בֵּין נְשׁוּף מַה בֵּין בְּלוּלָה? אָמַר רַבִּי יוֹדָן אָבוּהּ דְּרַבִּי מַתְנֵיהּ: בְּשַׁחֲלָקוֹן וְהוֹסִיף עָלֵיהוֹן נְשׁוּבִין – חַיִּיבִין. בְּלוּלִין – פְּטוּרִין.

הַלְּמָה ב'

מתני' שְׁנֵי קַבִּין וְקַב אֶרְזוּ, וְקַב תְּרוּמָה בְּאֻמְצָע – אֵינּוּ מִצְטָרְפִין. דְּבַר שְׁנֵיטְלָה חֲלָתוֹ בְּאֻמְצָע – מִצְטָרְפִין, שְׁכָבֵר גְּתֻחִיב בַּחֲלָה.

קַב חֲדָשׁ וְקַב יָשָׁן שְׁנַשְׁכּוּ זֶה בְּזֶה, רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אֹמַר: יוֹסֵל מִן הָאֻמְצָע. וְחַכְמִים אוֹסְרִין. הַנּוֹטֵל חֲלָה מִן הַקַּב, רַבִּי עֲקִיבָא אֹמַר: חֲלָה. וְחַכְמִים אוֹמְרִים: אֵינָה חֲלָה. שְׁנֵי קַבִּין שְׁנֵיטְלָה חֲלָתוֹן שֶׁל זֶה בְּפָנֵי עֲצָמוֹ וְשֶׁל זֶה בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, הַזֶּה וְעֵשְׂאֵן עֵסָה אַחַת – רַבִּי עֲקִיבָא פּוֹטֵר, וְחַכְמִים מְחַיְבִין. נִמְצָא אֹמַר: הוֹמָרוֹ – קִילוֹ.

גמרא נִיתְנֵי אוֹרְזוּ וְלֹא נִיתְנֵי תְּרוּמָה! אֵילוֹ תַּנְיֵינן אוֹרְזוּ וְלֹא תַּנְיֵינן תְּרוּמָה, הוֹינן אֲמַרִין: אוֹרְזוּ, עַל יְדֵי שְׂאֵינוֹ מֵמִינוֹ – אֵינוֹ מִצְטָרֵף. תְּרוּמָה, עַל יְדֵי שֶׁהִיא מֵמִינָה – מִצְטָרֵף, הוֹי צוֹרְכָה מִיתְנֵי תְּרוּמָה. אוֹ אֵילוֹ תַּנְיֵינן תְּרוּמָה וְלֹא תַּנְיֵינן אוֹרְזוּ, הוֹינן אֲמַרִין: תְּרוּמָה עַל יְדֵי שֶׁהִיא אֵינָה נִגְרַרְת – אֵינָה מִצְטָרְפֵת. אוֹרְזוּ, עַל יְדֵי שֶׁהוּא נִגְרַר – מִצְטָרֵף. הוֹי צוֹרְכָה מִיתְנֵי

[דף כ"ג ע"ב]

אוֹרְזוּ, וְצוֹרְכָה מִיתְנֵי תְּרוּמָה.

קַב אוֹרְזוּ – אֵינוֹ מִצְטָרֵף. קַב מְדוּמָע – אֵינוֹ מִצְטָרֵף. קַב תְּרוּמָה – אֵינוֹ מִצְטָרֵף. קַב תְּגוּי – אֵינוֹ מִצְרָף. קַב מִיִּן אַחֵר – מִצְרָף. קַב אִשָּׁה אַחֲרֵת – מִצְרָף. קַב חֲדָשׁ – מִצְרָף. קַב דְּבַר שְׁנֵיטְלָה חֲלָתוֹ מִן הָאֻמְצָע – מִצְטָרֵף. וְרַבִּי בּוֹן בַּר חֵיִיא בְּעֵי: קַב חֲלָה מַהוּ שְׁיֻצְרָף? תַּנְי רַבִּי חֲלַפְתָּא בְּן שְׂאוּל: קַב הַקֹּדֵשׁ – מִצְרָף. קַב חֲלָה – אֵינוֹ מִצְרָף. מַה בֵּין הַקֹּדֵשׁ וּמַה בֵּין חֲלָה? הַקֹּדֵשׁ – רְאוּי לְפָדוּתוֹ וְלַחַיִּיבוֹ. חֲלָה – אֵינָה רְאוּי לְפָדוּתָהּ וְלַחַיִּיבָהּ.

חֲצִי קַב הַטִּים וְחֲצִי קַב שְׁעוּרִין וְחֲצִי קַב בּוֹסְמִין – נוֹטֵל מִן הַבּוֹסְמִין לְפִי מַה שֶׁהוּן. קַב הַטִּים וְקַב שְׁעוּרִין וְקַב בּוֹסְמִין – תּוֹרֵם מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי מַה שֶׁהוּא. לֹא אָמַר אֶלָּא קַב חִטִּים קַב שְׁעוּרִין וְקַב בּוֹסְמִין בְּאֻמְצָע. הֵא קַב הַטִּים וְקַב בּוֹסְמִין וְקַב שְׁעוּרִין בְּאֻמְצָע – לָא בְּדָא.

רַבִּי בּוּן בַּר חֵיָא אָמַר רַבִּי חֲנִינְיָה: חֲבָרוּן דְּרַבְנִין בְּעֵי: מַה בֵּין בּוֹסְמִין בְּאֻמְצָע, מַה בֵּין שְׁעוּרִין בְּאֻמְצָע? רַבִּי בַּחֲן בְּשֵׁם רַבְנִין דְּקִיסְרִין: אֵין הַבּוֹסְמִין מוֹצֵרִין עִם הַחִטִּים, מִפְּנֵי שֶׁהוּא בְּמִינוֹ, אֶלָּא שֶׁהוּא מוֹדְפָה לוֹ. מִכֵּיּוֹן שֶׁהוּא רַחוּק מִמֶּנּוּ – אֵינוֹ מוֹדְפָה לוֹ.

רַבִּי יוֹנָה בְּעֵי: אַף לְעֲנִיִּין מַעֲשֵׂר בְּהֶמְהָה בְּזָנָה? כְּמָה דְּתִימָר תַּמּוּן: הֵיזִי לוֹ חֲמִשׁ חַיִּיב בְּכַפֵּר חֲנִנְיָא, וְחֲמִשׁ חַיִּיב בְּכַפֵּר בְּנוֹתְנִי, וְחֲמִשׁ פְּטוּר בְּצִיפּוּרִין. כְּמָה דְּתִימָר תַּמּוּן: דְּכָר

[דף כ"ד ע"א]

שְׁנֵי מִטְלָה חֲלָתוֹ מוֹאֲמָצָע – מוֹצֵרָף. אוֹף הֵבָא בָּן. אֵין תִּימָר שְׁנֵיִיה הִיא חֲלָה שֶׁהִיא בְּנִשּׁוּד, וְהֵתֵן שִׁשָּׁה עֶשֶׂר מִיל לֹא בְּנִשּׁוּד הוּא! מוֹצֵינוּ חֲלָה מוֹהֲלָה. לֹא מוֹצֵינוּ מַעֲשֵׂר בְּהֶמְהָה מוֹהֲלָה.

יֵאוֹת אָמַר רַבִּי יִשְׁמַעֵאל! בּוֹסְמִין וְחִטִּים – שְׁנֵי מִינִים הֵן. עַל יְדֵי שֶׁהוּא מוֹדְפָה לוֹ – אֵת אֹמַר מוֹצֵרָף. הֲדֵשׁ וְיִשָּׁן – לֹא כָּל שְׁכָן. אָמַר רַבִּי הִילָא: טַעֲמָא דְּרַבְנָן, בּוֹסְמִין וְחִטִּים – שְׁנֵי מִינִין, וְאֵין בְּנֵי אָדָם מוֹעִין לֹמַר שְׁתוּרְמִין וּמַעֲשֵׂרִין מִזֶּה עַל זֶה. הֲדֵשׁ וְיִשָּׁן – מִיִּן אֶחָד הוּא, אִם אֵת אֹמַר בְּזָנָה: אַף הוּא סָבַר לֹמַר: שְׁתוּרְמִין וּמַעֲשֵׂרִין מִזֶּה עַל זֶה.

רַבִּי עֲקִיבָה מוֹדְפָה לָהּ לְפִירוֹת שְׁלֵא נִגְמְרוּ מְלֹאכְתָּן. עֶבֶר וְהַפְּרִישׁ מִהֵן תְּרוּמָה – הָרִי זוֹ תְּרוּמָה. וְרַבְנִין מוֹדְמִין לָהּ לְתַבּוּאָה שְׁלֵא הִבִּיאָה שְׁלִישׁ. עֶבֶר וְהַפְּרִישׁ מִמֶּנָּה חֲלָה – אֵינָה חֲלָה. הָזֵרוּ לֹמַר: אֵינָן דּוֹמִין לֹא לְפִירוֹת שְׁלֵא נִגְמְרָה מְלֹאכְתָּן וְלֹא לְתַבּוּאָה שְׁלֵא הִבִּיאָה שְׁלִישׁ. אֶלָּא רַבִּי עֲקִיבָה מוֹדְפָה לָהּ לֹאֹמַר: "הָרִי זוֹ תְּרוּמָה עַל הַפִּירוֹת הָאֵילוּ לְכִשְׁיִתְלָשׁוּ" וְנִתְלָשׁוּ. וְרַבְנִין מוֹדְמִין לָהּ לֹאֹמַר: "הָרִי זוֹ תְּרוּמָה עַל הַפִּירוֹת הָאֵילוּ לְכִשְׁיִתְלָשׁוּ".

הוּוֹן בְּעֵי מִימָר: מַה דְּאָמַר רַבִּי עֲקִיבָה נוֹטֵל חֲלָה מִקַּב חֲלָה – מוֹהֲלָה. הֵא מוֹדְבַר תּוֹרָה – לֹא! מִן מַה דְּתַנְיָנָן: רַבִּי עֲקִיבָה פּוֹטֵר, וְחַכְמִים מוֹחִיבִין, הֲדָא אָמַרְהּ: אִפִּילוּ מוֹדְבַר תּוֹרָה.

נִמְצָא הוֹמְרוּ קוּלוֹ. אֵית תַּנְיִ תַּנְיִ: קוּלוֹ הוֹמְרוֹ. מֵאֵן דְּאָמַר הוֹמְרוֹ קוּלוֹ – רַבִּי עֲקִיבָא. קוּלוֹ הוֹמְרוֹ – רַבְנִין.

הֲלָכָה ג' מִתַּנְיִ נוֹטֵל אָדָם כְּדִי חֲלָה מַעֲפָה שְׁלֵא הוֹרְמָה חֲלָתָה, לְעִשּׂוֹתָה בְּטַהֲרָה, לְהִיּוֹת מִפְּרִישׁ עֲלֶיהָ וְהוֹלֵךְ.

חֲלַת דְּמֹאֵי – עַד שֶׁתִּסְרַח. שְׁחֲלַת דְּמֹאֵי נְטִילַת מִן הַפְּהוּר עַל הַטְּמֵא, וְשְׁלֵא מִן הַמִּקְוֵה.

[דף כ"ד ע"ב]

גמרא מהו "עד שתסרח"? מאוכל אדם, או עד שתפסול מאוכל הפלג? נישמענינה מן הדא: נסרחה מאוכל אדם – מטמא טומאת אוכלין, ושורפין אותה בטומאה. מטמא טומאת אוכלין, ואת אמרת מאוכל אדם? אלא מאוכל פלג. הדא אמרה: שתורמין מן הרע על היפה. ואתניא ביי דמר רב שמואל בר רב נחמן בשם רבי יונתן: שתורמין מעלי איסתפניני על האיסתפניני במקום שאוכלין אותה. כהדא גמלייל זוגא, אינשי מתקנה איסתפניניתיה, אתא שאל לרבי יוחנן. אמר ליה: אית תמן קניבה? אפריש מן קנובתה.

[דף כ"ה ע"א]

תני: תרומת מעשר של דמאי, איתא חמי: תרומת מעשר של וודאי נישלת מן הפהור על הטמא. תרומת מעשר של דמאי – לא כל שפן! אמר רבי יוסי: בספק תרומה גדולה אנן קיימין. ספק הפריש תרומה, ספק לא הפריש. כמה דתימר: מן הדמאי על הדמאי – תרומה, לא תאכל עד שיוציא עליה תרומה ומעשרות, ואמור מן הדמאי על הדמאי בן! אמר ר"ש בר בסנא: כאן – ברוצה לאוכלה. כאן – ברוצה לשורפה.

הלכה ד' מתני' ישראל שהיו אריסין לגוים בסוריא, רבי ליעזר מחייב בפירותיהן במעשרות ובשביעית. ורבן גמליאל פוטר. רבן גמליאל אומר: שתי חלות בסוריא.

[דף כ"ה ע"ב]

ורבי ליעזר אומר: חלה אחת. אחוז קולו של רבן גמליאל וקולו של רבי ליעזר. חזרו לנהוג בדברי רבן גמליאל בשתי דרכים.

רבן גמליאל אומר: שלש ארצות לחלה. מארץ ישראל ועד גזיב – חלה אחת. מגזיב ועד הנגה ועד אמנם – שתי חלות. אחת לאור, ואחת לכהן. של אור – יש לה שעור. ושל כהן – אין לה שעור. מהנגה ומאמנם ולפנים – שתי חלות. אחת לאור, ואחת לכהן. של אור – אין לה שעור. ושל כהן – יש לה שעור. ומבול יום אוכלה. רבי יוסי אומר: אינו צריך טבילה, ואסורה לזבין ולזבות, לנידות ולזולדות, ונאכלת עם הזר על השלחן, ונתנת לכל כהן.

אלו נותנין לכל כהן, התרמים, והכבורות, ופדיון הבן, ופדיון פטר חמור, והזרע, והלחיים, והשיבה, וראשית הגז, ושמן שריפה, וקדשי מקדש, והביכורים. ורבי יהודה אומר בביכורים. פרישני תרומה – רבי עקיבא מתיר, והכמים אוסרין.

גמרא רבי אבהו בשם רבי יוחנן: לא חייב רבי ליעזר אלא בחכירי בתי אבות, כגון מהליז דבית רבי. תני רבי הלפתא בן שאול: קנס קנסו רבי ליעזר. מה נפק מביניהון? ארים לשעה. מאן דאמר קנס – חייב. מאן דאמר בחכירי בתי אבות – פטור.

הלוקח מן הנהנתום בסוריא – צריך להפריש חלת דמאי; דברי רבן גמליאל. וחכמים אומרים: אינו צריך להפריש חלת דמאי. אמר רבי חנניה קומי רבי מנא: ויאות אמר רבן גמליאל! מה טעמהון דרבניו? אמר ליה: בשם שלא נחשדו ישראל על תרומה בארץ, כך לא נחשדו על חלה בסוריא.

רבי אבון בר חייא בעי: כמה דאת אמר: שתי חלות בסוריא, ודכוותה שתי תרומות בסוריא; אמר רבי חגי: חלה – אין אהריה כלום. תרומה – יש אהריה כלום. אם אמר את פן, נמצאת אותה תרומה שהוא מפריש – טבולה למעשרות. ביקש רבי גמליאל ברבי להנהיג את הדמאי בסוריא, ולא הניח לו רבי הושעיה. אמר ליה: מעתה, יחישו הכהנים על חלתן.

מחלפה שיטתיה דרבי הושעיה! תמן אמר: אימת קדשים עליו ואינו נותן לכהן דבר שאינו מתוקן. וכא הוא

[דף כ"ז ע"א]

אומר הכן? אמר רבי בון בר חייא: אני אומר, אותה של אור נתן לו. אמר ליה רבי מנא: לא תני רבי הושעיה, אלא מעתה יחישו הכהנים על חלתן.

הלוקח מן הנהנתום ומן האשה שהיא עושה למכור בשוק – צריך להפריש חלת דמאי. מבעל הבית, והמתארח אצלו – אינו צריך להפריש חלת דמאי.

רבי יונה בשם רבי חנניה חברין דרבניו: במתארח אצלו לעיסתו. אמר רבי יונה: והן שראו אותו מנגל אצל אחר. חוקת בעלי בתים בסוריא – אינו צריך להפריש חלת דמאי. אם ידע שרוב מכנסו משלז – צריך להפריש חלת דמאי.

רבי בון בר חייא בעי: ולית הדיא פליגא על רבי הושעיה? אמר רבי מנא: כאן – בודאי, כאן – בספק. רבי הונא אמר: ביני מתניתא, מנזיב עד הנקר, מנזיב עד אמנם. תני: אי זו היא הארץ, ואיזהו חוץ לארץ? כל שהוא שופע מטוורם אמנם ולפנים – ארץ ישראל. מטוורם אמנם ולחוץ – חוצה

[דף כ"ז ע"ב]

לארץ. הניסין שבין – את רואה אותן כאלו חוט מתווח מטוורם אמנם ועד נחל מצרים. מהחוט ולפנים – ארץ ישראל. מהחוט ולחוץ – חוץ לארץ.

מִסְכַּת גִּיטִין פְּרָק שְׁבִיעִי

א. הַמְגֵרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ וְאָמַר לָהּ: 'הָרִי אֶת מִתְרֵךְ לְכָל אָדָם אֲלֵא לְפָלוֹנִי'; רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מִתִּירָה לְנִשְׂא לְכָל אָדָם חוּץ מֵאוֹתוֹ הָאִישׁ. וּמִוּדָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שָׂאֵם נִשְׂאֵת לְאַחַר וְנִתְאַרְמְלָהּ אוֹ נִתְגַּרְשָׁה, שֶׁמִּתְרֵךְ לְנִשְׂא לְזֶה שֶׁנֶּאֱסָרָה עָלָיו. לְאַחַר פְּטִירְתּוֹ שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, נִכְנָסוּ אַרְבָּעָה זְקָנִים לְהִשְׁיב עַל דְּבָרָיו, אֵלּוּ הֵן: רַבִּי יוֹסִי הַגְּלִילִי, וְרַבִּי טַרְפוֹן, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֲזַרְיָה, וְרַבִּי עֲקִיבָא.

ב. נִעְנָה רַבִּי טַרְפוֹן וְאָמַר: הָרִי שֶׁהֲלָכָה זוֹ וְנִשְׂאֵת לְאַחֲיוֹ שֶׁל זֶה שֶׁנֶּאֱסָרְתָּ עָלָיו וּמִתְרֵךְ בְּלֹא בָנִים, הֲיֵאָדָּר זֶה מִתִּיבְמָתָּ? לֹא נִמְצָא זֶה מִתְנָה עַל מֵה שֶׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה? וְכָל הַמִּתְנָה עַל מֵה שֶׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה – תִּנָּאוּ בְּטֵל! הָא לְמַדְנֵוּ, דְּאִין זֶה כְּרִיתוֹת. נִעְנָה רַבִּי יוֹסִי הַגְּלִילִי וְאָמַר: הֵיכָן מְצִינֵוּ הָאָסוּר לְזֶה וּמִתְרֵךְ לְזֶה? הָאָסוּר – אָסוּר לְכָל! וְהַמִּתְרֵךְ – מִתְרֵךְ לְכָל! הָא לְמַדְנֵוּ שְׂאִין זֶה כְּרִיתוֹת.

ג. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמַר: כְּרִיתוֹת – דְּבַר הַכּוֹרֵת בֵּינוֹ לְבִינָה, הָא לְמַדְנֵוּ, שְׂאִין זֶה כְּרִיתוֹת. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: רֹאֵה אֲנִי אֶת דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֲזַרְיָה מְדַבְּרֵי בְּלֵן. נִעְנָה רַבִּי עֲקִיבָא וְאָמַר: הָרִי שֶׁהֲלָכָה זוֹ וְנִשְׂאֵת לְאַחַד מִן הַשּׁוֹק, וְהָיָה לָהּ בָנִים וְנִתְאַרְמְלָהּ אוֹ נִתְגַּרְשָׁה, וְעַמְדָה וְנִשְׂאֵת לְזֶה שֶׁנֶּאֱסָרָה עָלָיו, לֹא נִמְצָא גֵט בְּטֵל וּבְנִיָּה מִמְזִרִים? הָא לְמַדְתָּ, שְׂאִין זֶה כְּרִיתוֹת. דְּבַר אַחַר, הָרִי שֶׁהָיָה זֶה שֶׁנֶּאֱסָרָה לוֹ כִּהֵן וּמֵת, הַמְגֵרֵשׁ אֶלְמָנָה אֲצִלוֹ, וְגִרּוּשָׁה לְכָל אָדָם לֹא נִמְצָאֵת? וְקַל וְחֹמֶר מֵה גְרוּשָׁה שֶׁהָיָה קָלָה, אָסוּרָה בְּשִׁבִיל צַד גְרוּשִׁין שְׂבָה, אִשְׁתַּי אִישׁ שֶׁהָיָה חִמּוּרָה לֹא כָּל שֶׁכֵּן? הָא לְמַדְתָּ, שְׂאִין זֶה כְּרִיתוֹת. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: אִין מְשִׁיבִין אֶת הָאָרִי לְאַחַר מֵיתָה.

ד. דְּבַר אַחַר, אֶת מִי הַחֲמִירָה תּוֹרָה, כָּלָל גְרוּשָׁה אוֹ כָּלָל אֶלְמָנָה? חִמּוּרָה גְרוּשָׁה מֵאֶלְמָנָה, מֵה אֶלְמָנָה קָלָה נֶאֱסָרָה מִן הַמִּתְרֵךְ לָהּ, גְרוּשָׁה חִמּוּרָה אֵינֶנּוּ דִּין שֶׁתֶּאֱסַר מִן הַמִּתְרֵךְ לָהּ? הָא לְמַדְנֵוּ שְׂאִין זֶה כְּרִיתוֹת.

ה. דְּבַר אַחַר, הֲלָכָה וְנִשְׂאֵת לְאַחַר, וְהָיָה לוֹ בָנִים הִימְנָה וּמֵת, כְּשֶׁהָיָה חוֹזֵרֵת לְזֶה שֶׁנֶּאֱסָרָה עָלָיו, לֹא נִמְצָאוּ בָּנָיו שֶׁל רֹאשׁוֹן מִמְזִרִים? הָא לְמַדְנֵוּ שְׂאִין זֶה כְּרִיתוֹת. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִיעֶזֶר אוֹמַר: הֲלָכָה וְנִשְׂאֵת לְאַחַר וְגִרְשָׁה, וְאָמַר לָהּ: הָרִי אֶת מִתְרֵךְ לְכָל אָדָם, הֲיֵאָדָּר זֶה מִתִּירָה מֵה שֶׁאָסַר הָרֹאשׁוֹן? הָא לְמַדְנֵוּ שְׂאִין זֶה כְּרִיתוֹת.

ו. גֵּט שְׂאִין בּוֹ זְמַן, אֲבָא שְׂאוּל אוֹמַר: אֶפְלוּ כְּתוּב בּוֹ: 'אֲנִי הַיּוֹם גִּרְשִׁיתִיךְ' – כְּשֶׁר. 'כְּתוּבוּ בַיּוֹם שֶׁקָּרַע פְּלוֹנִי שְׁטְרוֹתָיו' – כְּשֶׁר. גֵּט שְׂאִין עָלָיו עֵדִים אֲלֵא שֶׁנִּתְנָה לָהּ בְּפָנֵי עֵדִים – כְּשֶׁר, מִשּׁוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמְרוּ: מִבֵּיא עֵדִים לְבֵית דִּין, וְאִין צְרִיךְ לְהִבְיֵא אֶת הַגֵּט, וְגוֹבָה מִנְּכָסִים מְשַׁעְבָּדִים.

ז. גֵּט שֵׁישׁ בּוֹ מַחֵק, אוֹ תְלוּי מַגּוּפוֹ – פְּסוּל, שְׂלֵא מַגּוּפוֹ – כְּשֶׁר. אִם הַחֲזִירוֹ מִלְמַטָּה, אֶפְלוּ מַגּוּפוֹ – כְּשֶׁר. גֵּט שֶׁחֲתָמוּ עָלָיו עֲדָיו, אַחַר שְׂאֵלֵת שְׁלוֹם – פְּסוּל, שְׂלֵא חֲתָמוּ אֲלֵא עַל שְׂאֵלֵת שְׁלוֹם. הַחֲזִיר בּוֹ דְּבַר אֶחָד אוֹ שְׁנַי דְּבָרִים מְעַנְיָנוּ שֶׁל גֵּט – כְּשֶׁר.

ח. כְּתוּבוּ בְּדָף זֶה, וְחֲתָמוּ עָדָיו בְּדָף שְׁנַי – פְּסוּל. הַחֲזִיר בּוֹ דְּבַר אֶחָד אוֹ שְׁנַי דְּבָרִים מְעַנְיָנוּ שֶׁל גֵּט – כְּשֶׁר.

ט. הִרְחִיק אֶת הָעֵדִים מִן הַכְּתָב מֵלֹא שְׁתֵּי שִׁטִּין – פְּסוּל. פְּחוֹת מִכֵּן – כְּשֶׁר. כְּמָה יִרְחִיק אֶת הָעֵדִים מִן הַכְּתָב וְיֵהָא כְּשֶׁר? כְּדֵי שֶׁיְהִי נִקְרֵין עִמוֹ; דְּבַר רַבִּי. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמַר: מֵלֹא שִׁטָּה אַחַת. רַבִּי דוֹסְתַאי בֶּן רַבִּי יְנָאי אוֹמַר: מֵלֹא חֲתִימַת שְׁנַי עֵדִים.

י. גֵּט שֶׁחֲתָמוּ עָלָיו חֲמִשָּׁה עֵדִים, וְנִמְצָאוּ שְׁלֹשָׁה הָרֹאשׁוֹנִים קְרוּבִין אוֹ פְּסוּלִין – תְּתַקֵּם עֲדוֹת בְּשָׂרָא עֵדִים. גֵּט שֶׁכְּתוּבוּ בְּחֲמִשָּׁה לְשׁוֹנוֹת, וְחֲתָמוּ עָלָיו חֲמִשָּׁה עֵדִים בְּחֲמִשָּׁה לְשׁוֹנוֹת – פְּסוּל. נִקְרַע – כְּשֶׁר. נִתְקַרַע – פְּסוּל. נִקְרַע בּוֹ קָרַע שֶׁל בֵּית דִּין – פְּסוּל. נִמוּק אוֹ שֶׁהִרְקִיב, אוֹ שֶׁנֶּעְשָׂה כְּכַבְּרָה – כְּשֶׁר. נִמְחַק אוֹ שֶׁנִּשְׁטַשְׁטַשׁ וּבִבּוּאָה שְׁלוּ קִימַתָּ, אִם יָכוֹל לְקָרוֹת – כְּשֶׁר, אִם לֹא – פְּסוּל.

יא. 'אני עד, חתמתי עד', אם היה כתב ידו יוצא ממקום אחר - כשר. ואם לאו - פסול. רבי שמעון בן גמליאל אומר: תקנה גדולה התקינה העדים משימין את שמן בגטין.

מִסְכַּת קְדוּשֵׁין פֶּרֶק רֵאשׁוֹן

א. האשה נקנית בשלש דרכים, וקונה את עצמה בשתי דרכים. נקנית בכסף בשטר ובביאה. בכסף כיצד? נתן לה כסף או שוה כסף, אָמַר לָהּ: 'הָרִי אֶת מִקְדָּשְׁתְּ לִי', 'הָרִי אֶת מֵאֲרֶסְתְּ לִי', 'הָרִי אֶת לִי לְאִינְתוֹ' - הָרִי זֶה מִקְדָּשְׁתְּ. אָבֵל נִתְּנָה הִיא לֹו כֶּסֶף, או שוה כסף, וְאִמְרָה לֹו: 'הָרִינִי מֵאֲרֶסְתְּ לָךְ', 'הָרִינִי לָךְ לְאִינְתוֹ' - אֵינָה מִקְדָּשְׁתְּ. וּבִשְׁטָר כִּיצַד? אֵין צָרִיךְ לֹומר בִּשְׁטָר שֵׁישׁ בֹּו שׁוֹה פְרוּטָה, וְהֵלֵא הִיא מִקְדָּשְׁתְּ בְּדָבָר שֵׁישׁ בֹּו שׁוֹה פְרוּטָה, אֵלֵא אִפְלוּ כְּתַב עַל חֶרֶס וְנָתַן לָהּ עַל גֵּיר, וְנָתַן לָהּ - הָרִי זֶה מִקְדָּשְׁתְּ. וּבְבִיָּאָה, כָּל בִּיָּאָה שֶׁהִיא לְשֵׁם קְדוּשֵׁין - מִקְדָּשְׁתְּ, שְׁאֵינָה לְשֵׁם קְדוּשֵׁין - אֵינָה מִקְדָּשְׁתְּ.

ב. לא ישא אדם אשה עד שתגדל בת אחותו או עד שימצא את ההגון לו שנאמר (ויקרא יט, כט): 'ומלאה הארץ זמה' - זמה היא. רבי אליעזר אומר: זה פנוי שבא על הפנויה שלא לשם אישות. רבי אליעזר אומר: מנין שענוש לפני המקום כאלו בא על אשה ואמה? נאמר כאן 'זמה', ונאמר להלן זמה, שנאמר (ויקרא כ, יד): 'ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה זמה הוא' וגו'. רבי אליעזר בן יעקב אומר: מתוך שבא על נשים הרבה, ואין ידוע על איזה מהן בא, וכן היא, שבאו עליה אנשים הרבה, ואינה יודעת הרבה, ואין ידוע מאיזו מהן קבלה, נמצא זה נושא את בתו וזה נושא את אחותו, נמצא כל העולם מתמלא ממזרין. יתר על כן אמר רבי אליעזר בן יעקב: לא ישא אדם אשה במדינה זו וילך וישא במדינה אחרת, שמא ידווגו זה לזה, ונמצא אח נושא אחותו, לכך נאמר: 'ומלאה הארץ זמה'. רבי יהודה בן בתירא אומר: הרי הוא אומר (ויקרא יט,

כט): 'ולא תזנה הארץ', מניין הן הפרות זה מזה, שהוא לא כהן ולא לוי, ולא ישראל, הכריעו חכמים לסייע; דברי רבי יהודה בן בתירא, שנאמר (ירמיה ג, ב-ג): 'שאי עיניך על שפים וראי איפה לא שגלת; וימנעו רבכים' וגו'.

ג. איזהו גרעון כסף? רצה לפדות את עצמו בתוך השנים האלו - מחשב את המעות ואת השנים, ונותן לרבו, מפני שיד העבד על העליונה. איזו היא חזקת קרקעות? נעל וגדר ופרץ כל שהוא - הרי זו חזקה. איזו היא חזקת עבדים? נעל לו סנדלו, התיר לו סנדלו, והוליד כליו אחריו לבית המרחץ, הפשיטו, הרחיצו, סכו, גרדו, הלבישו הנעילו, הגביהו - קנאו. אומר רבי שמעון: אין לך חזקה גדולה מזו.

ד. וקונה את עצמו בראשי אברים, וקונה את עצמו בכסף על ידי אחרים, ובשטר על ידי עצמו, מפני שהוא כנותן משמאלו לימינו; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: בכסף על ידי עצמו, בשטר על ידי אחרים, ובלבד שיהא הכסף של אחרים, ואומר לו: 'על מנת שאין לך רשות אלא לפדות בו'. רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי מאיר: אף בשטר על ידי אחרים, אבל לא על ידי עצמו.

ה. ספינה נקנית במשיכה. רבי נתן אומר: ספינה ואותיות נקנות במשיכה ובשטר. כתב לא מושך, מושך לא כתב - לא קנה עד שיכתב וימשך. איזו היא משיכה? בין שמשך בין שהנהיג, בין שקרא לה ובאת אחריו - הרי זו משיכה. איזו היא מסיירה? כל שמסר לו פרומבא ומוסרה - הרי זו מסיירה. אימתי אמרו מטלטלין נקנין במשיכה, ברשות הרבים או בחצר שאינה של שניהם ברשות הלוקח, כיון שקבל עליו קנה. ברשות המוכר, עד שיגביה או עד שיוציא מרשות הבעלים, ברשות זה, המפקדים אצלו עד שיקבל עליו או עד שישכיר לו את מקומו.

ו. הַחֲלִיף עִמּוֹ קַרְקָעוֹת בְּקַרְקָעוֹת, מְטַלְטֵלִין בְּמִטְלְטֵלִין, קַרְקָעוֹת בְּמִטְלְטֵלִין, מְטַלְטֵלִין בְּקַרְקָעוֹת, כִּיּוֹן שְׁזָכָה זֶה – נִתְחַיֵּב זֶה בְּחֲלִיפָיו.

ז. רְשׁוֹת הַגְּבוּהָ בְּכֶסֶף כִּיצַד? גִּזְבֵּר שְׁנֵתָן מִעוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּמִטְלְטֵלִין – קָנָה הַקֹּדֶשׁ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא. וּבִהְדִּיּוֹט לֹא קָנָה עַד שְׁעָה שִׁימֹשֶׁף. אֲמִירְתּוֹ לַגְּבוּהָ כְּמִסִּירְתּוֹ הַהֲדִיּוֹט, כִּיצַד? הָאוֹמֵר: 'שׁוֹר זֶה עוֹשֶׂה וְכִיתָ זֶה הַקֹּדֶשׁ', אֲפֹלוּ מִכָּאן וְעַד סוֹף הָעוֹלָם – קָנָה. וּבִהְדִּיּוֹט – לֹא קָנָה עַד שִׁיחֲזִיק וְיִמְשֶׁף.

ח. אִיזוֹ הִיא מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁהִזְמַן גֵּרָמָּה? כְּגוֹן סִכָּה וְלוּלָב וְתַפְּלִין. אִיזוֹ הִיא מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁלֹּא הִזְמַן גֵּרָמָּה? כְּגוֹן אֲבֵדָה וְשְׁלוּחַ הַקֶּן וּמַעֲקָה וְצִיצִית. רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר אֶת הַנְּשִׂימִים מִן הַצִּיצִית, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁהִזְמַן גֵּרָמָּה. אִיזוֹ הִיא מִצְוֹת הַבֵּן עַל הָאֵב? מֵאֲכִיל וּמִשְׁקָה, מִלְּבִישׁ וּמִכֶּסֶה, מוֹצִיא וּמִכְנִיס וּמִרְחִיץ אֶת פָּנָיו וְרִדּוֹ וְרַגְלָיו, אֲחָד הָאִישׁ וְאֲחָד הָאִשָּׁה, אֲלֵא שֶׁהָאִישׁ סִפֵּק בִּידּוֹ לַעֲשׂוֹת, וְאִשָּׁה אֵין סִפֵּק בִּידָהּ לַעֲשׂוֹת, מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ רְשׁוֹת אַחֲרֵים עֲלֶיהָ. אִיזוֹ הִיא מִצְוֹת אֵב עַל הַבֵּן? לְמוֹלוֹ, וְלִפְדוֹתוֹ, וְלִלְמַדּוֹ תּוֹרָה, וְלִלְמַדּוֹ אֲמֻנוֹת, וְלִהְשִׂיאָהּ אִשָּׁה. וְיֵשׁ אוֹמְרִים: אֵף לִהְשִׂיטוֹ בְּנֵהָר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כָּל שֶׁאֵין מְלַמֵּד אֶת בְּנוֹ אֲמֻנוֹת כְּאֵלוֹ מְלַמְדוֹ לְסִטּוֹת.

ט. רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: כָּל שִׁישׁ בִּידּוֹ אֲמֻנוֹת לְמָה הוּא דוֹמֵה? לְכֶרֶם שֶׁמֶקֶף גֵּדֵר, וְלַחֲרִיץ שֶׁהוּא מְקַף סִיג, וְכָל שֶׁאֵין בִּידּוֹ אֲמֻנוֹת לְמָה הוּא דוֹמֵה? לְכֶרֶם שֶׁאֵין מְקַף גֵּדֵר, וְלַחֲרִיץ שֶׁאֵין מְקַף סִיג. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר מִשׁוּם רַבֵּן גַּמְלִיאֵל: כָּל שֶׁבִּידּוֹ אֲמֻנוֹת, לְמָה הוּא דוֹמֵה? לְאִשָּׁה שִׁישׁ לָהּ בַּעַל, בֵּין שֶׁהִיא מִתְקַשֶּׁטֶת וּבֵין שֶׁאֵינָהּ מִתְקַשֶּׁטֶת, אֵין הַכֹּל מִסְתַּכְּלִין בָּהּ. וְאֵם אֵין מִתְקַשֶּׁטֶת אֵינָהּ יִרְאֶה. וְכָל שֶׁאֵין בִּידּוֹ אֲמֻנוֹת, לְמָה הוּא דוֹמֵה? לְאִשָּׁה שֶׁאֵין לָהּ בַּעַל, בֵּין מִתְקַשֶּׁטֶת בֵּין שֶׁאֵינָהּ מִתְקַשֶּׁטֶת – הַכֹּל מִסְתַּכְּלִין בָּהּ. וְאֵם אֵין מִתְקַשֶּׁטֶת לְתוֹכָהּ הִיא לֹא תֵהָא לָהּ מוֹרָא. רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מִשׁוּם

רַבֵּן גַּמְלִיאֵל: כָּל שֶׁבִּידּוֹ אֲמֻנוֹת, לְמָה הוּא דוֹמֵה? לְכֶרֶם גְּדוּר שֶׁאֵין בָּהֶמָּה וְחִיָּה נִכְנָסִין לְתוֹכָהּ, וְאֵין עוֹבְרִין וְשׁוֹבִין נִכְנָסִין לְתוֹכָהּ, וְאֵין רוֹאִין אֶת מָה שֶׁבְּתוֹכוֹ, וְכָל שֶׁאֵין בִּידּוֹ אֲמֻנוֹת, לְמָה הוּא דוֹמֵה? לְכֶרֶם פְּרוּץ שֶׁבָּהֶמָּה וְחִיָּה נִכְנָסִין לְתוֹכָהּ, וְעוֹבְרִים וְשׁוֹבִים נִכְנָסִין לְתוֹכָהּ וְרוֹאִין מָה שֶׁבְּתוֹכוֹ.

י. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: כָּל מִצְוָה שֶׁנִּתְחַיֵּבוּ בָּהּ יִשְׂרָאֵל קִדְּם כְּנִיסְתָּן לְאַרְץ, נוֹהֲגֵת בְּאַרְץ וּבְחוּץ לְאַרְץ, וְשִׁלָּא נִתְחַיֵּבוּ בָּהּ אֲלֵא מִשְׁבָּאוֹ לְאַרְץ – אֵין נוֹהֲגֵת אֲלֵא בְּאַרְץ, חוּץ מִהַשְּׁמֵטָה מְלוּהָ וּגְאֻלַּת מִמְכָּר, וְשְׁלוּחַ עֶבֶד עֲבָדִי, שֶׁאֵף עַל פִּי שִׁלָּא נִתְחַיֵּבוּ בָּהּ אֲלֵא מִשְׁבָּאוֹ לְאַרְץ – נוֹהֲגֵת בְּאַרְץ וּבְחוּץ לְאַרְץ.

יא. הַעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת, מְטִיבִין לוֹ וּמְאַרְיִכִין לוֹ אֶת יְמֵיו, וְנוֹחַל אֶת הָאֲרֶץ. וְכָל הַעוֹבֵר עֲבָרָה אַחַת, מְרִיעֵין לוֹ וּמְקַצְרִין אֶת יְמָיו, וְאֵינוֹ נוֹחַל אֶת הָאֲרֶץ, עַל זֶה נֶאֱמַר (קִהְלֵת ט, יח): "וְחוֹטֵא אֶחָד יֵאָבֵד טוֹבָה הַרְבֵּה", בְּחֻטֵּא יְחִידִי שֶׁחֻטֵּא זֶה אֲבָד מִמֶּנּוּ טוֹבוֹת הַרְבֵּה. לְעוֹלָם יֵהָא אָדָם רוֹאֶה אֶת עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ חֲצִיּוֹ זָכָאי וְחֲצִיּוֹ חֵיב, עֲשֵׂה מִצְוָה אַחַת – אֲשֶׁרִיו שֶׁהִכְרִיעַ אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, עֲבַר עֲבָרָה אַחַת – אוֹי לוֹ שֶׁהִכְרִיעַ עֲצָמוֹ לְכַף חוֹבָה, עַל זֶה נֶאֱמַר: "וְחוֹטֵא אֶחָד יֵאָבֵד טוֹבָה הַרְבֵּה", בְּשִׁבִיל חֻטֵּא יְחִידִי שֶׁעֲשֵׂה זֶה – אֲבָד מִמֶּנּוּ טוֹבוֹת הַרְבֵּה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מִשׁוּם רַבִּי מֵאִיר: לְפִי שֶׁהִיחִיד נִדּוֹן אַחַר רֵבּוֹ, וְהָעוֹלָם נִדּוֹן אַחַר רֵבּוֹ, לְעוֹלָם יֵהָא אָדָם רוֹאֶה אֶת עֲצָמוֹ חֲצִיּוֹ זָכָאי וְחֲצִיּוֹ חֵיב, וְאֶת הָעוֹלָם חֲצִיּוֹ זָכָאי וְחֲצִיּוֹ חֵיב, עֲשֵׂה מִצְוָה אַחַת, אֲשֶׁרִיו שֶׁהִכְרִיעַ אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת הָעוֹלָם לְכַף זְכוּת, עֲבַר עֲבָרָה אַחַת, אוֹי לוֹ שֶׁהִכְרִיעַ אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת הָעוֹלָם לְכַף חוֹבָה, וְעַל זֹאת נֶאֱמַר: "וְחוֹטֵא אֶחָד יֵאָבֵד טוֹבָה הַרְבֵּה", בְּחֻטֵּא יְחִידִי שֶׁחֻטֵּא זֶה אֲבָד מִמֶּנּוּ וּמִן הָעוֹלָם טוֹבוֹת הַרְבֵּה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: הִיָּה אָדָם צָדִיק כָּל יְמָיו, וּבְאַחֲרוֹנָה מֵרַד – אֲבָד אֶת הַכֹּל, שֶׁנֶּאֱמַר (יְחֻזְקָאֵל לג, יב):

‘צִדְקַת הַצְדִּיק לֹא תִצְלִינּוּ בְיוֹם פְּשָׁעוֹ’. הִיָּה אָדָם רָשָׁע כָּל יְמָיו וְעָשָׂה תְשׁוּבָה בְּאַחֲרוֹנָה – הַמָּקוֹם מְקַבְּלוֹ, וְאֵין מִזְכִּירִין לוֹ שׁוֹב רָשָׁעוֹ, שְׁנֵאמַר (שם): ‘וְרָשַׁעַת הַרָשָׁע לֹא יִכְשַׁל בָּהּ בְיוֹם שׁוֹבוֹ מִרָשָׁעוֹ’ וגו’. כָּל הַעוֹסֵק בִּשְׁלֻשָּׁתָן, בְּמִקְרָא בְּמִשְׁנָה וּבְדִרְךְ אַרְץ, עַל זֶה נֶאֱמַר (קְהֵלֵת ד, יב): ‘וְהַחַוֵּט הַמְשָׁלֵשׁ לֹא בְמַהֲרָה יִנְתַּק’.

מִסְכַּת קְדוּשִׁין פָּרָק שְׁנִי

א. כְּשֵׁם שְׁאִין הָאִישׁ מְקַדֵּשׁ לְכַנּוּ בוֹ וּבְשִׁלּוּחוֹ – כִּךְ אֵין הָאִשָּׁה מְקַדֵּשֶׁת אֶת בִּתְהָ בָּהּ וּבְשִׁלּוּחָהּ.

ב. הָאוֹמֵר לְאִשָּׁה: ‘הִרִי אֶת מְקַדְשֶׁת לִי עַל מְנַת שְׁאֵנִי יוֹסֵף’, וְנִמְצָא יוֹסֵף וְשִׁמְעוֹן. ‘עַל מְנַת שְׁאֵנִי בְסָם’, וְנִמְצָא בְסָם וּבוֹרְסִי. עַל מְנַת שְׁאֵנִי בֶן עִיר וְנִמְצָא בֶן עִיר וּבֶן כְּרֶךְ – הִרִי זֶה מְקַדְשֶׁת. ‘שְׁאֵנִי אֶלָּא יוֹסֵף’, וְנִמְצָא יוֹסֵף וְשִׁמְעוֹן; ‘שְׁאֵנִי אֶלָּא בְסָם’, וְנִמְצָא בְסָם וּבוֹרְסִי; ‘שְׁאֵנִי אֶלָּא בֶן עִיר’, וְנִמְצָא בֶן עִיר וּבֶן כְּרֶךְ – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת.

ג. הַתְּקַדְּשִׁי לִי בְזוֹ וּבְזוֹ, הִיתָה אֲכַלְתָּ רְאוּשׁוֹנָה, אִם נִשְׁתִּיר בִּידוֹ שְׁנֵה פְרוּטָה – מְקַדֵּשֶׁת. וְאִם לֹא – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת. הַתְּקַדְּשִׁי בְכוֹס זֶה וּבְמָה שִׁבְתוּכוֹ, אִם יֵשׁ בוֹ שְׁנֵה פְרוּטָה – מְקַדֵּשֶׁת. וְאִם לֹא – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת. וְלֹא זְכָתָהּ אֶלָּא בוֹ בְּמָה שִׁבְתוּכוֹ בְּלִבָּהּ.

ד. ‘עַל מְנַת שְׁאֵנִי עֲנִי וְהִיָּה עֲנִי וְהַעֲשִׂיר’. ‘עַל מְנַת שְׁאֵנִי עֲשִׂיר’, וְהִיָּה עֲשִׂיר וְהַעֲנִי, ‘עַל מְנַת שְׁאֵנִי בְסָם’, וְהִיָּה בְסָם וְנַעֲשֶׂה בּוֹרְסִי. ‘עַל מְנַת שְׁאֵנִי בּוֹרְסִי’, וְהִיָּה בּוֹרְסִי וְנַעֲשֶׂה בְסָם. ‘עַל מְנַת שְׁאֵנִי בֶן עִיר’, וְהִיָּה בֶן עִיר וְנַעֲשֶׂה בֶן כְּרֶךְ. ‘עַל מְנַת שְׁאֵנִי בֶן כְּרֶךְ’, וְהִיָּה בֶן כְּרֶךְ וְנַעֲשֶׂה בֶן עִיר. ‘עַל מְנַת שִׁישׁ לִי בְנִים’, וְהִיָּה לוֹ בְנִים וּמִתּוֹ. ‘עַל מְנַת שְׁאִין לִי בְנִים’, וְלֹא הִיָּה לוֹ בְנִים, וְאַחַר כִּךְ נוֹלְדוּ לוֹ – הִרִי זֶה מְקַדֵּשֶׁת.

ה. ‘שְׁאֵנִי אֶלָּא עֲנִי’, וְהִיָּה עֲשִׂיר וְהַעֲנִי. ‘שְׁאֵנִי אֶלָּא עֲשִׂיר’, וְהִיָּה עֲנִי וְהַעֲשִׂיר.

‘שְׁאֵנִי אֶלָּא בְסָם’, וְהִיָּה בּוֹרְסִי וְנַעֲשֶׂה בְסָם. ‘שְׁאֵנִי אֶלָּא בּוֹרְסִי’, וְהִיָּה בְסָם וְנַעֲשֶׂה בּוֹרְסִי. ‘שְׁאֵנִי אֶלָּא בֶן עִיר’, וְהִיָּה בֶן כְּרֶךְ וְנַעֲשֶׂה בֶן עִיר. ‘שְׁאֵנִי אֶלָּא בֶן כְּרֶךְ’, וְהִיָּה בֶן עִיר וְנַעֲשֶׂה בֶן כְּרֶךְ. ‘שְׁאִין לִי בְנִים’, וְהִיָּה לוֹ בְנִים וְאַחַר כִּךְ מִתּוֹ. ‘שִׁישׁ לִי בְנִים’, וְלֹא הִיָּה לוֹ בְנִים וְאַחַר כִּךְ נוֹלְדוּ – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת. זֶה הַכֹּלֵל: כָּל שִׁמְתָקִים בְּשַׁעַת קְדוּשִׁין, אִף עַל פִּי שִׁבְטֵל לְאַחַר מִכֵּן – הִרִי זֶה מְקַדֵּשֶׁת, וְכָל שְׁאִין מִתְקִים בְּשַׁעַת קְדוּשִׁין, אִף עַל פִּי שִׁמְתָקִים לְאַחַר מִכֵּן – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת.

ו. הַתְּקַדְּשִׁי לִי בְסַלְעֵ זוֹ, וּמִשְׁנִטְלָתוֹ מִיָּדוֹ, אֲמַרָה: ‘סְבוּר הֵייתִי שְׂאֵתָה כְּהֵן, וְאֵין אֲתָה אֶלָּא לוֹי’. ‘שְׂאֵתָה עֲשִׂיר וְאֵין אֲתָה אֶלָּא עֲנִי’ – הִרִי זֶה מְקַדֵּשֶׁת. זֶה הַכֹּלֵל: כִּיּוֹן שִׁנְפָּלוֹ קְדוּשִׁין לְתוֹךְ יְדָה, בֵּין שְׁהִטְעָה הוּא אוֹתָהּ, בֵּין שְׁהִטְעָתוֹ הִיא – הִרִי זֶה מְקַדֵּשֶׁת. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אִם הִטְעָה לְשִׁבְחַ מְמוֹן – הִרִי זֶה מְקַדֵּשֶׁת. כִּיצַד? ‘בְּדִינֵי זֶה שֵׁל כֶּסֶף’ וְנִמְצָא שֵׁל זָהָב, רוֹצֵה הִיא בְשֵׁל זָהָב יוֹתֵר מִשֵׁל כֶּסֶף. ‘עֲנִי וְנִמְצָא עֲשִׂיר’, רוֹצֵה הִיא בְּעִשְׂרֵיתוֹ יוֹתֵר מִבְּעֲנִי. מוֹדָה רַבִּי שִׁמְעוֹן, שְׂאִם הִטְעָה לְשִׁבְחַ יוֹחֲסִין – שְׁאֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת.

ז. הַתְּקַדְּשִׁי לִי בְסַלְעֵ זוֹ, ‘בְּפָרָה זוֹ’, בְּטַלִּית זוֹ, כִּיּוֹן שִׁלְקָתָהּ אֶת הַסַּלְעֵ, וּמִשְׁכָּה אֶת הַפָּרָה, וְהַחֲזִיקָה אֶת הַטַּלִּית – הִרִי זֶה מְקַדֵּשֶׁת.

ח. ‘כִּנְסִי לִי סַלְעֵ זֶה שְׁאֵנִי חֵיב לְךָ’, חֲזַר וְאָמַר: ‘הַתְּקַדְּשִׁי לִי בְזוֹ’, וּבְשַׁעַת מִתְּנָהּ אָמַר: ‘הִרִי אֶת מְקַדֵּשֶׁת, רְצָתָה – מְקַדֵּשֶׁת. לֹא רְצָתָה – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת. הֵילֵךְ סַלְעֵ זֶה שְׁאֵנִי חֵיב לְךָ’ בְּשַׁעַת מִתְּנָהּ אָמַר: ‘הִרִי אֶת מְקַדֵּשֶׁת לִי, רוֹצֵה – מְקַדֵּשֶׁת, רוֹצֵה – אֵין מְקַדֵּשֶׁת, אִם מִשְׁנִטְלָתוֹ מִיָּדוֹ, אִף עַל פִּי שְׁשִׁנֵּיהֶם רוֹצִין – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת.

ט. הַתְּקַדְּשִׁי לִי בְסַלְעֵ שִׁישׁ לִי בִּידֶךְ’ – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת, כִּיצַד יַעֲשֶׂה? יִטְלֵנוּ מִמֶּנָּה וְיַחֲזֹר וְיִתֵּן לָהּ, וְיֹאמַר לָהּ: ‘הִרִי אֶת מְקַדֵּשֶׁת לִי!’ הַתְּקַדְּשִׁי לִי בְסַלְעֵ זוֹ, מִשְׁנִטְלָתוֹ מִיָּדוֹ

מְקַדְשֵׁת מִיד, עַד שֵׁיאֵמַר: 'לֹא דְבַרְתִּי וְלֹא עֲשִׂיתִי'; דְּבַרֵּי רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמַיִם אוֹמְרִים: אִם נִתְקַיֵּם הַתְּנַאי - מְקַדְשֵׁת. וְאִם לֹא - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת. 'הַתְּקַדְּשִׁי לִי, וְאֶמְרָה לוֹ: 'תְּנוּהוּ לְפָלוּנִי' - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת. 'עַל מִנְתַּ שְׂקִיבְלָם לִי' - מְקַדְשֵׁת. נִתֵּן לָהּ קְדוּשָׁיָהּ, וְלֹא אָמַר לָהּ: 'הֲרִי אֶת מְקַדְשֵׁת לִי'; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: מְקַדְשֵׁת. רַבִּי אוֹמֵר: אִם עֲסוּקִין בְּאוֹתוֹ עֲנִין - מְקַדְשֵׁת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אִף עַל פִּי שְׂאִין עֲסוּקִין בְּאוֹתוֹ עֲנִין.

ג. 'עַל מִנְתַּ שְׂאֵדְבֵר עֲלֶיךָ לְשִׁלְטוֹן', אִם דְּבַר עֲמָה כְּדֶרֶךְ הַמְדַבְּרִים - מְקַדְשֵׁת. וְאִם לֹא - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת. 'בְּמָה שְׂאֵדְבֵר עֲלֶיךָ לְשִׁלְטוֹן', אִם דְּבַר עֲמָה בְּשׂוּה פְּרוּטָה - מְקַדְשֵׁת. וְאִם לֹא - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת.

ד. 'עַל מִנְתַּ שְׂאֵעֲשֶׂה עִמָּךְ כְּפוּעַל', אִם עֲשֶׂה עֲמָה בְּשׂוּה פְּרוּטָה - מְקַדְשֵׁת. 'בְּפַעֲלָה שְׂאֵעֲשֶׂה עִמָּךְ', אִם עֲשֶׂה עֲמָה בְּשׂוּה פְּרוּטָה - מְקַדְשֵׁת. וְאִם לֹא - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת. 'עַל מִנְתַּ שְׂאֵעֲשֶׂה עִמָּךְ בְּפַעֲלָה לְמַחֲרָ', עֲשֶׂה עֲמָה בְּשׂוּה פְּרוּטָה - מְקַדְשֵׁת. וְאִם לֹא - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת.

ה. 'עַל מִנְתַּ שְׂיֵשׁ לִי מֵאֲתִים זֹו', הֲרִי זֹו מְקַדְשֵׁת, שְׂמָא יֵשׁ לוֹ בְּסוּף הָעוֹלָם. 'עַל מִנְתַּ שְׂיֵשׁ לִי בְּמָקוֹם פְּלוּנִי', אִם יֵשׁ לוֹ בְּאוֹתוֹ מְקוֹם - מְקַדְשֵׁת. וְאִם לֹא - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת. 'עַל מִנְתַּ שְׂיֵשׁ לִי בֵּיד פְּלוּנִי', אִף עַל פִּי שְׂאֵמַר אֵין לוֹ בֵּיִדִי - מְקַדְשֵׁת, שְׂמָא עֲשׂוֹ קְנוּנָיָא. 'עַד שֵׁיאֵמַר: יֵשׁ לוֹ בֵּיִדִי'. אִם אָמַר 'יֵשׁ לוֹ בֵּיִדִי' - מְקַדְשֵׁת וְאִם לֹא - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת.

ו. 'עַל מִנְתַּ שְׂאֶרְאֵךְ מֵאֲתִים זֹו', אִם הֲרָאָה עַל הַשְּׁלֶחֶן - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת, שְׂלֹא אָמַר לְהִרְאוֹתָן אֲלֵא מְשִׁלוּ. 'עַל מִנְתַּ שְׂיֵשׁ לִי בֵּית כּוֹר עֶפְרָי' - הֲרִי זֹו מְקַדְשֵׁת, שְׂמָא יֵשׁ לוֹ בְּסוּף הָעוֹלָם. 'עַל מִנְתַּ שְׂיֵשׁ לִי בֵּית כּוֹר בְּמָקוֹם פְּלוּנִי', אִם יֵשׁ לוֹ בְּאוֹתוֹ מְקוֹם - מְקַדְשֵׁת, וְאִם לֹא - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת. 'עַל מִנְתַּ שְׂאֶרְאֵךְ בֵּית כּוֹר עֶפְרָי', אִם הֲרָאָה בְּבִקְעָה - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת, שְׂלֹא אָמַר לְהִרְאוֹת אֲלֵא מְשִׁלוּ.

ז. 'עַל מִנְתַּ שְׂיִרְצָה פְּלוּנִי', אִף עַל פִּי שְׂאֵמַר 'אֵינִי רוֹצֵה' - מְקַדְשֵׁת, שְׂמָא יִרְצָה לְאַחַר שְׂעָה. 'עַד שֵׁיאֵמַר רוֹצֵה אֲנִי', אִם אָמַר 'רוֹצֵה אֲנִי' - מְקַדְשֵׁת. וְאִם לֹא - אֵינָהּ

הִטִּילְתּוּ לִיִּם אוֹ לְנֶהֱר - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת. 'הַתְּקַדְּשִׁי לִי בְּמִנְה' - 'תִּנָּם לְאִבָּא וְלֵאבִיךָ' - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת. 'עַל מִנְתַּ שְׂיִקְבְּלָם לִי' - מְקַדְשֵׁת. 'הַתְּקַדְּשִׁי לִי, וְאֶמְרָה לוֹ: 'תְּנוּהוּ לְפָלוּנִי' - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת. 'עַל מִנְתַּ שְׂיִקְבְּלָם לִי' - מְקַדְשֵׁת. נִתֵּן לָהּ קְדוּשָׁיָהּ, וְלֹא אָמַר לָהּ: 'הֲרִי אֶת מְקַדְשֵׁת לִי'; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: מְקַדְשֵׁת. רַבִּי אוֹמֵר: אִם עֲסוּקִין בְּאוֹתוֹ עֲנִין - מְקַדְשֵׁת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אִף עַל פִּי שְׂאִין עֲסוּקִין בְּאוֹתוֹ עֲנִין.

י. 'הַתְּקַדְּשִׁי לִי בְּמִנְה זֹו, וְנִמְצָא מִנְה חֶסֶר דִּינָר' - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת. הִיָּה בּוֹ דִּינָר רַע - יַחֲלִיף. הִיָּה מוֹנֵה וּמְשַׁלֵּיךְ לְתוֹךְ יָדָה רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן - יְכוּלָהּ הִיא שְׂתַחֲזוֹר בּוֹ עַד שְׂעָה שְׂיִגְמֹר.

יא. זֹו אוֹמֵר בְּמִנְה זֹוה אוֹמֵר בְּמֵאֲתִים, וְהִלֵּךְ זֹוה לְבֵיתוֹ וְזֹוה לְבֵיתוֹ, וְאַחַר כֶּף תְּבַעוּ זֹוה אֶת זֹוה וְקִדְּשׁוּ, אִם הָאִישׁ תְּבַע אֶת הָאִשָּׁה - יַעֲשׂוּ דְבַרֵּי הָאִשָּׁה, וְאִם הָאִשָּׁה תְּבַעָה אֶת הָאִישׁ - יַעֲשׂוּ דְבַרֵּי הָאִישׁ. וְכֵן הַמוֹכֵר חֶפֶץ לְחִבְרוֹ וְהִיָּה מוֹנֵה לְתוֹךְ יָדוֹ - יְכוּל לְחַזֵּר בּוֹ עַד שְׂעָה שְׂיִגְמֹר. זֹוה אוֹמֵר בְּמִנְה זֹוה אוֹמֵר בְּמֵאֲתִים, וְהִלֵּךְ זֹוה לְבֵיתוֹ וְזֹוה לְבֵיתוֹ, וְאַחַר כֶּף תְּבַעוּ זֹוה אֶת זֹוה, אִם הַלוֹקַח תְּבַע אֶת הַמוֹכֵר - יַעֲשׂוּ דְבַרֵּי מוֹכֵר. וְאִם הַמוֹכֵר תְּבַע אֶת הַלוֹקַח - יַעֲשׂוּ דְבַרֵּי הַלוֹקַח.

מִסְכַּת קְדוּשִׁין פְּרָק שְׁלִישִׁי

א. הָאוֹמֵר לְאִשָּׁה: הֲרִי אֶת מְקַדְשֵׁת לִי בְּפִקְדוֹן שְׂיֵשׁ לִי בֵּידֶךָ, הִלְכָה וּמְצֵאתָ שְׂנוּגָב אוֹ שְׂאֵבֵד, אִם נִשְׁתַּיֵּר בֵּידָה שְׂוָה פְּרוּטָה - מְקַדְשֵׁת. וְאִם לֹא - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת. וּבְמִלּוֹה, אִף עַל פִּי שְׂנִשְׁתַּיֵּר בֵּידָה שְׂוָה פְּרוּטָה - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת. רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מִלּוֹה כְּפִקְדוֹן, אִם נִשְׁתַּיֵּר בֵּידָה שְׂוָה פְּרוּטָה - מְקַדְשֵׁת. וְאִם לֹא - אֵינָהּ מְקַדְשֵׁת.

ב. הָאוֹמֵר לְאִשָּׁה: 'הֲרִי אֶת מְקַדְשֵׁת לִי עַל מִנְתַּ שְׂאֵדְבֵר עֲלֶיךָ לְשִׁלְטוֹן וְאֵעֲשֶׂה עִמָּךְ כְּפוּעַל', וְנִתֵּן לָהּ שְׂוָה פְּרוּטָה - הֲרִי זֹו

מִסְכַּת קְדוּשֵׁין פְּרָק רַבִּיעִי

א. הַנּוֹתֵן רְשׁוֹת לְשִׁלְשָׁה לְקֹדֵשׁ לוֹ אִשָּׁה. רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: יְכוּלִין שְׁנַיִם לְהַעֲשׂוֹת עֵדִים, וְאֶחָד שְׁלִיחַ. בֵּית הַלֵּל אוֹמְרִים: שְׁלֹשָׁתָן שְׁלוּחִין, וְאִין יְכוּלִין לְהַעֲדִי.

ב. הַאוֹמֵר לְשִׁלּוּחוֹ: 'צֵא וְקֹדֵשׁ לִי אִשָּׁה פְּלוֹנִית מִמָּקוֹם פְּלוֹנִי', הֲלֹךְ וְקֹדֵשׁ בְּמָקוֹם אַחֵר - אֵינָהּ מְקֻדָּשֶׁת. 'הֲרִי הִיא בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי', וְהֲלֹךְ וְקֹדֵשָׁה בְּמָקוֹם אַחֵר - הֲרִי זֶה מְקֻדָּשֶׁת. רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: בְּכָל־ן - הֲרִי זֶה מְקֻדָּשֶׁת, עַד שִׁיאֹמַר: 'אִי אֶפְשִׁי שֶׁתְּקַדְּשֶׁנָּה לִי אֶלָּא בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי'.

ג. הַאוֹמֵר לְחֵבְרוֹ: 'צֵא וְקֹדֵשׁ לִי אִשָּׁה פְּלוֹנִית', הֲלֹךְ וְקֹדֵשָׁה לְעֲצָמוֹ - מְקֻדָּשֶׁת לְשָׁנִי. 'מַעֲכֹשׁ וְלֹא אַחֵר שְׁלֹשִׁים יוֹם', וְכֹא אַחֵר וְקֹדֵשָׁה בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם - מְקֻדָּשֶׁת לְשָׁנִי. כִּיצַד יַעֲשֶׂה? אֶחָד נוֹתֵן גִּט וְאֶחָד כּוֹנֵס. אִם הָיָו שְׁנֵי אַחִים - נִפְסְלָה מִזָּה וּמִזָּה.

ד. הַמְּקַדֵּשׁ בְּטַעוֹת וּבִפְחוֹת מִשּׁוֹה פְּרוּטָה, וְכֵן קָטָן שֶׁקִּדֵּשׁ, אֵף עַל פִּי שֶׁשָּׁלַח סְבִלּוֹנוֹת לְאַחֵר מִכָּאֵן - אֵינָהּ מְקֻדָּשֶׁת, שֶׁמַּחֲמַת קְדוּשֵׁין הֵרֵאשׁוֹנִים שָׁלוּ. וְאִם בְּעַל - קָנָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן: אֵף עַל פִּי שֶׁבְּעַל - לֹא קָנָה, שֶׁלֹּא הִיתָה בְּעִילָה אֶלָּא מַחֲמַת קְדוּשֵׁין הֵרֵאשׁוֹנִים.

ה. הַמְּקַדֵּשׁ בְּגִזְלָה וּבִפְקֻדוֹן, אוֹ שֶׁחֲטָף מִמֶּנָּה סֵלַע וְקֹדֵשָׁה בּוֹ - הֲרִי זֶה מְקֻדָּשֶׁת. אָמַר לָהּ: הִתְקַדְּשִׁי לִי בְּסֵלַע שִׁישׁ בְּיָדְךָ - אֵינָהּ מְקֻדָּשֶׁת. כִּיצַד יַעֲשֶׂה? יִטְלֶנּוּ מִיָּדָה, וְיַחֲזֹר וְיִתֵּן לָהּ, וַיֹּאמֶר: 'הֲרִי אֶתְּ מְקֻדָּשֶׁת לִי'.

ו. הַמְּקַדֵּשׁ בְּבִשָּׁר מִעֶשֶׂר, אֶפְלוּ לְאַחֵר שְׁחִיטָה - אֵינָהּ מְקֻדָּשֶׁת. בְּעֲצָמָיו, בְּגִידָיו, בְּקַרְנָיו, בְּטַפְלָיו, בְּדָמוֹ, בְּחֵלְבוֹ, וּבַעֲזוֹ, וּבְגִיזָתוֹ - הֲרִי זֶה מְקֻדָּשֶׁת. הַמְּקַדֵּשׁ, בֵּין בְּקֹדְשֵׁי קֹדְשִׁים בֵּין בְּקֹדְשֵׁים קְלִיִּם - אֵינָהּ מְקֻדָּשֶׁת. בְּהִקְדָּשׁ בְּמִזֵּיד - קֹדֵשׁ מִפְּנֵי

מְקֻדָּשֶׁת. עַל מִנְתַּ שִׁירְצָה אֲבָא, אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא רְצָה הָאֵב - הֲרִי זֶה מְקֻדָּשֶׁת, שְׁמַא יִתְרַצָּה הָאֵב לְאַחֵר שְׁעָה. מֵת הָאֵב - מְקֻדָּשֶׁת, שְׁמַא נִתְרַצָּה הָאֵב שְׁעָה אַחַת לְפָנָי מִיתָתוֹ. מֵת הַבֵּן, זֶה הָיָה מַעֲשֶׂה וְכֹא וְלִמְדוֹ אֶת הָאֵב שִׁיאֹמַר 'אֵינִי רוֹצֶה'.

ח. כָּל תְּנַאי שִׁישׁ בּוֹ מַעֲשֶׂה בַּחֲתֻלְתּוֹ - תְּנַאוֹ בְּטֵל. כִּיצַד? 'הֲרִינִי חוֹלְצֶךָ עַל מִנְתַּ שִׁירְצָה אֲבָא', אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא רְצָה הָאֵב - הֲרִי זֶה מְקֻדָּשֶׁת. 'הֲרִינִי בּוֹעֲלֶךָ עַל מִנְתַּ שִׁירְצָה אֲבָא', אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא רְצָה הָאֵב - מְקֻדָּשֶׁת. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי מֵאִיר: רְצָה הָאֵב - מְקֻדָּשֶׁת. לֹא רְצָה - אֵינָהּ מְקֻדָּשֶׁת, שֶׁלֹּא הִיתָה בְּעִילָה אֶלָּא מַחֲמַת תְּנַאי הֵרֵאשׁוֹן. כָּלֵל אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר: כָּל תְּנַאי שֶׁאֶפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת בָּהּ וּבְשִׁלּוּחָהּ, וְהִתְנָה עִמָּה - תְּנַאוֹ קַיָּם. וְכֵל תְּנַאי שֶׁאֵי אֶפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת אֶלָּא בְּגוֹפָהּ, וְהִתְנָה עִמָּה - תְּנַאוֹ בְּטֵל. כִּיצַד? 'הֲרִינִי מְגֻרָשׁ עַל מִנְתַּ שִׁירְצָה אֲבָא', רְצָה הָאֵב - מְגֻרָשֶׁת, וְאִם לֹא - אֵינָהּ מְגֻרָשֶׁת. 'הֲרִינִי מְקֻדָּשׁ עַל מִנְתַּ שִׁירְצָה אֲבָא', רְצָה הָאֵב - מְקֻדָּשֶׁת. לֹא רְצָה הָאֵב - אֵינָהּ מְקֻדָּשֶׁת.

ט. 'עַל מִנְתַּ שְׂאֵם מֵתִי לֹא תִהְיֶה זְקוּקָה לְיָכֶם' - הֲרִי זֶה מְקֻדָּשֶׁת וּבְטֵל תְּנַאוֹ, שֶׁהִתְנָה עַל מַה שֶׁכְּתוּב בַּתּוֹרָה, וְכֵל הַמִּתְנָה עַל מַה שֶׁכְּתוּב בַּתּוֹרָה - תְּנַאוֹ בְּטֵל. 'עַל מִנְתַּ שְׂאֵין לֵיךְ עָלַי שְׂאֵר כְּסוֹת וְעוֹנָה' - הֲרִי זֶה מְקֻדָּשֶׁת, וְתְנַאוֹ קַיָּם. זֶה הַכָּלֵל: כָּל הַמִּתְנָה עַל מַה שֶׁכְּתוּב בַּתּוֹרָה בְּדָבָר שֶׁהוּא שֶׁל מְמוֹן - תְּנַאוֹ קַיָּם, בְּדָבָר שֶׁאֵינּוֹ שֶׁל מְמוֹן - תְּנַאוֹ בְּטֵל.

י. 'עַל מִנְתַּ שְׂאֵנִי עֲשִׂיר', אֵין אוֹמְרִים כְּעֲשִׂיר שְׁבַעֲשִׂירִים, אֶלָּא כָּל שְׁבַעֲנֵי עִירוֹ קוֹרִין בֶּן. 'עַל מִנְתַּ שְׂאֵנִי תִלְמִיד חֶכֶם', אֵין אוֹמְרִים כְּשְׁמַעוֹן בֶּן עֲזַאי, וְלֹא כְּשְׁמַעוֹן בֶּן זוּמָא, אֶלָּא כָּל שְׁבַעֲנֵי עִירוֹ קוֹרִין בֶּן. 'בְּדִינָה זֶה שֶׁל כֶּסֶף', וְנִמְצָא שֶׁל זָהָב - אֵינָהּ מְקֻדָּשֶׁת. כִּיצַד יַעֲשֶׂה? יִטְלֶנּוּ הִימְנָה, וְיַחֲזֹר וְיִתְּנוּ לָהּ, וַיֹּאמֶר: 'הֲרִי אֶתְּ מְקֻדָּשֶׁת לִי'.

גְּדוּלָה לֹא נִתְקַדְּשָׁה אֶלָּא לְגִדּוּל, וְקִטְנָה לֹא נִתְקַדְּשָׁה אֶלָּא לְקִטּוֹן.

יא. 'קִדְשֵׁי־יָד', וְהִיא אוֹמֶרֶת: 'לֹא נִתְקַדְּשָׁה אֶלָּא בְּתִי' - הוּא אֲסוּר בְּקִרְבוֹת גְּדוּלָה וְהַגְּדוּלָה מִתְּרַת בְּקִרְבוּיָו, וּמִתְּרַת בְּקִרְבוֹת קִטְנָה, וְקִטְנָה אֲסוּרָה בְּקִרְבוּיָו. 'קִדְשֵׁי אֶת בֵּיתְךָ', וְהִיא אוֹמֶרֶת: 'לֹא קִדְשֵׁי אֶלָּא אוֹתִי' - אֲסוּר בְּקִרְבוֹת קִטְנָה וְקִטְנָה מִתְּרַת בְּקִרְבוּיָו, וּמִתְּרַת בְּקִרְבוֹת גְּדוּלָה וְהַגְּדוּלָה אֲסוּרָה בְּקִרְבוּיָו.

יב. כִּהְנִית וְלוּיָהּ וְיִשְׂרָאֵלִית שֶׁנִּשְׂאוּ לְגֵר - הַיּוֹלֵד גֵּר. לְעֵבֶד מִשְׁחָרָר - הַיּוֹלֵד עֶבֶד מִשְׁחָרָר. כּוֹתֵי וְעֵבֶד שֶׁבָּאוּ עַל בֵּית יִשְׂרָאֵל וְהוֹלִידָה בֵּן - הַיּוֹלֵד מִמּוֹר. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן: אֵין מִמּוֹר אֶלָּא מִן הָאִשָּׁה שֶׁאֲסוּרָה אֲסוּר עֲרוּהּ וְחִכְיָן עָלֶיהָ כְּרַת.

מִסְכַּת קְדוּשֵׁי פָּרָק חֲמִישִׁי

א. גֵּרִי, וְחֲרוּרִי, מִמְּזוּרִי, וְנִתְיָנִי, שְׁתּוּקִי, וְאֲסוּפִי, וְכָל הָאֲסוּרִין לְבֵא בְּקֶהֱל - מִתְּרִים לְבֵא זֶה בְּזֶה; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַרְבַּע קֶהֱלוֹת הֵן: קֶהֱל כִּהְנִים, קֶהֱל לְוִיִּם, קֶהֱל יִשְׂרָאֵל, קֶהֱל גֵּרִים. וְהַשָּׂאָר - מִתְּרִים לְבֵא זֶה בְּזֶה. וְחִכְמִים אוֹמְרִים: שְׁלֹשׁ קֶהֱלוֹת הֵן: קֶהֱל כִּהְנִים, קֶהֱל לְוִיִּם, קֶהֱל יִשְׂרָאֵל. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: כָּל הָאֲסוּרִין בְּקֶהֱל - וְדָאן בּוֹדָאן מִתְּרַת, וְדָאן בְּסַפְקוֹן, סַפְקוֹן בּוֹדָאן, וְסַפְקוֹן בְּסַפְקוֹן - אֲסוּר.

ב. אֵלּוּ הֵן הַסְּפֻקוֹת: שְׁתּוּקִי, וְאֲסוּפִי וְכוּתִי. וְכֵן הִיָּה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מִמּוֹר לֹא יִשָּׂא אֶת מִמְּזוּרַת, כּוֹתֵי לֹא יִשָּׂא אֶת כּוֹתֵית, וְכֵן שְׁתּוּקִי וְאֲסוּפִי כִּיּוֹצֵא בְּהֵן.

ג. גֵּר וְעֵבֶד מִשְׁחָרָר - מִתְּרִין בְּמִמְּזוּרַת וְהַיּוֹלֵד מִמּוֹר; דְּבָרֵי רַבִּי יוֹסִי. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: גֵּר לֹא יִשָּׂא מִמְּזוּרַת, גֵּר וְעֵבֶד מִשְׁחָרָר וְחִלְל מִתְּרִין בְּכֶהֱנַת. אִיזוּ הִיא עֶסֶה? כָּל שֶׁאֵין בָּהּ לֹא מִשּׁוּם נִתְיָנוּת וְלֹא מִשּׁוּם מִמְּזוּרַת, וְלֹא מִשּׁוּם עֵבֶדִי מְלָכִים. אָמַר רַבִּי מֵאִיר:

שְׁמַעֲלָה. בְּשׁוּגָג - לֹא מְעַל; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם יֵשׁ לוֹ בְּהֵן טוֹבַת הַנְּאָה שְׁוֶה פְּרוּטָה - מְקַדְּשֵׁת. וְאִם לֹא - אֵינָה מְקַדְּשֵׁת. אָמַר רַבִּי: נִרְאִין דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה בְּהַקְדָּשׁ, וְדְבָרֵי רַבִּי מֵאִיר בְּמַעֲשֵׂר שְׁנִי.

ז. הַמְּקַדֵּשׁ בֵּינֵין נֶסֶד, וּבְעֵבוּדַת כּוֹכְבִים, וּבְעֵיר הַנְּדַחַת וְיוֹשְׁבֶיהָ, בְּעוֹרוֹת לְבוּבִין, בְּאֶשְׁרָה וּפְרוּתִיָּה, בְּכִימוּס וּמַה שְׁעָלֶיהָ, בְּמַרְקוּלִים וּמַה שְׁעָלִיו, וּבְכָל דְּבַר שֶׁחָל עָלָיו אֲסוּר עֵבוּדַת כּוֹכְבִים, כְּלָם אִף עַל פִּי שְׁמַכְרֵן, וְקִדְשׁ בְּדַמֵּיהֵן - אֵינָה מְקַדְּשֵׁת. בְּמִי חִטָּאת וּבְאִפְּר חִטָּאת - מְקַדְּשֵׁת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם יֵשׁ לוֹ בְּהֵן טוֹבַת הַנְּאָה שְׁוֶה פְּרוּטָה - מְקַדְּשֵׁת, וְאִם לֹא - אֵינָה מְקַדְּשֵׁת.

ח. הָאוֹמֵר לְאִשָּׁה: 'הִרִי אֶת מְקַדְּשֵׁת לִי לְאַחַר שְׁאֲתַגִּיר', או 'לְאַחַר שְׁתַּתְּגִיר', 'לְאַחַר שְׁאֲשַׁתְּחַרֵּר', 'לְאַחַר שְׁתַּשְׁתַּחֲרִר', 'לְאַחַר שְׁיַמּוּת בְּעִלְיָךְ', 'לְאַחַר שְׁתַּמּוּת אַחֲוֹתֶיךָ', או 'לְאַחַר שְׁיַחֲלֵן לִיךְ יְבַמִּיךְ', כְּכָלִם, אִף עַל פִּי שְׁנִתְקַיֵּם הַתְּנַאי - אֵינָה מְקַדְּשֵׁת.

ט. 'קִדְשֵׁי אֶת בֵּיתִי וְאֵינִי יוֹדַע לְמִי קִדְשֵׁי־תִיבָה', בֵּא אֶחָד וְאָמַר: 'אֲנִי קִדְשֵׁי־תִיבָה' - נִאֲמַן לְכִנְסָה. אִם מִשְׁכְּנָסָה, בֵּא אֶחָד וְאָמַר: 'אֲנִי קִדְשֵׁי־תִיבָה' - לֹא כָּל הַיִּמְנוֹ לְאֲסָרָה. 'קִדְשֵׁי אֶת בֵּיתִי' - הַקִּטְנוֹת בְּכָלִל וְלֹא הַגְּדוּלוֹת בְּכָלִל. נִתְקַדְּשָׁה בְּתִי - אֵין הַקִּטְנוֹת בְּכָלִל. 'גְּרַשְׁתִּי אֶת בֵּיתִי' - הַקִּטְנוֹת בְּכָלִל וְאֵין הַגְּדוּלוֹת בְּכָלִל. 'נִתְגַּרְשָׁה בְּתִי' - אֵין הַקִּטְנוֹת בְּכָלִל. 'נִשְׁבִּית וּפְדִיתִיךָ', או 'שְׁנִבְעָלָה לְאַחַד מִן הַפְּסוּלִין' - לֹא כָּל הַיִּמְנוֹ לְאֲסָרָה. 'קִדְשֵׁי אֶת בֵּיתִי', וְהִיָּה לוֹ עֶשֶׂר בְּנוֹת - כְּלָן אֲסוּרוֹת מִן הַסְּפֵק. אִם אָמַר 'גְּדוּלָה' - לֹא נִתְקַדְּשָׁה אֶלָּא גְּדוּלָה. וְאִם אָמַר 'קִטְנָה' - לֹא נִתְקַדְּשָׁה אֶלָּא קִטְנָה.

י. שְׁנֵי אַחִים שֶׁקִּדְּשׁוּ שְׁתֵּי אַחֲוִיתוֹ, זֶה אֵינוֹ יוֹדַע לְאִיזוֹ קִדְשׁ, וְזֶה אֵינוֹ יוֹדַע לְאִיזוֹ קִדְשׁ - שְׁנֵיהֶם אֲסוּרִין מִן הַסְּפֵק. אִם הִיָּי עֲסוּקִין בְּגְדוּלָה לְגִדּוּל וּבְקִטְנָה לְקִטּוֹן, אוֹמֵר אֵנִי:

הָאָדְמָה, וְאָחַד מִכָּל מִשְׁפְּחוֹת הָאָדְמָה נוֹשֵׂא אַחַת מִכָּל אֱלוֹ - הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הוֹלֵךְ.

ז. לוֹיָהּ ויִשְׂרָאֵלִית מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶם עוֹד אַחַת - הָרִי שְׁתֵּים עָשָׂר. בְּדָק אֵת הָאֵם - אֵין צָרִיךְ לְבִדּוֹק אֵת הַבְּנִים. בְּדָק אֵת הַבְּנִים - אֵין צָרִיךְ לְבִדּוֹק אֵת הָאֵם. בְּדָק אֵת הַגְּדוֹלִים - אֵין צָרִיךְ לְבִדּוֹק אֵת הַקְּטָנִים. בְּדָק אֵת הַקְּטָנִים - אֵין צָרִיךְ לְבִדּוֹק אֵת הַגְּדוֹלִים. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּאִשָּׁה אַחַת, אֲבָל בְּשֵׁתֵי נָשִׁים, בְּדָק אֵת הָאֵם - צָרִיךְ לְבִדּוֹק אֵת הַבְּנִים. בְּדָק אֵת הַבְּנִים - צָרִיךְ לְבִדּוֹק אֵת הָאֵם. בְּדָק אֵת הַגְּדוֹלִים - צָרִיךְ לְבִדּוֹק אֵת הַקְּטָנִים. בְּדָק אֵת הַקְּטָנִים - צָרִיךְ לְבִדּוֹק אֵת הַגְּדוֹלִים.

ח. הָאוֹמֵר: 'בְּנֵי זֶה, מִמְּזוֹר' - אֵין נְאֻמָּן. 'בְּנֵי זֶה, בֶּן גְּרוּשָׁה' או 'בֶּן חִלוּצָה' - עַל הַקְּטָן נְאֻמָּן, עַל הַגְּדוֹל - אֵין נְאֻמָּן; דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: אֲפֹלו שְׁנֵינִים אוֹמְרִים עַל הָעֶבֶר שְׂבָמְעִיה 'מִמְּזוֹר' - אֵין נְאֻמָּנִים.

ט. מִי שִׁיעָז הוּא וְאִשְׁתּוֹ לְמַדִּינַת הַיָּם, וְכֵן הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּבְנָיו, וְאָמַר: 'אִשָּׁה שִׁיעָתָה עִמִּי לְמַדִּינַת הַיָּם' - הָרִי הִיא זו, וְאֱלוֹ בְּנֵיהָ - אֵין צָרִיךְ לְהַבִּיא רְאִיָּה, לֹא עַל הָאִשָּׁה וְלֹא עַל הַבְּנִים. 'מִתָּה וְאֱלוֹ בְּנֵיהָ' - צָרִיךְ לְהַבִּיא רְאִיָּה עַל הַבְּנִים, וְאֵין צָרִיךְ לְהַבִּיא רְאִיָּה עַל הָאִשָּׁה. 'אֱלוֹ בְּנֵי אִשָּׁה שִׁנְשָׁאתִי בְּמַדִּינַת הַיָּם, הָרִי הִיא זו וְאֱלוֹ בְּנֵיהָ' - צָרִיךְ לְהַבִּיא רְאִיָּה עַל הָאִשָּׁה וְאֵין צָרִיךְ לְהַבִּיא רְאִיָּה עַל הַבְּנִים, וּמַבִּיא רְאִיָּה עַל הַגְּדוֹלִים וְאֵינוֹ מַבִּיא רְאִיָּה עַל הַקְּטָנִים, בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּאִשָּׁה אַחַת, אֲבָל בְּשֵׁתֵי נָשִׁים - מַבִּיא רְאִיָּה עַל הָאִשָּׁה, וְעַל הַבְּנִים, וְעַל הַגְּדוֹלִים, וְעַל הַקְּטָנִים.

י. מִתְיַחֲדָת אִשָּׁה אַחַת עִם שְׁנֵי אֲנָשִׁים, אֲפֹלו שְׁנֵינִים כּוֹתִים, אֲפֹלו שְׁנֵינִים עֲבָדִים, אֲפֹלו אַחַד כּוֹתִי וְאֶחָד עֶבֶד, חוּץ מִן הַקְּטָן, שְׂאִינָהּ בּוֹשֶׂה לְשֵׁמֶשׁ כְּנֻגְדוֹ. אַחֲוָתוֹ וְחֲמוֹתוֹ וּשְׂאָר כָּל עֲרִיּוֹת שְׂבָתוֹתָהּ - לֹא יִתְיַחֲד עִמָּהּ, אֲלֹא עַל פִּי שְׁנַיִם. אֲבָל הִיא לֹא תִתְיַחֲד אֲפֹלו עִם

שְׂמַעְתִּי, כָּל שְׂאֵין בָּהּ אַחַד מִכָּל אֱלוֹ - כְּשֶׁרָה לְכֹהֵנָה. רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן אֱלְעָזָר אוֹמֵר מִשׁוּם רַבִּי מַאִיר, וְכֵן הָיָה רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן מְנַסֵּיָא אוֹמֵר כְּדַבְּרֵיו: מִפְּנֵי מָה אָמְרוּ עֶסֶה פְּסוּלָה לְכֹהֵנָה? מִפְּנֵי שֶׁפֶק חֲלָלִים שְׂנֵטְמְעוּ בָּהּ, מִכִּירִין יִשְׂרָאֵל נְתִינִין וּמְזוּרִין שְׂבִינִיהֶן, וְאֵין מִכִּירִין חֲלָלִים שְׂבִינִיהֶן.

ד. בַּת חֲלָל זָכָר - פְּסוּלָה מִן הַכֹּהֵנָה לְעוֹלָם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בַּת גֵּר זָכָר כַּבַּת חֲלָל זָכָר, וּפְסוּלָה מִן הַכֹּהֵנָה. עֶסֶה פְּסוּלָה מִן הַכֹּהֵנָה. נִשְׂאָת לִישְׂרָאֵל - בַּתָּהּ כְּשֶׁרָה לְכֹהֵנָה. גִּיּוֹרֶת וְחֲלָלָה - פְּסוּלָה לְכֹהֵנָה. נִשְׂאָת לִישְׂרָאֵל - בַּתָּהּ כְּשֶׁרָה לְכֹהֵנָה. שְׂבוּיָה - פְּסוּלָה לְכֹהֵנָה. נִשְׂאָת לִישְׂרָאֵל - בַּתָּהּ כְּשֶׁרָה לְכֹהֵנָה. שְׂפָחָה - פְּסוּלָה לְכֹהֵנָה. נִשְׂאָת לִישְׂרָאֵל - בַּתָּהּ כְּשֶׁרָה לְכֹהֵנָה. נַמְצָאוֹ יִשְׂרָאֵל מִקְּוָה לְכֹהֵנִים, וְשְׂפָחָה מִקְּוָה לְכָל הַפְּסוּלִין.

ה. נְתִינִין וּמְזוּרִין טְהוֹרִין לְעֵתִיד לְבָא; דְּבָרֵי רַבִּי יוֹסִי. רַבִּי מַאִיר אוֹמֵר: אֵין טְהוֹרִין. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי: וְהֵלֵא כְּבָר נְאֻמָּר (יְחֻזְקֵאל לוֹ, כֹּה): "וְזָרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וּטְהוֹרֶתם"! אָמַר לוֹ רַבִּי מַאִיר: (שָׁם): "מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמְכַל גְּלוּלֵיכֶם". אָמַר רַבִּי יוֹסִי: מָה תִּלְמוּד לּוֹמֵר "אֲטַהֵר אֲתֶכֶם"? - אֲפֹלו מִן הַנְּתִיבוֹת וּמִן הַמְּזוּרוֹת.

ו. מִצְרֵי שְׂנֵשָׂא מִצְרִית, אֲדוּמִי שְׂנֵשָׂא אֲדוּמִית, רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי - אָסוּר, וְשִׁלְשִׁי - מְתוּר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: בְּנִימִין גֵּר מִצְרִי, הִיָּה לִי חֵבֵר, מִתְּלַמְּדֵי רַבִּי עֲקִיבָה, וְאָמַר: אֲנִי גֵר מִצְרִי, וְנִשְׂאָתִי אֲנִי אִשָּׁה גִיּוֹרֶת מִצְרִית, וְהָרִינִי הוֹלֵךְ לְהַשִּׂיא אִשָּׁה לְבָנִי בַת גִּיּוֹרֶת מִצְרִי, כַּדִּי שִׁיָּהֵב בֶּן בְּנֵי כְּשָׁר לְבָא בְּקֹהֶל, שְׂנַאָמֵר (דְּבָרִים כג): "דוֹר שְׁלִישִׁי יָבֵא לָהֶם בְּקֹהֶל ה'". אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא: בְּנִימִין, טְעִית! הֲלֹכָה הִיא, מִשְׁעָלָה סְנַחְרִיב וּבִלְבָל אֵת כָּל הָאֲמוֹת, לֹא עֲמוּנִים וְלֹא מוֹאָבִים בְּמִקוּמָן, וְלֹא מִצְרֵי וְאֲדוּמִי בְּמִקוּמָן, אֲלֹא עֲמוּנֵי נוֹשָׂא מִצְרִית, וּמִצְרֵי נוֹשָׂא עֲמוּנִית, וְאֶחָד מִכָּל אֱלוֹ נוֹשָׂא אַחַת מִכָּל מִשְׁפְּחוֹת

– אינו דין שאתפרנס שלא בצער? אלא שהרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי.

יד. רבי נהוראי אומר: מניח אני כל אמנות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה, שאוכלין שכרה בעולם הזה, והקורן קצמת להם לעולם הבא, לפי שכל אמנות שבעולם אין עומדין לאדם אלא בנערותו, בזמן שפחו עליו, אבל אם בא לידי חלי או לידי זקנה או לידי מדת היסורין, אין עושה מלאכה, לסוף שמת ברעב. אבל תורה, משמרתו לאדם מכל רע בנערותו, ונותנת לו אחרית ותקוה בזקנותו, בזקנותו מהו אומר (תהלים צב, טו): "עוד ינכון בשיבה וגו'. בנערותו מהו אומר (ישעיה מ, לא): "וקוּי ה' יחליפו כח יעלו אכר כנשרים" וגו'. וכן אתה מוצא באברהם אבינו, שברכו המקום בזקנותו יתר מנערותו, שנאמר (בראשית כד, א): "ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל". רבי מאיר אומר: שלא היתה לו בת. רבי אומר משם רבי יהודה אומר: שהיתה לו בת. רבי אלעזר המודעי אומר: זו אצטגנינות שהיתה בלבו של אברהם אבינו, שהכל היו באין לפניו. רבי שמעון בן יוחאי אומר: זו מרגלית טובה שהיתה תלויה בצוארו של אברהם אבינו, שכל חולה הרואה אותה מיד מתרפא, משמת אברהם אבינו נטלה המקום ותלאה בגלגל חמה. דבר אחר: שלא מרד עשו בימיו. דבר אחר: שעשה ישמעאל תשובה בימיו. אחרים אומרים: בת היה לאברהם אבינו ובכלי שמה. וברכו המקום בזקנותו יתר מנערותו, וכל כך למה? מפני שעשה את התורה עד שלא באת, שנאמר (בראשית כו, ה): "עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמר משמרותי מצותי חקותי ותורתיי"; 'תורת' לא נאמר אלא 'תורת', מלמד שנתגלו לו טעמי תורה ודקדוקיה.

מסכת נדרים פרק ראשון

א. האומר 'מינה' – הרי זו שבועה. 'שמאלה' – הרי זו שבועה. 'בשם' – הרי זו שבועה. 'לשם' – הרי זה קרבן.

מאה עובדי כוכבים. רבי אלעזר אומר: אף מי שיש לו אשה ובנים, ואין שרוין אצלו – לא ילמד סופרים. רבי יהודה אומר: רוק לא ירעה בהמה דקה, ולא ישנו שני רוקים בטלית אחת. וחכמים מתירין. אמרו לו: לא נחשדו ישראל על כך.

יא. היה רבי מאיר אומר: יש איש ואשה שמולדין חמש אמות, כיצד? עובד כוכבים שיש לו עבד ושפחה, ולהם שני בנים. נתגיר אחד מהם, נמצא אחד גר ואחד עובד כוכבים. נתגיר רבן וגירן לעבדים, והולידו בן – הולד עבד. נשתחרר אחד מהן והולידו בן – הולד ממזר. נשתחררה שפחה, ובא עליה אותו עבד והולידו בן – הולד משחרר. נשתחררו שניהם והולידו בן – הולד עבד משחרר. יש שמוכר את אביו לתן לאמו כתבה, כיצד? מי שיש לו עבד ושפחה, והולידו בן, שחרר שפחתו ונשא, וכתב כל נכסיו לבנה, זה הוא שמוכר את אביו לתן לאמו כתבה.

יב. כל שעסקו עם הנשים – לא יתיחד עם הנשים. כגון הצורפין, והסריקון, והגרדיים, והרכלים, והגרע, והחיטים, והספרין, והכוכבסין, והנוקרות, והבלן, וברסקי. רבי מאיר אומר: אין לך אמנות שעוברת מן העולם, אלא אשרי מי שרואה את הוריו באמנות מעלה. אוי לו למי שרואה את הוריו באמנות פגומה. רבי מאיר אומר: לעולם ילמד את בנו אמנות נקה וקלה, ויבקש רחמים לפני מי שהנכסים שלו, שאין לך אמנות שאין בה עניות ועשירות, להודיעך, שאין עשר ועני מן האמנות.

יג. רבי שמעון בן אלעזר אומר: מימי לא ראיתי ארי סבל, צבי קיץ, שועל חנוני, זאב מוכר קדרות, ובהמה חיה ועוף שיש להם אמנות. והם מתפרנסין שלא בצער! והן לא נבראו אלא לשמשני! ואני לשמש את קוני. והלא דברים קל וחמר: מה אלו, שלא נבראו אלא לשמשני – הרי הן מתפרנסין שלא בצער! אני, שנבראתי לשמש את קוני

ב. 'כְּנֻדַּת רְשָׁעִים' – לֹא אָמַר כְּלוּם; שְׁאִין רְשָׁעִים מִתְנַדְּבִין כְּנֻדַּת כְּשָׁרִים. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: נָדַר בְּנֻזֵיר, שְׁחִסִידִים הָרֵאשׁוֹנִים הָיוּ מִתְאַוִּין לְהֵבִיא קֶרֶבֶן חֲטָאת. וּלְפִי שְׁאִין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבִיא תְּקֵלָה עַל יָדָם, מַה הָיוּ עוֹשִׂים? עוֹמְדִין וּמִתְנַדְּבִין גִּירוֹת לְמָקוֹם. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: 'כְּנֻדַּת כְּשָׁרִין' – לֹא נָדַר בְּנֻזֵיר, שְׁחִסִידִים הָרֵאשׁוֹנִים לֹא הָיוּ מִתְנַדְּבִין גִּירוֹת, אֲלָא הַרוּצָה לְהֵבִיא עוֹלָה – מִתְנַדֵּב, וּמְבִיא שְׁלָמִים, וּמְבִיא תוֹדָה. וְאֶרְבָּעָה מֵינֵי לְחָמִים מִתְנַדֵּב וּמְבִיא. אָבֵל בְּנֻזֵיר לֹא הִתְנַדְּבוּ, מִפְּנֵי שֶׁהָיוּ צָרִיכִין כַּפָּרָה עֲלֵיהֶן, שְׁנֵאמַר (בַּמִּדְבָּר ו', יא): "וְכִפַּר עָלֵינוּ מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנֶּפֶשׁ".

א. הָאֹמֵר: 'אֲנִי נוֹדֵר' – הָרִי זֶה מִתָּר. 'כְּכָר הֵייתִי נוֹדֵר' – הָרִי זֶה אָסוּר. 'קֶרֶבֶן, אִם טוֹעַמֹו אֲנִי' – מִתָּר. 'לֹא קֶרֶבֶן וְלֹא טוֹעַמֹו אֲנִי' – אָסוּר.

ד. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: הָאֹמֵר 'בְּמוֹהָ' – לֹא אָמַר כְּלוּם. וְדָאמַר: 'מוֹהָ מוֹהָ' – הָרִי אֵלֹו כְּנוּזִין לְשַׁבְּעָה.

ה. וְכֵן הָיָה רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: שְׁנַיִם שְׁהָיוּ נוֹדְרִים זֶה כְּנֻדָּה זֶה, אָמַר אֶחָד מֵהֶן לְחֵבְרוֹ: 'כִּפַּר זֶה קֶרֶבֶן אִם טוֹעַמֹו אֲנִי'. אָמַר לוֹ חֵבְרוֹ: 'אֵינֹו קֶרֶבֶן אִם טוֹעַמֹו אַתָּה'. 'הָרִינִי נֻזֵיר אִם אוֹכַל כִּפַּר זֹו'. אָמַר לוֹ חֵבְרוֹ: 'אֵינִי נֻזֵיר אִם תֹּאכַל' – כֹּל שֶׁבִטְלוּ דְבָרָיו – אָסוּר.

ו. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: הָאֹמֵר 'בִּירוּשָׁלַיִם' – לֹא אָמַר כְּלוּם, עַד שֶׁיִּדְר בְּדָבָר הַקָּרֵב בִּירוּשָׁלַיִם. מוֹדִים חֲכָמִים לְרַבִּי יְהוּדָה, בְּאֹמְרֵם: הָא קֶרֶבֶן, וְהָא עוֹלָה, וְהָא מִנְחָה, וְהָא חֲטָאת. תוֹדָה וּשְׁלָמִים שְׁאֵינִי אוֹכַל לָךְ – שְׁמַתָּר, שְׁלֹא נָדַר אֲלָא בְּתֵיבֵי קֶרֶבֶן.

ז. 'ירוּשָׁלַיִם', 'לִירוּשָׁלַיִם', 'בִּירוּשָׁלַיִם'. 'הֵיכַל', 'לְהֵיכַל', 'כַּהֲנָל'. 'מִזְבֵּחַ', 'לְמִזְבֵּחַ', 'כַּמִּזְבֵּחַ'. 'אֵימָרָא', 'לְאֵימָרָא', 'כַּאֲמָרָא'. 'לְדִירִים', 'לְדִירִים', 'כַּדִּירִים'. 'עֵצִים', 'לְעֵצִים', 'כַּעֲצִים'. 'אֵישִׁים',

'לְאֵישִׁים', 'כַּאֲישִׁים'. 'בְּזִיכִין', 'לְבְּזִיכִין', 'כְּבְּזִיכִין'. כֹּלֵן שְׁאֹכַל לָךְ – אָסוּר. 'לֹא אוֹכַל לָךְ' – מִתָּר. 'חֲלִין', 'הַחֲוִלִין', 'כַּחֲלִין'. בֵּין 'שְׁאֹכַל לָךְ' בֵּין 'שְׁלֹא אוֹכַל לָךְ' – מִתָּר. 'לֹא חֲלִין שְׁאֹכַל לָךְ' – אָסוּר לְחִלִין. 'לֹא אוֹכַל לָךְ', 'לֹא יֹאכַל לָךְ' – מִתָּר. 'לְקֶרֶבֶן לֹא אוֹכַל לָךְ'; רַבִּי טְרַפּוֹן אוֹסֵר. 'הָרִי עֲלֵי כַּכּוֹר'; רַבִּי יַעֲקֹב אוֹסֵר, וְרַבִּי יְהוּדָה מִתִּיר. 'הָרִי הוּא עֲלֵי' – אִף עַל פִּי שְׁלֹא הִזְכִּיר קֶרֶבֶן – הָרִי זֶה נָדַר. 'הָרִי אַתָּה עֲלֵי כַּכּוֹר אֲמִי', 'כַּכּוֹר אַחֲוִתִּי', 'כַּעֲרָלָה', וְכַכְלָאֵי הַכָּרִם' – מִתָּר, שְׁלֹא הַקְדִּישׁ כְּלוּם.

ח. הַנּוֹדֵר בְּתוֹרָה – לֹא אָמַר כְּלוּם. 'בְּמָה שְׁכָתוּב בָּהּ' – אָסוּר. 'אָסוּר בְּתוֹרָה וּבְמָה שְׁכָתוּב בָּהּ' – אָסוּר.

ט. אֵיזָה הוּא 'אָסוּר' הָאָמוּר בְּתוֹרָה? הָאֹמֵר: 'הָרִי עֲלֵי שְׁלֹא לְאָכּוֹל בְּשָׂר', 'שְׁלֹא אֶשְׁתֶּה יַיִן', 'כִּיּוֹם שְׁמַת בּוֹ רַבּוֹ', 'כִּיּוֹם שְׁנֵהֲרַג גְּדַלְיָה בֶּן אַחִיקֶם', 'כִּיּוֹם שְׂרָאִיתִי יְרוּשָׁלַיִם בְּתוֹרְבָנָה' – אָסוּר.

י. חֲמַר בְּנֻדְרִים מְבַשְׁבְּעוֹת, שֶׁהַנְּדָרִים נוֹהֲגִין בְּרִשּׁוֹת וּבְמִצְוָה, מַה שְׁאִין כֵּן בְּשַׁבְּעוֹת. חֲמַר בְּשַׁבְּעוֹת מִבְּנֻדְרִים, שֶׁהַשַּׁבְּעוֹת נוֹהֲגִת בְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִמַּשׁ וּבְדָבָר שְׁאִין בּוֹ מִמַּשׁ, מַה שְׁאִין כֵּן בְּנֻדְרִים. בְּנֻדְרִים כִּיצַד? אָמַר: 'קוֹנֵם סִפָּה שְׁאֵינִי עוֹשֶׂה', 'לוֹלֵב שְׁאֵינִי נוֹטֵל', 'תְּפַלִּין שְׁאֵינִי נוֹתֵן' – אָסוּר בְּנֻדְרִים וּמִתָּר בְּשַׁבְּעוֹת. כִּיצַד? אָמַר: 'קוֹנֵם שְׁאֵינִי יִשּׁוֹן, שְׁאֵינִי מְדַבֵּר, שְׁאֵינִי מְהַלֵּךְ' – אָסוּר בְּשַׁבְּעוֹת וּמִתָּר בְּנֻדְרִים. 'קוֹנֵם פִּי מְדַבֵּר עִמָּךְ, יָדִי עוֹשֶׂה עִמָּךְ, רַגְלִי מְהַלֵּכֶת עִמָּךְ' – אָסוּר בְּנֻדְרִים וְאָסוּר בְּשַׁבְּעוֹת.

יא סֵתֵם נְדָרִים לְהַחְמִיר, מַה רְאִיתָה לְדוֹר? אָמַר: אֵינִי יוֹדֵעַ, אֲלָא שְׂרָאִיתִי חֵבְרִי שְׁהָיוּ נוֹדְרִין כֹּף – אָסוּר. מִי שְׁנָדַר וְעָבַר עַל נְדָרוֹ – אֵין נִשְׁאָלִין לוֹ, עַד שֶׁיִּנְהַג אָסוּר כִּימִים שְׁנַהַג בְּהֵן הַתָּר; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. אָמַר רַבִּי יוֹסֵ: בְּמָה דְּבָרִים אָמוּרִים? בְּזִמְן שְׁנָדְרוּ לְזִמְן מְרַבָּה, אָבֵל בְּזִמְן שְׁנָדְרוּ לְזִמְן מוֹעֵט –

הַשָּׁלָם

תּוֹסֶפֶתָא

דְּיוֹ שְׁלָשִׁים יוֹם. רַבֵּי יְהוּדָה אֹמֵר: סֵתָם
תְּרוּמָה בִּיהוּדָה – אָסוּרָה. רַבֵּי אֱלֵעָזָר בֶּן רַבֵּי
צְדוֹק אֹמֵר: סֵתָם תְּרֵמִין: בְּגִיל – אָסוּרִין,
וּבִיהוּדָה – מִתְּרִין.

		י"ז בתמוז	
21	ראשון Sunday	יה 18	Fast of 17th of Tamuz עלות השחר _____ 4:30 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:46 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:11 שקיעה _____ 8:22 בבלי: תמורה ב ירושלמי: חלה יט
22	שני Monday	יט 19	עלות השחר _____ 4:31 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:46 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:11 שקיעה _____ 8:21 בבלי: תמורה ג ירושלמי: חלה כ
23	שלישי Tuesday	כ 20	עלות השחר _____ 4:32 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:47 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:12 שקיעה _____ 8:20 בבלי: תמורה ד ירושלמי: חלה כא
24	רביעי Wednesday	כא 21	עלות השחר _____ 4:33 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:47 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:12 שקיעה _____ 8:19 בבלי: תמורה ה ירושלמי: חלה כב
25	חמישי Thursday	כב 22	עלות השחר _____ 4:34 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:47 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:12 שקיעה _____ 8:18 בבלי: תמורה ו ירושלמי: חלה כג
26	ששי Friday	כג 23	עלות השחר _____ 4:35 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:48 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:12 שקיעה _____ 8:17 בבלי: תמורה ז ירושלמי: חלה כד
פינחס, מבה"ח, פרק א			
27	שב"ק Shabbos	כד 24	עלות השחר _____ 4:36 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:48 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:13 שקיעה _____ 8:17 בבלי: תמורה ח ירושלמי: חלה כה

מברכים חודש אב המולד: דאנערשטאג פארטאגס 22 מינוט און 3 חלקים נאך 4

ווער עס האט ליב א צדיק, דארף אכטונג געבן אז ס'זאל נישט ארויסגיין א
שלעכטע נאמען אויף דעם צדיק.

(ספר המדות אות צדיק סימן ס"ט)